

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-35-01

Druk nr 2816
Warszawa, 18 kwietnia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 i art. 123 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych .

W załączeniu przedstawiam także uzasadnienie trybu pilnego oraz opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Obrony Narodowej.

Z wyrazami szacunku
wz.
Wiceprezes Rady Ministrów

(-) Janusz Steinhoff

UZASADNIENIE TRYBU PILNEGO

Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2001 r. przyjęła – na zasadzie art. 123 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – jako „pilny” projekt ustawy o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw.

Zasadniczym powodem projektowanej nowelizacji ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej, jest powszechna negatywna ocena funkcjonowania jej przepisów. Unormowania nowej ustawy dyscyplinarnej – w odbiorze przełożonych dyscyplinarnych będących dowódcami pododdziałów oraz jednostek wojskowych, na których spoczywa bezpośrednio ciężar stosowania jej przepisów – są nazbyt rozbudowane, skomplikowane i sformalizowane. Dochodzenie przez przełożonych odpowiedzialności dyscyplinarnej wobec żołnierzy jest długotrwałe i zbyt utrudnione. Unormowania te nie dają możliwości szybkiej i skutecznej społecznie reakcji na naruszenia dyscypliny wojskowej przez żołnierzy, a zwłaszcza żołnierzy zasadniczej służby wojskowej. Od momentu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego do czasu nastąpienia dla tych żołnierzy dolegliwości wymierzonej kry dyscyplinarnej, a więc dnia rozpoczęcia wykonania tej kary, upływa tak długi okres, że walory poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej nie mają właściwego oddziaływania motywacyjnego.

W zakresie przesłanek popełniania przewinień dyscyplinarnych przez żołnierzy zasadniczej służby wojskowej na pierwszy plan zdecydowanie wysuwa się brak szacunku do prawa oraz rosnące poczucie bezkarności powodowane długim okresem dyscyplinarnej reakcji przełożonego.

Zmiana prawa dyscyplinarnego, która nastąpiła od dnia wejścia w życie ustawy o dyscyplinie wojskowej, tj. 1 września 1998 r., miała bezpośrednie przełożenie na wymierzanie kar dyscyplinarnych. W latach 1998-1999 ich liczba zmniejszyła się o blisko 60 %. Spadkowa tendencja utrzymała się także w 2000 r., w którym wymierzono o 27 % kar dyscyplinarnych mniej niż w roku poprzednim.

Według ocen dowództw rodzajów Sił Zbrojnych, zmniejszenie się liczby wymierzonych kar dyscyplinarnych oznacza niewspółmierną do potrzeb reakcję przełożonych. Spadek liczby wymierzonych kar dyscyplinarnych nie odzwierciedla prawdziwego obrazu popełnionych przewinień dyscyplinarnych. Jest to

bardziej efekt wprowadzenia nowego prawa dyscyplinarnego oraz zmian w Kodeksie karnym, które spowodowały unikanie przez przełożonych stosowania żmudnej procedury postępowania dyscyplinarnego i korzystania z ustawowych możliwości składania wniosków o ściganie karne żołnierzy.

Konieczna staje się reakcja ustawodawcy wprowadzająca stosowne zmiany unormowań ustawy. Celem tych zmian jest skorygowanie zasad i sposobów ponoszenia przez żołnierzy odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz trybu postępowania w tych sprawach, które spowoduje zminimalizowanie barier w jej egzekwowaniu. Proponowane zmiany powinny odnieść pozytywny skutek wobec wszystkich żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową. Przyczynią się one pełniej do realizacji jednej z podstawowych zasad ustawy, wyrażonej w jej art. 2 ust. 4, tj. obowiązku przełożonych żołnierzy reagowania na zachowania żołnierzy naruszające dyscyplinę wojskową.

Wymagają również zmiany upoważnienia ustawowe w celu ich uzupełnienia o wytyczne, wymagane zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Utrata mocy obowiązującej ustawy z dnia 22 grudnia 1999 r. o czasowym podporządkowaniu niektórych jednostek wojskowych powoduje konieczność zmiany upoważnień ustawowych dla Ministra Obrony Narodowej do wydania przepisów wykonawczych, w celu wykluczenia udziału w ich wydawaniu „w porozumieniu” Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Niezbędna jest także nowelizacja przepisów ustawy znajdujących zastosowanie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz do żołnierzy z jednostek wojskowych mu podporządkowanych.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw.

Art. 1. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 553) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dyscyplina wojskowa zobowiązuje żołnierza do przestrzegania przepisów prawa dotyczących służby wojskowej lub innych przepisów prawa przewidujących odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach i w trybie określonych w ustawie oraz do wykonywania rozkazów i decyzji wydanych w sprawach służbowych.”;

2) w art. 3:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przełożony - żołnierza lub osobę nie będącą żołnierzem, którym na mocy przepisu prawa, rozkazu lub decyzji podporządkowano żołnierza,”

b) dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wyższy przełożony dyscyplinarny - przełożonego dyscyplinarnego, którego przepisy ustawy upoważniają do rozpoznawania odwołania wniesionego od orzeczenia, decyzji lub postanowienia przełożonego dyscyplinarnego albo orzeczenia organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, wydanych w pierwszej instancji, oraz do podejmowania innych czynności w sprawach dyscyplinarnych,”

c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) ukaranie - wymierzenie kary dyscyplinarnej, w tym z warunkowym zawieszeniem jej wykonania oraz zastosowanie środka dyscyplinarnego,”

d) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) przewinienie dyscyplinarne - naruszenie, poprzez działanie lub zaniechanie, przepisu prawa dotyczącego służby wojskowej lub innego przepisu prawa przewidującego odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach i w trybie określonych w ustawie albo roz-

kazu lub decyzji wydanych w sprawach służbowych, które nie jest przestępstwem lub wykroczeniem albo przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym,”

e) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) organ orzekający - przełożonego dyscyplinarnego, organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej lub sąd wojskowy,”

f) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) organ odwoławczy - wyższego przełożonego dyscyplinarnego lub sąd wojskowy uprawnionych do rozpatrzenia odwołania od orzeczenia, decyzji lub postanowienia przełożonego dyscyplinarnego, orzeczenia organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej albo orzeczenia sądu wojskowego.”;

3) w art. 4:

a) w ust. 1 wyrazy „ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3”

b) skreśla się ust. 2;

4) w art. 5:

a) w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Minister Obrony Narodowej - w stosunku do wszystkich żołnierzy,”

- pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) Szef Sztabu Generalnego - w stosunku do podporządkowanych mu żołnierzy,

4) przełożony zajmujący stanowisko służbowe dowódcy, nie niższe niż dowódcy plutonu lub równorzędne - w stosunku do podporządkowanych mu żołnierzy.”

- skreśla się pkt 5 i 6,

b) skreśla się ust. 2,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, równorzędne stanowiska służbowe, o których mowa w ust. 1 pkt 4, z uwzględnieniem odpowiedniości stanowisk służbowych, wynikającej z wewnętrznej organizacji Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostek organizacyjnych podporządkowanych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz przedsiębiorstw państwowych, dla których jest on organem założycielskim.”;

5) w art. 8:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Nagrody rzeczowej udziela się w postaci przedmiotu, którego wartość nie może być wyższa od dwukrotnego najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, obowiązującego w dniu udzielenia tej nagrody.

4. Nagrody pieniężnej udziela się w wysokości, która nie może być wyższa od dwukrotnego uposażenia zasadniczego ostatnio otrzymanego przez wyróżnionego żołnierza.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wcześniejszym mianowaniem na kolejny stopień wojskowy można wyróżnić żołnierza nie będącego żołnierzem zawodowym, nawet wtedy, gdy nie spełnia on warunków wymaganych w odrębnych przepisach do mianowania na ten stopień wojskowy.”;

6) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Udzielenie żołnierzowi wyróżnienia i wyrażenie mu uznania stwierdza się w rozkazie dziennym lub specjalnym albo w decyzji.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Żołnierz, któremu nadano tytuł honorowy, jest uprawniony do noszenia odznaki tego tytułu, z zastrzeżeniem art. 29b.”;

7) w art. 12:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom wyróżnień oraz wyrażania im uznania, z zastrzeżeniem ust. 2,”,

c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom wyróżnienia w postaci nagrody pieniężnej określają odrębne przepisy.”;

8) w art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Żołnierze pełniący służbę w pododdziale lub oddziale, któremu nadano tytuł honorowy, są uprawnieni do noszenia odznaki tego tytułu, z zastrzeżeniem art. 29b.”;

9) w art. 18 w ust. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) czyny, za które, w myśl odrębnych przepisów, właściwe organy są uprawnione do nakładania kar porządkowych lub wymierzania kar pieniężnych, jeżeli właściwy organ wystąpił do dowódcy jednostki wojskowej z wnioskiem o ukaranie dyscyplinarne,”

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) czyny o znamionach przestępstwa lub wykroczenia albo przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, jeżeli sąd lub prokurator albo inny organ uprawniony do orzekania w tych sprawach wystąpił do dowódcy jednostki wojskowej z wnioskiem o ukaranie dyscyplinarne, w wypadkach przewidzianych w odrębnych przepisach.”;

10) w art. 20 skreśla się oznaczenie ust. 1 i skreśla się ust. 2;

11) w art. 25 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Karę aresztu koszarowego można wymierzyć za czyny, o których mowa w art. 18 ust. 1, oraz za przewinienie dyscyplinarne popełnione w czasie odbywania kary zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub w ciągu trzech miesięcy od dnia jej odbycia, a także w warunkach, o których mowa w art. 31 ust. 2.”;

12) w art. 26 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Karę aresztu izolacyjnego można wymierzyć za czyny, o których mowa w art. 18 ust. 1, oraz za przewinienie dyscyplinarne popełnione w czasie odbywania kary zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub odbywania kary aresztu koszarowego albo w ciągu trzech miesięcy od dnia odbycia jednej z tych kar, a także w warunkach, o których mowa w art. 31 ust. 2.

3. W czasie odbywania kary, o której mowa w ust. 1, ukarany przebywa w wojskowym areszcie dyscyplinarnym, a ponadto ma obowiązek wykonywać pod kontrolą dodatkowe zadania służbowe na rzecz jednostki wojskowej, określone przez przełożonego, w wymiarze do 6 godzin dziennie.”;

13) w art. 27 w ust. 2 i w art. 28 w ust. 2 wyrazy „art. 18 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3”;

14) w art. 29:

a) w ust. 1:

- po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:

„2a) zobowiązanie do wykonania dodatkowych zadań służbowych,

2b) pozbawienie prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego,”

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) podanie informacji o ukaraniu do wiadomości innych osób.”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Środek dyscyplinarny można zastosować samoistnie albo obok kary dyscyplinarnej, z zastrzeżeniem art. 29a ust. 2 pkt 2.”;

15) po art. 29 dodaje się art. 29a i 29b w brzmieniu:

„Art. 29a. 1. Środek dyscyplinarny zobowiązania do wykonania dodatkowych zadań służbowych stosuje się na okres od trzech do siedmiu dni.

2. Środek dyscyplinarny, o którym mowa w ust. 1:

1) oznacza obowiązek wykonywania przez ukaranego, w czasie wolnym od zajęć służbowych, zadań służbowych na rzecz jednostki wojskowej określonych przez przełożonego dyscyplinarnego, w wymiarze do trzech godzin dziennie,

2) można zastosować obok kary dyscyplinarnej wymienionej w art. 22 ust. 1 pkt 1-3 oraz 7 i 9.

Art. 29b. Środek dyscyplinarny pozbawienia prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego obejmuje utratę prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego, o którym mowa w art. 10 ust. 3 lub art. 15 ust. 3, w okresie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu do dnia zatarcia ukarania.”;

16) w art. 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ orzekający wymierza karę dyscyplinarną według swego uznania, w granicach przewidzianych ustawą, uwzględniając stopień winy, stopień szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego dla służby wojskowej oraz cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do żołnierza.”;

17) art. 32 i 33 otrzymują brzmienie:

„Art. 32. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, jeżeli okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości i jest wystarczające zwrócenie żołnierzowi uwagi albo przeprowadzenie z nim rozmowy ostrzegawczej.

Art. 33. Organ orzekający może odstąpić od ukarania, jeżeli stopień winy lub stopień szkodliwości przewinienia dyscyplinarnego dla służby wojskowej nie jest znaczny, a właściwości i warunki osobiste żołnierza oraz dotychczasowy przebieg jego służby uzasadniają przypuszczenie, że pomimo odstąpienia od ukarania będzie on przestrzegał dyscypliny wojskowej.”;

18) art. 35 i 36 otrzymują brzmienie:

„Art. 35. Warunkowe zawieszenie wykonania wymierzonej kary dyscyplinarnej następuje na okres próby, który wynosi od miesiąca do trzech i biegnie od dnia, w którym orzeczenie stało się prawomocne.

Art. 36. Organ orzekający może zarządzić wykonanie wymierzonej kary dyscyplinarnej, jeżeli żołnierz w okresie próby uchyła się od spełnienia obowiązku wynikającego z zastosowanego środka dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1-2b, albo popełnia przewinienie dyscyplinarne.”;

19) w dziale III tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie: „Osadzenie w izbie zatrzymań i zawieszenie w czynnościach służbowych”;

20) art. 38 otrzymuje brzmienie:

„Art. 38. 1 Przełożony dyscyplinarny może podjąć decyzję o osadzeniu w izbie zatrzymań żołnierza będącego w stanie nietrzeźwości w obiekcie zajmowanym przez organ wojskowy, a także w rejonie obiektów koszarowych lub zakwaterowania przejściowego jednostki wojskowej albo w innym miejscu wykonywania zadań służbowych lub w miejscu publicznym, który zachowaniem swoim daje powód do zgorszenia, znajduje się w okolicznościach zagrażających jego zdrowiu lub życiu albo zagraża zdrowiu lub życiu innej osoby.

2. Przełożony dyscyplinarny może podjąć decyzję o doprowadzeniu żołnierza, o którym mowa w ust. 1, do miejsca zamieszkania lub zakwaterowania.

3. Żołnierza osadzonego w izbie zatrzymań zwalnia się niezwłocznie po wytrzeźwieniu, nie później niż z upływem dwudziestu czterech godzin od chwili osadzenia.
4. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują również Żandarmerii Wojskowej i innym wojskowym organom porządkowym.
5. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia i Ministrem Sprawiedliwości, odpowiednio do ich właściwości, określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb osadzania żołnierza, o którym mowa w ust. 1, w izbie zatrzymań, sposób postępowania z osadzonym żołnierzem oraz organizację osadzania żołnierzy w izbach zatrzymań, z uwzględnieniem właściwości organów wojskowych do podejmowania decyzji o osadzeniu żołnierza w izbie zatrzymań i trybu podejmowania tej decyzji, trybu doprowadzania do izby zatrzymań żołnierza, w stosunku do którego została wydana decyzja o osadzeniu w izbie zatrzymań, warunków przyjęcia żołnierza doprowadzonego do izby zatrzymań i postępowania w razie jego nieprzyjęcia do izby zatrzymań, składu obsługi izby zatrzymań, czynności dokonywanych przez obsługę wobec osadzonych żołnierzy i sposobu ich dokumentowania, a także rodzajów pomieszczeń wydzielanych w izbach zatrzymań dla osadzonych żołnierzy i niezbędnego wyposażenia tych izb.”;

21) w art. 39:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w ust. 1, w szczególnie uzasadnionych wypadkach może podjąć decyzję o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych do trzech miesięcy.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania w sprawach zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych, z uwzględnieniem postępowania przełożonego dyscyplinarnego przed podjęciem decyzji o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych, elementów decyzji wydawanych w sprawach zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych, sposobu i terminu ich doręczania żołnierzom oraz zawiadamiania właściwych przełożonych, organów wojskowych i zainteresowanych osób, a także czynności dokonywanych

w postępowaniu odwoławczym i ich terminów, jak również obiegu dokumentów i sposobu ich przechowywania w tym postępowaniu.”;

22) art. 40-42 otrzymują brzmienie:

„Art. 40. Decyzje o zawieszeniu w czynnościach służbowych i przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych doręcza się niezwłocznie żołnierzowi na piśmie wraz z uzasadnieniem oraz poucza się go o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

Art. 41. 1. Od decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych i przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych żołnierzowi przysługuje odwołanie.

2. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych i przedłużeniu okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych.

Art. 42. 1. Odwołanie od decyzji o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych i przedłużeniu okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych rozpoznaje wyższy przełożony dyscyplinarny, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Odwołanie od decyzji o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych oraz przedłużeniu okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych, wydanych przez Ministra Obrony Narodowej, rozpoznaje wojskowy sąd garnizonowy.

3. W sprawach, o których mowa w ust. 2, bez względu na stopień wojskowy żołnierza, orzeka wojskowy sąd garnizonowy obejmujący swoją właściwością jednostkę wojskową, w której żołnierz pełnił służbę w chwili wydania decyzji przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Organ odwoławczy rozpoznaje odwołanie niezwłocznie.”;

23) art. 43 i 44 skreśla się;

24) w art. 45 skreśla się wyrazy „art. 38 ust. 1 i 4 oraz”;

25) w art. 46:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W wypadkach określonych w ustawie postępowanie dyscyplinarne można ograniczyć do postępowania przed organem orzekającym w pierwszej instancji i przed organem odwoławczym.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Postępowanie dyscyplinarne jest jawne wyłącznie dla jego uczestników, chyba że przepis ustawy stanowi inaczej.”;

26) w art. 47:

a) ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. W postępowaniu dyscyplinarnym uczestniczy rzecznik dyscyplinarny.

2. Rzeczników dyscyplinarnych wyznacza, na okres trzech lat, spośród żołnierzy zawodowych, przełożony dyscyplinarny zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy jednostki wojskowej.

3. Przełożony dyscyplinarny, o którym mowa w ust. 2, może wyznaczyć żołnierza zawodowego, za jego pisemną zgodą, do pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego na kolejne trzy lata.”,

b) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) otrzymania oceny ogólnej niższej od dobrej w opinii okresowej.”;

27) po art. 47 dodaje się art. 47a w brzmieniu:

„Art. 47a. Z tytułu pełnienia funkcji rzecznika dyscyplinarnego żołnierzowi zawodowemu przysługuje miesięczne dodatkowe wynagrodzenie, wyłącznie przewidziane w niniejszej ustawie.”;

28) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, przełożonych dyscyplinarnych uprawnionych do wyznaczania rzeczników dyscyplinarnych oraz wymagania, jakie powinien spełniać rzecznik dyscyplinarny, a także warunki i tryb przyznawania i wypłacania dodatkowego wynagrodzenia przysługującego rzecznikom dyscyplinarnym oraz wysokość i termin płatności tego wynagrodzenia, z uwzględnieniem zwiększenia obowiązków służbowych związanych z peł-

nioną funkcją rzecznika dyscyplinarnego oraz ilości prowadzonych spraw i stopnia ich skomplikowania.”;

29) w art. 49:

a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) został pokrzywdzony czynem, którego dotyczy postępowanie dyscyplinarne.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Przełożony dyscyplinarny i wyższy przełożony dyscyplinarny podlega wyłączeniu z urzędu także wtedy, gdy brał udział w sprawie jako rzecznik dyscyplinarny albo przełożony dyscyplinarny.

1b. Rzecznik dyscyplinarny podlega wyłączeniu z urzędu także wtedy, gdy:

1) jest podwładnym żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym,

2) brał udział w sprawie jako przełożony dyscyplinarny.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. O wyłączeniu, o którym mowa w ust. 2, rozstrzyga organ odwoławczy.”,

d) w ust. 5 skreśla się wyrazy „art. 38 ust. 1-4 oraz”;

30) w art. 50:

a) w ust. 1 wyrazy „art. 49 ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 49 ust. 1, 1a lub 2”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie wyłączenia, na podstawie przepisów art. 49 ust. 1, 1b lub 2, rzecznika dyscyplinarnego, czynności w postępowaniu dyscyplinarnym przejmuje inny rzecznik dyscyplinarny.”;

31) w art. 51 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Prokurator wojskowy, który wszczął lub przejął postępowanie dyscyplinarne na podstawie przepisu ust. 1, występuje do wojskowego sądu garnizonowego z wnioskiem o ukaranie albo wydanie orzeczenia, o którym mowa w art. 74 pkt 1, 2 lub 3.

3. Wojskowy sąd garnizonowy rozpoznając wniosek prokuratora wojskowego, o którym mowa w ust. 2, może wydać orzeczenie, o którym mowa w art. 74 pkt 1, 2 lub 3 albo o ukaraniu, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 2.”;

32) w art. 54 w ust. 1 skreśla się wyrazy „ust. 1”;

33) art. 55 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 55. 1. Minister Obrony Narodowej może wszcząć postępowanie dyscyplinarne w stosunku do każdego żołnierza.
2. Przełożony dyscyplinarny może wszcząć postępowanie dyscyplinarne w stosunku do podporządkowanego mu żołnierza, z wyjątkiem swojego zastępcy.
3. Postępowanie dyscyplinarne w związku z czynem określonym w art. 18 ust. 1 wszczyna dowódca jednostki wojskowej lub na jego polecenie albo wniosek inny przełożony dyscyplinarny.
4. Przełożony dyscyplinarny bada z urzędu swą właściwość na każdym etapie postępowania dyscyplinarnego, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu przełożonemu dyscyplinarnemu.”;

34) po art. 55 dodaje się art. 55a- 55c w brzmieniu:

„Art. 55a. 1. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, jeżeli:

- 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających przypuszczenie jego popełnienia,
- 2) czyn nie nosi cech przewinienia dyscyplinarnego,
- 3) czyn nie zawiera znamion naruszenia prawa, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2,
- 4) żołnierzowi będącemu sprawcą czynu lub osobą współdziałającą, o których mowa w art. 19 ust. 1 lub 2, nie można przypisać winy albo zachodzi inna okoliczność wyłączająca odpowiedzialność dyscyplinarną, także z mocy odrębnych przepisów,
- 5) uznaje się za wystarczające zastosowanie środków, o których mowa w art. 32,
- 6) zachodzą okoliczności wyłączające ukaranie dyscyplinarne, o których mowa w art. 37 ust. 1, 3 lub 4 albo w innych przepisach,
- 7) możliwość przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego jest wyłączona, gdyż:
 - a) żołnierz, który miałby być nim objęty zmarł,
 - b) postępowanie dyscyplinarne co do tego samego czynu tego samego żołnierza zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się,

c) w sprawie o czyn, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1 lub 3, brak jest wniosku uprawnionego organu o ukaranie dyscyplinarne.

2. Po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, w razie stwierdzenia okoliczności, o której mowa w ust. 1 w:
 - 1) pkt 1-4 - wydaje się orzeczenie o uniewinnieniu,
 - 2) pkt 5-7 - wydaje się orzeczenie o umorzeniu tego postępowania.

Art. 55b. 1. Do odmowy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na wniosek, o którym mowa w art. 54 ust. 3, stosuje się odpowiednio art. 49 ust. 1-4, art. 50 ust. 1 i 2, art. 51 ust. 1 i 4 oraz art. 55 ust. 1 i 2.

2. Odmowa wszczęcia postępowania dyscyplinarnego następuje w formie postanowienia.
3. Osobom, o których mowa w art. 54 ust. 3, doręcza się odpis postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wraz z uzasadnieniem oraz poucza się ich o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

Art. 55c. 1. Od postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego osobom, o których mowa w art. 54 ust. 3, przysługuje odwołanie.

2. W sprawach odwołania od postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, w tym wydanego przez prokuratora wojskowego na podstawie art. 51 ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 56, 58, 77, 80-83 i 86.
3. Postanowienie organu odwoławczego wraz z uzasadnieniem, wydane po rozpatrzeniu odwołania od postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, doręcza się osobom, o których mowa w art. 54 ust. 3, oraz w wypadku, o którym mowa w art. 50 ust. 1 albo art. 51 ust. 1, przełożonemu dyscyplinarnemu albo Ministrowi Obrony Narodowej.”;

35) w art. 56 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W kwestiach nie uregulowanych w ustawie w sprawach o przewinienia dyscyplinarne w postępowaniu przed sądem wojskowym stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o postępowaniu uproszczonym.”;

36) art. 57 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 57. 1. Przełożony dyscyplinarny lub organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej orzeka podczas raportu dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W wypadku, gdy zebrany materiał to uzasadnia, orzeczenie o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania dyscyplinarnego można wydać bez przeprowadzenia raportu dyscyplinarnego.
3. W wypadku, o którym mowa w ust. 2, o treści orzeczenia zawiadamia się na piśmie osoby uprawnione do złożenia odwołania, o których mowa w art. 76 ust. 1-2a, pouczając je o prawie oraz terminie złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia, a także o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.”;

37) art. 59 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 59. 1. Przełożony dyscyplinarny orzeka w pierwszej instancji we wszystkich sprawach dyscyplinarnych, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 2-5 i ust. 3.
2. Kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 22 ust. 1, mogą wymierzać:
- 1) wymienione w pkt 1-5 - każdy przełożony dyscyplinarny,
 - 2) wymienioną w pkt 6 - wojskowy sąd garnizonowy, na wniosek dowódcy jednostki wojskowej,
 - 3) wymienione w pkt 7 i 9 - przełożony dyscyplinarny zajmujący stanowisko służbowe nie niższe niż dowódcy jednostki wojskowej,
 - 4) wymienioną w pkt 8 - przełożony dyscyplinarny lub organ wojskowy, którzy mają prawo wyznaczania na to stanowisko,
 - 5) wymienioną w pkt 10 - dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni nadterminową zasadniczą służbę wojskową, przełożony dyscyplinarny, który ma prawo zwalniania ze służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego oraz przełożony dyscyplinarny lub organ wojskowy, którzy mają prawo zwalniania z zawodowej służby wojskowej.
3. Jeżeli sąd wojskowy, stwierdzając winę, nie znajduje podstaw do wymierzenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 6, może orzec inną karę dyscyplinarną, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1-5, zastosować środek dyscyplinarny albo odstąpić od ukarania.”;

38) po art. 59 dodaje się art. 59a w brzmieniu:

„Art. 59a. 1. W wypadku przeniesienia żołnierza do innej jednostki organizacyjnej lub innego pododdziału wszczęte wobec niego postępowanie dyscyplinarne przejmuje i orzeka w pierwszej instancji nowy przełożony dyscyplinarny, chyba że dotychczasowy przełożony dyscyplinarny zachowuje właściwość.

2. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa o przełożonym dyscyplinarnym, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, to przepisy te stosuje się również do nowego przełożonego dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1.”;

39) w art. 61:

a) w ust. 1 skreśla się pkt 2,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Notatkę służbową sporządza się, jeżeli rzecznik dyscyplinarny lub przełożony dyscyplinarny uzna to za konieczne.

3. Wszczęcie i przejęcie postępowania dyscyplinarnego, stopień wojskowy, imię i nazwisko rzecznika dyscyplinarnego uczestniczącego w tym postępowaniu oraz wyznaczenie terminu i miejsca raportu dyscyplinarnego stwierdza się w rozkazie dziennym lub decyzji.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Z rozkazem lub decyzją, o których mowa w ust. 3, zapoznaje się żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym albo obwinionego.”;

40) w art. 63 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Protokół spisuje przeprowadzający czynność lub żołnierz wyznaczony do protokołowania przez przełożonego dyscyplinarnego, a podpisują go uczestnicy czynności.”;

41) art. 64 skreśla się;

42) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. Rzecznik dyscyplinarny przeprowadza postępowanie wyjaśniające na polecenie lub na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne.”;

43) art. 67 skreśla się;

44) art. 68 otrzymuje brzmienie:

„Art. 68. 1. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż czternaście dni.

2. W szczególnie uzasadnionym wypadku termin, o którym mowa w ust. 1, może być przedłużony przez przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, na dalszy czas oznaczony.”;

45) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Jeżeli rzecznik dyscyplinarny uzna, że zostały wyjaśnione wszystkie okoliczności sprawy dotyczącej żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym, zawiadamia tego żołnierza i jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, o terminie i miejscu zapoznania się z całością materiałów sprawy oraz poucza o prawie złożenia wniosku o ich uzupełnienie, w ciągu trzech dni od daty tej czynności.

2. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym lub jego obrońcy do udziału w czynności, o której mowa w ust. 1, nie wstrzymuje postępowania.”;

46) w art. 69:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Sprawozdanie powinno zawierać:

- 1) imię i nazwisko obwinionego,
- 2) dane dotyczące przebiegu służby obwinionego oraz jego wyróżnień i ukarań,
- 3) stwierdzenie pouczenia obwinionego o przysługujących mu prawach określonych w art. 53 ust. 1 i 2,
- 4) określenie przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu, ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków,
- 5) wskazanie dowodów popełnienia przewinienia,
- 6) wskazanie innych okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy,
- 7) stwierdzenie i datę zapoznania obwinionego z całością materiałów sprawy lub wzmiankę o nieprzeprowadzeniu tej czynności z przyczyny, o której mowa w art. 68a ust. 2.

3. We wniosku zamieszcza się propozycję orzeczenia.”,

b) ust. 4 skreśla się;

47) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Postępowania wyjaśniającego można nie przeprowadzać, jeżeli:

- 1) okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz wina żołnierza nie budzą wątpliwości,
- 2) postępowanie dyscyplinarne wszczęto na jeden z wniosków, o których mowa w art. 54 ust. 2 pkt 2-4.

2. Jeżeli w wypadkach, o których mowa w ust. 1, postępowania wyjaśniającego nie przeprowadza się, rzecznik dyscyplinarny poucza obwinionego o przysługujących mu prawach określonych w art. 53 ust. 1 i 2 oraz przedstawia przełożonemu dyscyplinarnemu dane dotyczące przebiegu służby obwinionego, jego wyróżnień i ukarań, a także wniosek, w którym zamieszcza propozycję orzeczenia.”;

48) art. 71 skreśla się;

49) art. 72 otrzymuje brzmienie:

„Art. 72. 1. Przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, po rozpatrzeniu sprawozdania i wniosku rzecznika dyscyplinarnego, o których mowa w art. 69 lub art. 70 ust. 2:

- 1) w wypadku gdy nie jest uprawniony do wymierzenia danej kary dyscyplinarnej, przedstawia:
 - a) właściwemu przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, wniosek o wymierzenie tej kary,
 - b) dowódcy jednostki wojskowej wniosek o wystąpienie do wojskowego sądu garnizonowego o wymierzenie kary aresztu izolacyjnego albo
- 2) wyznacza termin i miejsce raportu dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem art. 57 ust. 2.

2. W wypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, organ orzekający w nim wymieniony wyznacza termin i miejsce raportu dyscyplinarnego.

3. Przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej w czasie raportu dyscyplinarnego:

- 1) odczytuje wnioski, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a lub w art. 54 ust. 2 pkt 2-4 i ust. 3,

- 2) wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego,
- 3) wysłuchuje obwinionego i jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony i wniósł o takie wysłuchanie,
- 4) rozpatruje sprawę i wydaje orzeczenie, pouczając o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.”;

50) po art. 72 dodaje się art. 72a i 72b w brzmieniu:

„Art. 72a. W wypadku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 lit. a, przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, orzekający w pierwszej instancji na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne:

- 1) umożliwia temu przełożonemu, jeżeli o to wnosi, udział w raporcie dyscyplinarnym i przedstawienie swojego stanowiska w sprawie,
- 2) może orzec odmiennie niż we wniosku.

Art. 72b. W wypadku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 lit. b, w postępowaniu przed dowódcą jednostki wojskowej stosuje się odpowiednio art. 72 ust. 2 i 3 oraz art. 72a.”;

51) art. 73-75 otrzymują brzmienie:

„Art. 73. W wypadkach przewidzianych w art. 18 ust. 1 pkt 1 i 3 ustalenia co do faktów oraz ocena prawna czynu zawarta we wniosku o ukaranie dyscyplinarne właściwego organu uprawnionego do nakładania kar porządkowych lub wymierzania kar pieniężnych albo w orzeczeniu sądu lub postanowieniu prokuratora są wiążące dla przełożonego dyscyplinarnego.

Art. 74. Orzeczenie organu orzekającego stanowi o:

- 1) uniewinnieniu,
- 2) umorzeniu postępowania dyscyplinarnego,
- 3) odstąpieniu od ukarania,
- 4) ukaraniu.

Art. 75. 1. Orzeczenie sporządza się na piśmie.

2. W terminie trzech dni od daty raportu dyscyplinarnego, a gdy go nie przeprowadzono, od daty zawiadomienia, o którym mowa w art. 57 ust. 3, osoby uprawnione do złożenia odwołania, o których w art. 76 ust. 1-2a, mogą złożyć do przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do

wymierzenia kary dyscyplinarnej wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia.

3. Termin określony w ust. 2 jest nieprzekraczalny i nie podlega przywróceniu.

4. Uzasadnienie orzeczenia sporządza się w ciągu trzech dni od daty złożenia wniosku i wraz z orzeczeniem doręcza się osobie, która złożyła wniosek oraz innym osobom uprawnionym do złożenia odwołania.”;

52) w art. 76:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Od orzeczenia przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, wydanego w pierwszej instancji, rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje odwołanie na korzyść albo na niekorzyść obwinionego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Od orzeczenia orzekającego odmiennie niż we wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej lub wniosku o wystąpienie do wojskowego sądu garnizonowego o wymierzenie kary aresztu izolacyjnego, wydanego w pierwszej instancji przez:

1) przełożonego dyscyplinarnego albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej,

2) dowódcę jednostki wojskowej

- przełożonemu dyscyplinarnemu, który złożył wniosek o wymierzenie kary dyscyplinarnej lub wniosek o wystąpienie do wojskowego sądu garnizonowego o wymierzenie kary aresztu izolacyjnego, przysługuje odwołanie na korzyść albo na niekorzyść obwinionego.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od orzeczenia wojskowego sądu garnizonowego, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 2 lub ust. 3, oprócz osób wymienionych w ust. 1, dowódcy jednostki wojskowej przysługuje odwołanie na korzyść albo niekorzyść obwinionego.”;

53) w art. 77:

a) w ust. 1 wyrazy „ust. 2-4” zastępuje się wyrazami „ust. 3 i 4”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odwołanie od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji przez organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej rozpoznaje Minister Obrony Narodowej.”,

c) w ust. 5 wyrazy „art. 59 ust. 4 i 5” zastępuje się wyrazami „art. 59 ust. 2 pkt 2 i ust. 3”;

54) art. 79 skreśla się;

55) art. 81 i 82 otrzymują brzmienie:

„Art. 81. 1. Termin do wniesienia odwołania do wyższego przełożonego dyscyplinarnego wynosi trzy dni, od daty:

- 1) doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem,
- 2) raportu dyscyplinarnego, jeżeli wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie został złożony,
- 3) zawiadomienia, o którym mowa w art. 57 ust. 3, jeżeli raportu dyscyplinarnego nie przeprowadzono i wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie został złożony.

2. Termin do wniesienia odwołania do sądu wojskowego wynosi siedem dni, od daty:

- 1) doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem,
- 2) raportu dyscyplinarnego, jeżeli wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie został złożony,
- 3) zawiadomienia, o którym mowa w art. 57 ust. 3, jeżeli raportu dyscyplinarnego nie przeprowadzono i wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie został złożony.

3. Terminy określone w ust. 1 i 2 są nieprzekraczalne i nie podlegają przywróceniu.

Art. 82. 1. Wyższy przełożony dyscyplinarny zawiadamia o terminie i miejscu rozpoznania odwołania:

- 1) obwinionego i jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony,
- 2) rzecznika dyscyplinarnego,
- 3) przełożonego dyscyplinarnego, który złożył wniosek o wymierzenie kary dyscyplinarnej.

2. Wyższy przełożony dyscyplinarny rozpoznając odwołanie wysłuchuje osoby, o których mowa w ust. 1, jeżeli stawiły się i wniosły o wysłuchanie.
3. Przy rozpoznawaniu odwołania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego obwiniony i jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, oraz rzecznik dyscyplinarny są obowiązani stawić się przed wyższym przełożonym dyscyplinarnym na jego wezwanie.”;

56) w art. 83 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli jest to potrzebne do prawidłowego wydania orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, wyższy przełożony dyscyplinarny może uzupełnić materiał dowodowy.”;

57) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania dyscyplinarnego, z uwzględnieniem terminów na dokonanie czynności w tym postępowaniu i sposobu obliczania tych terminów, sposobu doręczania pism, a także czynności wymaganych przy wyłączeniu ze sprawy przełożonego dyscyplinarnego i rzecznika dyscyplinarnego.”;

58) w art. 88:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli go nie wniesiono,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do wykonania kary dyscyplinarnej przystępuje się niezwłocznie:

- 1) po upływie terminu do wniesienia odwołania, jeżeli go nie wniesiono,
- 2) po doręczeniu orzeczenia organu odwoławczego.”

c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Karę dyscyplinarną, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1, 2, 7 i 9, uważa się za wykonaną z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia.”;

59) w art. 89:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykonanie kary dyscyplinarnej zarządza i nadzoruje organ, który wydał orzeczenie o ukaraniu w pierwszej instancji, z zastrzeżeniem art. 88 ust. 3.”

b) skreśla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prawomocne orzeczenie o wymierzeniu kary pieniężnej stanowi podstawę jej potrącenia z uposażenia żołnierza na zasadach określonych w przepisach o uposażeniu żołnierzy.”;

60) art. 93 otrzymuje brzmienie:

„Art. 93. 1. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych, z uwzględnieniem w szczególności elementów zarządzeń i orzeczeń wydawanych w sprawach wykonania kar i środków dyscyplinarnych oraz ich wzorów, sposobu ich przechowywania oraz sposobu postępowania przy wykonywaniu poszczególnych kar i środków dyscyplinarnych.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, warunki tworzenia wojskowych aresztów dyscyplinarnych oraz warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia tych aresztów, z uwzględnieniem rozmieszczenia wojskowych aresztów dyscyplinarnych, organów wojskowych uprawnionych do ich tworzenia i znoszenia, obowiązku zawiadamiania o tym wojskowego sądu garnizonowego i wojskowego prokuratora garnizonowego, warunków lokalizacji wojskowych aresztów dyscyplinarnych, wyposażenia tych aresztów w instalację alarmową, szczegółowych warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia dla żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego, w szczególności zapewniających wymaganą minimalną powierzchnię, warunków wymaganych od innych pomieszczeń i ich wyposażenia oraz warunków wydzielania i lokalizacji pomieszczeń aresztu.”;

61) w art. 94:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Uchylenie lub zmiana prawomocnego orzeczenia może nastąpić:

- 1) z powodu określonego w ust. 1 pkt 1 - tylko na korzyść obwinionego,
- 2) z powodu określonego w ust. 1 pkt 2 - na korzyść lub na niekorzyść obwinionego, jeżeli nie upłynął okres przedawnienia ukarania dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 37 ust. 1, 3 i 4, z zastrzeżeniem ust. 4.”;

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przedawnienie ukarania dyscyplinarnego nie stoi na przeszkodzie do wydania orzeczenia o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania dyscyplinarnego.”;

62) art. 97 i 98 otrzymują brzmienie:

„Art. 97. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wzruszania przez wyższych przełożonych dyscyplinarnych w drodze nadzoru prawomocnych orzeczeń przełożonych dyscyplinarnych oraz organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, z uwzględnieniem sposobu sprawowania nadzoru nad prawomocnymi orzeczeniami, sposobu postępowania w wypadku ujawnienia przesłanek wzruszenia tych orzeczeń, w tym terminów i rodzajów dokonywanych czynności oraz formy i wzorów dokumentów tych czynności.

Art. 98. Jeżeli orzeczenie o ukaraniu zostało:

- 1) uchylone - skutki, jakie to orzeczenie wywołało, ulegają uchyleniu w całości,
- 2) zmienione - skutki, jakie to orzeczenie wywołało, ulegają uchyleniu w części niezgodnej z dokonaną zmianą.”;

63) w art. 99 skreśla się ust. 3;

64) po art. 99 dodaje się art. 99a w brzmieniu:

„Art. 99a. W sprawach, o których mowa w art. 98 i 99, przepisy art. 417-419 Kodeksu cywilnego nie mają zastosowania.”;

65) w art. 100 w ust. 2 wyrazy „art. 76-86” zastępuje się wyrazami „art. 76-78 i art. 80-86”;

66) w art. 101 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie uchylenia orzeczenia o wymierzeniu kary aresztu izolacyjnego lub złagodzenia tej kary, żołnierzowi przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego, które stosuje się odpowiednio.”;

67) w dziale V tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie: „Ewidencjonowanie ukarań i zatarcie ukarania oraz rejestrowanie postępowań dyscyplinarnych”;

68) art. 103 otrzymuje brzmienie:

„Art. 103. 1. Ewidencję ukarań żołnierza prowadzi jego przełożony dyscyplinarny.

2. W ewidencji umieszcza się kartę zawierającą dane o:

- 1) organie orzekającym i dacie wydania orzeczenia,
- 2) rodzaju przewinienia dyscyplinarnego,
- 3) wymierzonej karze dyscyplinarnej lub zastosowanym środku dyscyplinarnym,
- 4) terminie wykonania kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego albo o terminie warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej kary dyscyplinarnej.”;

69) w art. 104:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) upływu sześciu miesięcy od dnia wykonania kary lub środka dyscyplinarnego albo od dnia przedawnienia ich wykonania,
- 2) upływu orzeczonego okresu próby, o którym mowa w art. 35, jeżeli wykonanie kary nie zostało zarządzone,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Zatarcie ukarania z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, dotyczy wszystkich kar.”

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

- „4. Jeżeli w okresie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu nastąpiło skazanie przez sąd wojskowy, wydanie postanowienia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego lub ukaranie w postępowaniu dyscyplinarnym, zatarcie ukarania nie może nastąpić przed upływem roku od dnia uprawomocnienia się ostatniego orzeczenia.”;

70) w art. 105 wyrazy „art. 104” zastępuje się wyrazami „art. 103 i 104”;

71) w art. 106 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Z chwilą zatarcia ukarania uważa się je za niebyłe i wszelkie wpisy o ukaraniu ulegają usunięciu z ewidencji, o której mowa w art. 103.”;

72) po art. 106 dodaje się art. 106a w brzmieniu:

- „Art. 106a. 1. Rejestr postępowań dyscyplinarnych prowadzi się w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostce organizacyjnej podporządkowanej

Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej oraz przedsiębiorstwie państwowym, dla którego jest on organem założycielskim.

2. W rejestrze umieszcza się dane o wszczęciu i sposobie zakończenia postępowania dyscyplinarnego.”;

73) art. 107 otrzymuje brzmienie:

„Art. 107. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i czas przechowywania dokumentacji postępowania dyscyplinarnego,
- 2) sposób prowadzenia ewidencji ukarań żołnierza oraz rejestrowania postępowań dyscyplinarnych w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostce organizacyjnej podporządkowanej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej oraz przedsiębiorstwie państwowym, dla którego jest on organem założycielskim

- z uwzględnieniem warunków zapewniających ochronę danych zebranych w postępowaniu dyscyplinarnym przed ich nieuprawnionym ujawnieniem, formy i wzoru ewidencji ukarań żołnierza oraz rejestru postępowań dyscyplinarnych, a także okresu przechowywania dokumentacji postępowania dyscyplinarnego zapewniającego możliwość wzruszania prawomocnych orzeczeń w drodze nadzoru.”;

74) w art. 108 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) przejazdów osób, z zastrzeżeniem art. 109.”;

75) art. 109 otrzymuje brzmienie:

„Art. 109. Kosztami związanymi z postępowaniem dyscyplinarnym, ponoszonymi przez obwinionego, są jego wydatki na ustanowienie obrońcy - adwokata i udział tego obrońcy w tym postępowaniu.”;

76) art. 110 skreśla się;

77) w art. 111:

a) skreśla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Jeżeli obwinionego uniewinniono albo postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone, obwinionemu zwraca się koszty, o których mowa w art. 109.

3. W razie uniewinnienia obwinionego od niektórych zarzucanych mu przewinień dyscyplinarnych albo umorzenia postępowania dyscyplinarnego co do niektórych przewinień dyscyplinarnych, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w części uniewinniającej lub umarzającej.”;

78) art. 112 i 113 skreśla się;

79) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114. Roszczenie z tytułu kosztów, o których mowa w art. 109, ulega przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie dyscyplinarne w danej instancji.”.

Art. 2. Tracą moc przepisy art. 34, 35, 39 ust. 1 i 4 oraz art. 45 i 47 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17 oraz z 1997 r. Nr 117, poz. 753 i Nr 141, poz. 944).

Art. 3. W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126, z 1999 r. Nr 50, poz. 500 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 109, poz. 1156) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 78 w:

a) ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) zastosowania prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego pozbawienia praw publicznych albo degradacji,”,

b) ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zastosowania prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego obniżenia stopnia wojskowego,”;

2) w art. 80 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prawomocnego wyroku sądu, w którym został zastosowany środek karny pozbawienia praw publicznych albo degradacji lub obniżenia stopnia wojskowego,”;

3) w art. 81 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przywrócenie stopnia wojskowego w razie jego utraty wskutek zastosowania środka karnego pozbawienia praw publicznych nie może nastąpić przed upływem czasu, na który został zastosowany ten środek karny.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55, Nr 28, poz. 153, Nr 106, poz. 678, Nr 107, poz. 688, Nr 117, poz. 753, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 162, poz. 1117 oraz z 1999 r. Nr 1, poz. 7) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Żołnierz zawodowy może być mianowany na kolejny stopień wojskowy, o rok wcześniej, niż wynika to z wymagań określonych w art. 29 ust. 2 pkt 1, jeżeli posiada wzorową ogólną ocenę w opinii służbowej i odpowiednie kwalifikacje do pełnienia służby na stanowisku służbowym o stopniu etatowym równym ze stopniem wojskowym, na który ma nastąpić mianowanie. Mianowanie może nastąpić wyłącznie w ramach korpusu, do którego żołnierz jest zaliczony.”;

2) w art. 75 w ust. 1 pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„10) zastosowania prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego wydalenia z zawodowej służby wojskowej albo zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego,

11) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej.”;

3) w art. 102 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego.”;

4) w art. 103:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności albo aresztu wojskowego,

2) zastosowania prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego pozbawienia praw publicznych albo degradacji.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kandydata na żołnierza zawodowego można zwolnić ze służby kandydackiej wskutek zastosowania prawomocnym wyrokiem sądu środka karnego obniżenia stopnia wojskowego.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 18, z 1995 r. Nr 4, poz. 17 i Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 7, poz. 44 i Nr 139, poz. 647, z 1997 r. Nr 80, poz. 496, Nr 106, poz. 678 i Nr 141, poz. 943 i 944 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 500 i Nr 110, poz. 1255) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 40 w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej wydanego w postępowaniu dyscyplinarnym,”;

2) w art. 42:

a) skreśla się ust. 1a,

b) w ust. 3 wyrazy „w ust. 1, 1a i 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 1 i 2”.

Art. 6. 1. Wykonując kontrolę przestrzegania dyscypliny wojskowej przez żołnierzy, wojskowe organy porządkowe są uprawnione do:

- 1) legitymowania żołnierzy w celu ustalenia ich tożsamości lub sprawdzenia posiadania uprawnień określonych w odrębnych przepisach,
- 2) zatrzymywania i doprowadzania żołnierzy w przypadkach i w trybie określonym w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw,
- 3) zatrzymywania oraz doprowadzania do właściwych organów wojskowych, miejsca pełnienia czynnej służby wojskowej lub miejsca zamieszkania żołnierzy, którzy:
 - a) stwarzają w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego albo mienia,
 - b) rażąco naruszają porządek wojskowy lub dyscyplinę wojskową albo porządek publiczny, jeżeli zachodzi obawa ich ucieczki lub ukrycia się albo zatarcia śladów czynu lub nie można ustalić ich tożsamości albo zostali ujęci na gorącym uczynku popełnienia wykroczenia lub w pościgu podjętym bezpośrednio po popełnieniu tego czynu, albo też gdy zatrzymanie jest niezbędne do niezwłocznego przywrócenia porządku wojskowego lub dyscypliny wojskowej albo porządku publicznego,

- c) będąc zatrzymani lub odbywając karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego samowolnie opuścili izbę zatrzymań lub wojskowy areszt dyscyplinarny albo opuścili wojskowy areszt dyscyplinarny, areszt śledczy lub zakład karny na podstawie zezwolenia właściwego organu i w wyznaczonym terminie nie powrócili do niego,
 - d) pełniąc niezawodową służbę wojskową samowolnie przebywają poza jednostką wojskową lub wyznaczonym miejscem przebywania,
 - e) noszą umundurowanie wojskowe i znajdują się w miejscu publicznym pod wpływem środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo środka zastępczego,
 - f) noszą umundurowanie wojskowe albo posiadają uzbrojenie lub wyekwipowanie wojskowe, niezgodne z obowiązującymi przepisami,
- 4) przeszukiwania żołnierzy i pomieszczeń w przypadkach i w trybie określonym w przepisach Kodeksu postępowania karnego i innych ustaw,
 - 5) dokonywania kontroli osobistej oraz przeglądania zawartości bagażu osobistego i sprawdzania ładunku w środkach transportu, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary, albo w celu ustalenia miejsca pobytu lub ujęcia poszukiwanego żołnierza lub odnalezienia zaginionego żołnierza,
 - 6) udzielania pouczeń oraz wydawania rozkazów żołnierzom, wobec których wykonują kontrolę, w granicach niezbędnych do wykonania tej kontroli,
 - 7) żądania niezbędnej pomocy od jednostek organizacyjnych oraz zwracania się w nagłych przypadkach do każdego obywatela o udzielenie doraźnej pomocy.

2. Wojskowe organy porządkowe w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka, a także wykonywania tych czynności w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste żołnierza, wobec którego zostają podjęte.

3. Osobom udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 7, w czasie udzielania tej pomocy, przysługują uprawnienia wojskowych organów porządkowych.

4. Osobom udzielającym pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 7, za użycie ich nieruchomości i rzeczy ruchomych oraz za zainstalowanie i eksploataowanie urządzeń technicznych przysługuje ryczałt, a także odszkodowanie za szkody wyrządzone w tych nieruchomościach i rzeczach ruchomych w czasie i w związku z korzystaniem z pomocy, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o świadczeniach rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju.

5. Osobom, które doznały uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku powstałego w czasie lub w związku z udzielaniem pomocy, o której mowa w ust. 1 pkt 7, oraz członkom rodzin osób zmarłych wskutek takiego wypadku przysługuje jednorazowe odszkodowanie, renta inwalidzka i rodzinna oraz świadczenie wyrównawcze, na zasadach i w trybie określonym w przepisach o świadczeniach osobistych na rzecz obrony w czasie pokoju.

6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób wykonywania uprawnień, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 5-7. Rozporządzenie to ustali w szczególności zachowanie wojskowych organów porządkowych w zależności od stopnia wojskowego żołnierza, wobec którego odpowiednie czynności są wykonywane, a także szczegółowe przypadki dopuszczalności podejmowania oraz sposób dokumentowania tych czynności.

Art. 7. 1. Na sposób przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 5-7 niniejszej ustawy, osobie, wobec której została wykonana ta czynność, przysługuje zażalenie do prokuratora wojskowej prokuratury garnizonowej właściwej ze względu na miejsce dokonania czynności, w terminie siedmiu dni od dnia jej dokonania.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu karnym w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, dotyczące postępowania odwoławczego.

Art. 8. 1. Zatrzymanie żołnierza na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3 niniejszej ustawy może nastąpić, gdy zastosowanie innych środków jest nieskuteczne.

2. Żołnierza zatrzymanego na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 lub 3 niniejszej ustawy, osadza się w izbie zatrzymań.

3. Zatrzymanego żołnierza zwalnia się niezwłocznie, gdy ustanie przyczyna zatrzymania, nie później jednak niż z upływem czterdziestu ośmiu godzin od chwili zatrzymania.

4. Ponowne zatrzymanie żołnierza na podstawie tych samych faktów i dowodów jest niedopuszczalne.

5. Żołnierzowi zatrzymanemu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 3 niniejszej ustawy przysługują uprawnienia przewidziane w Kodeksie postępowania karnego dla zatrzymanego w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, a na wojskowym organie porządkowym dokonującym zatrzymania ciężą obowiązki wynikające z tego Kodeksu.

6. Żołnierzowi zatrzymanemu na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy należy niezwłocznie udzielić - w razie uzasadnionej potrzeby - niezbędnej pomocy medycznej.

7. Minister Obrony Narodowej może, w drodze zarządzenia, tworzyć i likwidować izby zatrzymań w dowództwach lub komendach garnizonów, jednostkach wojskowych i na okrętach wojennych, z uwzględnieniem struktury i rozmieszczenia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

8. O utworzeniu i likwidacji izby zatrzymań zawiadamia się właściwy miejscowo wojskowy sąd garnizonowy i wojskowego prokuratora garnizonowego.

9. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia oraz Ministrem Sprawiedliwości, odpowiednio do ich właściwości, określi w drodze rozporządzenia, sposób udzielania pomocy medycznej zatrzymanym żołnierzom, z uwzględnieniem przypadków i miejsca jej udzielania, osób jej udzielających oraz sposobu odpłatności, a także szczegółowy tryb zatrzymania i sposób postępowania z osadzonym żołnierzem oraz organizację izby zatrzymań, z uwzględnieniem w szczególności czynności związanych z zatrzymaniem, warunków i trybu przyjęcia zatrzymanego do izby zatrzymań oraz zwolnienia z niej osadzonego żołnierza, obsługi izby zatrzymań, a także budowy i warunków, jakim powinny odpowiadać jej pomieszczenia i ich wyposażenia.

Art. 9. 1. Odpis protokołu zatrzymania doręcza się niezwłocznie zatrzymanemu żołnierzowi oraz poucza się go o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

2. Zatrzymanemu żołnierzowi przysługuje odwołanie do wojskowego sądu garnizonowego.

3. Odwołanie przekazuje się niezwłocznie wojskowemu sądowi garnizonowemu obejmującemu swoją właściwością miejsce zatrzymania żołnierza, który również niezwłocznie je rozpoznaje.

4. W wypadku stwierdzenia bezzasadności lub nielegalności zatrzymania, wojskowy sąd garnizonowy zarządza natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego żołnierza oraz zawiadamia o tym wojskowego prokuratora garnizonowego i organ przełożony wobec wojskowego organu porządkowego, który dokonał zatrzymania. Zawiadomienie następuje również w wypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości w wykonaniu zatrzymania.

5. W wypadku niewątpliwie niesłusznego zatrzymania, żołnierzowi przysługuje odszkodowanie i zadośćuczynienie na zasadach i w trybie określonym w przepisach Kodeksu postępowania karnego, które stosuje się odpowiednio.

6. W sprawach o odszkodowanie, o którym mowa w ust. 5, orzeka na posiedzeniu wojskowy sąd okręgowy w składzie trzech sędziów, a odwołanie rozpoznaje Izba Wojskowa Sądu Najwyższego, stosując odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 10. 1. W razie naruszenia przez żołnierza porządku wojskowego lub dyscypliny wojskowej albo porządku publicznego poza obiektami zajmowanymi przez organy wojskowe oraz obiektami koszarowymi i zakwaterowania przejściowego jednostek wojskowych, uprawnionymi do interweniowania w zakresie swojej właściwości są również policjanci, funkcjonariusze Urzędu Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Inspekcji Celnej i straży ochrony kolei, strażnicy straży gminnych i miejskich oraz innych straży, a także pracownicy specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, organów uprawnionych do prowadzenia dochodzeń w sprawach o przestępstwa oraz organów, którym przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego lub które są uprawnione do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w sprawach o wykroczenia.

2. W wypadkach, o których mowa w ust. 1, policjantom, funkcjonariuszom, strażnikom i pracownikom wymienionym w tym przepisie przysługują wobec żołnierzy uprawnienia określone w art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, chyba że odrębne przepisy inaczej ustalają ich uprawnienia.

3. Żołnierzy zatrzymanych przez policjantów, funkcjonariuszy, strażników i pracowników, o których mowa w ust. 1, doprowadza się i przekazuje wojskowym organom porządkowym.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio wobec żołnierzy, o których mowa w art. 38 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 niniejszej ustawy.

5. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, zakres i tryb interweniowania policjantów, funkcjonariuszy, strażników i pracowników, o których mowa w ust. 1, wobec żołnierzy określonych w ust. 1 i 4, a także tryb ich doprowadzania i przekazywania wojskowym organom porządkowym, z uwzględnieniem sposobu postępowania policjantów, funkcjonariuszy, strażników i pracowników oraz wojskowych organów porządkowych, właściwości wojskowych organów porządkowych oraz sporządzanej dokumentacji.

Art. 11. 1. Jeżeli odrębne przepisy przewidują przymusowe doprowadzenie żołnierza, doprowadzenia tego dokonują wojskowe organy porządkowe na wniosek organów zarządzających to doprowadzenie.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania wojskowych organów porządkowych związanego z doprowadzaniem żołnierzy, z uwzględnieniem właściwości wojskowych organów porządkowych i sporządzanej dokumentacji.

Art. 12. 1. Uprawnienia, o których mowa w art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, przysługują wojskowym organom porządkowym również wobec osób nie będących żołnierzami, jeżeli osoby te współdziałają z żołnierzem w naruszeniu porządku wojskowego lub dyscypliny wojskowej albo porządku publicznego, a także jeżeli dokonują one czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierzy albo mieniu wojskowemu, jak również wobec osób nie będących żołnierzami w czasie noszenia przez nich mundurów i oznak wojskowych.

2. Uprawnienia, o których mowa w art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy, przysługują wojskowym organom porządkowym również w toku wykonywania określonych w odrębnych przepisach czynności asystencyjnych w postępowaniu egzekucyjnym, czynności ochronnych i konwojowych, czynności związanych z przymusowym doprowadzaniem żołnierzy, a także czynności kontrolnych w zakresie ruchu drogowego oraz noszenia mundurów i oznak wojskowych.

Art. 13. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne zostało popełnione przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) żołnierz ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w niniejszej ustawie, chyba że przepisy dotychczasowe są dla niego względniejsze,
- 2) postępowanie dyscyplinarne, a także uchylanie prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych oraz orzeczeń sądów honorowych prowadzi się według przepisów niniejszej ustawy; jeżeli jednak zostało wydane orzeczenie w pierwszej instancji, postępowanie dyscyplinarne prowadzi się do jego zakończenia według przepisów dotychczasowych.

Art. 14. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmieniających niniejszą ustawą pozostają w mocy do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są sprzeczne z jej przepisami, nie dłużej jednak niż przez dziewięć miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 15. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, ogłosi tekst jednolity ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej z uwzględnieniem zmian dokonanych dotychczas w tej ustawie oraz zmian wprowadzonych niniejszą ustawą.

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 20-24, pkt 29 lit. d i pkt 66, które wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy z dnia ... o Żandarmerii i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 553) wymaga nowelizacji, której zakres wynika z praktyki stosowania jej przepisów od dnia 1 września 1998 r.

Zasadniczym powodem projektowanej nowelizacji ustawy jest powszechna negatywna ocena funkcjonowania przepisów dotyczących właściwości przełożonych dyscyplinarnych, zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego, a w szczególności postępowania wyjaśniającego i postępowania przed przełożonym dyscyplinarnym orzekającym w pierwszej instancji, sposobu dokumentowania postępowania dyscyplinarnego oraz niektórych zasad wykonywania kar dyscyplinarnych i trybu postępowania w tym przedmiocie. Unormowania w tym zakresie – w odbiorze przełożonych dyscyplinarnych będących dowódcami pododdziałów oraz jednostek wojskowych, na których spoczywa bezpośrednio ciężar stosowania przepisów nowej ustawy dyscyplinarnej – są nazbyt rozbudowane, skomplikowane i sformalizowane. Dochodzenie przez przełożonych odpowiedzialności dyscyplinarnej wobec żołnierzy jest długotrwałe i zbyt utrudnione. Unormowania te nie dają możliwości szybkiej i skutecznej społecznie reakcji na naruszenia dyscypliny wojskowej przez żołnierzy zasadniczej służby wojskowej. Od momentu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego do czasu nastąpienia dla tych żołnierzy dolegliwości wymierzonej kry dyscyplinarnej, a więc dnia rozpoczęcia wykonania tej kary, upływa tak długi okres, że walory poniesienia odpowiedzialności dyscyplinarnej nie mają właściwego oddziaływania motywacyjnego.

Konieczna staje się reakcja ustawodawcy wprowadzająca stosowne zmiany unormowań ustawy. Celem tych zmian jest skorygowanie zasad i sposobów ponoszenia przez żołnierzy odpowiedzialności dyscyplinarnej oraz trybu postępowania w tych sprawach, które spowoduje minimalizowanie barier w jej egzekwowaniu. Proponowane zmiany powinny odnieść pozytywny skutek wobec wszystkich żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową. Przyczynią się one pełniej do realizacji jednej z podstawowych zasad ustawy, wyrażonej w jej art. 2 ust. 4, tj. obowiązku przełożonych żołnierzy reagowania na zachowania żołnierzy naruszające dyscyplinę wojskową.

Ponadto przedmiotem nowelizacji proponuje się objąć przepisy, które – z retrospektywy obowiązywania ustawy – wymagają skreślenia lub zmiany ze względów ściślejszej korelacji z innymi przepisami ustawy albo zmiany w celu ich harmonizacji ze zmianami, które nastąpiły w stanie prawnym w tym czasie.

Wymagają również zmiany upoważnienia ustawowe w celu ich uzupełnienia o wytyczne, wymagane zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Unormowanie przepisu art. 2 ust. 2, zawierającego funkcjonalną definicję dyscypliny wojskowej, proponuje się zmienić, zawężając jego zakres przedmiotowy. Dyscyplina wojskowa, czyli karność żołnierza pełniącego czynną służbę wojskową wyraża się, zgodnie z proponowa-

nym brzmieniem art. 2 ust. 2, w obowiązku przestrzegania przez niego przepisów prawa dotyczących służby wojskowej lub innych przepisów prawa przewidujących odpowiedzialność dyscyplinarną – na zasadach i w trybie określonych w ustawie – oraz do wykonywania rozkazów i decyzji wydanych w sprawach służbowych.

W konsekwencji projektowanego unormowania żołnierze będą podlegali odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie dyscypliny służbowej oraz przepisów odrębnych, o których mowa w art. 18 ust. 1 ustawy. Należy uznać, iż w świetle dotychczasowego unormowania art. 2 ust. 2 ustawy – w części nakładającej na żołnierza obowiązek przestrzegania przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustaw i innych normatywnych aktów prawnych – w zw. z art. 3 pkt 6, zawierającym ustawową definicję „przewinienia dyscyplinarnego”, zakres odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierzy jest nieokreślony. Szczególnie zastrzeżenia budzi egzekwowanie w drodze odpowiedzialności dyscyplinarnej wypełniania obowiązków obywatelskich nie związanych ze służbą wojskową, wynikających z ustaw, które same takiej odpowiedzialności nie przewidują. Zatem w przedmiotowym zakresie materialnoprawne podstawy dyscypliny wojskowej należałoby zawęzić do przypadków uregulowanych w odrębnych ustawach, do których odsyła art. 18 ust. 1 ustawy.

W art. 3, zawierającym tzw. „słowniczek” określeń używanych w ustawie, są konieczne zmiany jego pkt 2, 6, 9 i 10 – precyzujące ich brzmienie oraz zmiana znaczenia określenia definiowanego w pkt 5 i dodanie nowego przepisu oznaczonego, jako pkt 3a.

Przepis pkt 2 w art. 3, w jego nowym brzmieniu, wyraża bezpośrednio, iż przełożonym żołnierza jest osoba cywilna lub żołnierz, którym jest on podporządkowany. Ustalenie takiego znaczenia określenia „przełożony” jest możliwe w obowiązującym stanie prawnym, po odpowiednim zastosowaniu art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy.

W świetle postanowień art. 3, oraz licznych przepisów ustawy, których podmiotem jest wyższy przełożony dyscyplinarny, jest niezbędne dodanie w nim nowego przepisu pkt 3a definiującego to określenie. Brak takiego przepisu w art. 3, jest niekonsekwencją, która powoduje problemy interpretacyjne w odniesieniu do szeregu przepisów ustawy.

Przepis pkt 5 w art. 3, w jego nowym brzmieniu, określający znaczenie terminu „ukaranie dyscyplinarne” jest konsekwencją rezygnacji z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej oraz warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej i wprowadzenia zamiast nich odstąpienia od ukarania. Egzemplifikuje on zaś rolę, w warunkach służby wojskowej, warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej.

W nowym brzmieniu pkt 6 w art. 3 zaakcentowano rodzaj zachowania, którym przewinienie dyscyplinarne może być popełnione. Ponadto wyeliminowano powtórzenie wynikające z dotychczasowego art. 2 ust. 2 w zw. z art. 3 pkt 6. Skoro dyscyplina wojskowa sama w sobie zobowiązuje żołnierza, to nie mogą z niej wynikać żadne obowiązki. Dlatego też należy w art. 3 pkt 6, tak jak w art. 2 ust. 2, stanowić o naruszeniu ... „przepisów prawa dotyczących służby wojskowej lub innych przepisów prawa przewidujących odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach i w trybie określonych w ustawie ...”. Uwzględniono również zmianę zaszłą odnośnie do

przedmiotu odpowiedzialności dyscyplinarnej, wynikającą z przepisów ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930).

W nowym brzmieniu pkt 9 w art. 3 rozszerzono zakres ustawowej definicji „organu orzekającego” obejmując nim „organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej”.

Ta korekta jest niezbędna w celu usunięcia kolizji między art. 59 ust. 3 ustawy a art. 74 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 z późn.zm.). Zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy, karę dyscyplinarną usunięcia z zawodowej służby wojskowej może wymierzyć w pierwszej instancji tylko przełożony dyscyplinarny, który ma prawo zwalniania z tej służby. Przepisy § 122 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 grudnia 1996 r. w sprawie służby wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 7, poz. 38 z późn.zm.), wydane w wykonaniu art. 74 ust. 2 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, przewidują właściwość Dyrektora Departamentu Kadry i Szkolnictwa Wojskowego w sprawach zwalniania niektórych żołnierzy z zawodowej służby wojskowej. Wskazany Dyrektor jest organem uprawnionym do zwolnienia żołnierzy z zawodowej służby wojskowej, nie jest jednak ich przełożonym dyscyplinarnym.

Nowelizacja art. 3 pkt 9 wymagała uwzględnienia w zapisie dodawanego pkt 3a i pkt 10 tego artykułu, projektowanych art. 57 ust. 1, art. 59 ust. 2 pkt 4 i 5, jak również w innych stosownych przepisach ustawy nowelizowanej.

Przepis pkt 10 w art. 3 wymaga sprecyzowania użytego w nim skrótu myślowego. Określenie „organ odwoławczy” jest bowiem używane w przepisach ustawy dotyczących wyższego przełożonego dyscyplinarnego, a nie przełożonego dyscyplinarnego. Ponadto ten przepis w nowym brzmieniu będzie zharmonizowany z treścią pkt 3a dodawanego w art. 3.

W perspektywie utraty mocy obowiązującej ustawy z dnia 22 grudnia 1999 r. o czasowym podporządkowaniu niektórych jednostek wojskowych (Dz.U. z 2000 r. Nr 2, poz. 6 z późn.zm.), wymagają nowelizacji przepisy ustawy znajdujące zastosowanie do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz do żołnierzy z jednostek wojskowych mu podporządkowanych. Z tego względu są dokonywane zmiany w przepisach art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 5 ust. 1 pkt 1. Należy również skreślić przepis art. 5 ust. 2 oraz w przepisach art. 39 ust. 6, art. 48, 87, 93, 97 i 107, zawierających upoważnienia dla Ministra Obrony Narodowej do wydania przepisów wykonawczych, wykluczyć udział w ich wydawaniu „w porozumieniu” Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Zmiana unormowań art. 5 ust. 1 wynika z doświadczeń ich dotychczasowego stosowania.

Przepisy art. 5 ust. 1 pkt 4 i 6 wyznaczają model postępowania dyscyplinarnego, którego podstawowym założeniem jest ogólna właściwość do wszczynania postępowania dyscyplinarnego w stosunku do podporządkowanych żołnierzy przez przełożonego, będącego żołnierzem lub osobą cywilną, zajmującego stanowisko służbowe dowódcy kompanii lub równorzędne (przełożony dyscyplinarny podstawowego szczebla). Na niższym szczeblu dowodzenia przełożonym dyscyplinarnym w stosunku do podporządkowanych żołnierzy może być wyłącznie żołnierz będący oficerem i zajmujący stanowisko służbowe dowódcy plutonu (art. 5 ust. 1 pkt 5). Uregulo-

wanie art. 5 ust. 1 pkt 5 budzi zastrzeżenia. Wszczywanie przez dowódców plutonów postępowania dyscyplinarnego, które jest uproszczone pod względem dowodowym (zgodnie z art. 55 ust. 3), nie uzasadnia tego, aby to uprawnienie nie przysługiwało żołnierzom zawodowym w stopniach wojskowych chorążych. Cenzus oficerski jest wymaganiem zbytecznym także z uwagi na to, że pozbawia uprawnienia do orzekania o ukaraniu dyscyplinarnym części przełożonych w tej samej jednostce wojskowej, a nawet pododdziale (kompanii czy batalionie).

Wszystkie te pogmatwane relacje dyscyplinarne zamierza się uporządkować poprzez nowelizację przepisów art. 5 ust. 1 pkt 3-6. Jej założeniem jest przyznanie statusu przełożonego dyscyplinarnego, w stosunku do podporządkowanych żołnierzy, wszystkim przełożonym żołnierzom, będącym osobami cywilnymi lub żołnierzami – z zastosowaniem jednolitej zasady hierarchicznej, tj. zajmowania stanowiska służbowego nie niższego niż dowódcy plutonu lub równorzędnego.

Korekta brzmienia przepisów art. 8 ust. 3 i 4 ma na celu ograniczenie wysokości nagrody pieniężnej oraz wartości nagrody rzeczowej, udzielanej żołnierzowi. Eliminuje się możliwość przyznawania nagród w wysokości (wartości) wyższej od dwukrotnego uposażenia, o którym mowa w tych przepisach.

Zmiany wprowadzane w art. 10 – poprzez dodanie ust. 3 – i w art. 15 ust. 3 służą zharmonizowaniu tych przepisów. Przepis art. 10 nie zawiera bowiem normy przewidującej uprawnienie do noszenia odznaki tytułu honorowego – wyrażonej w art. 15 ust. 3, przewidującym uprawnienie do noszenia odznaki tytułu honorowego przez żołnierzy pełniących służbę w pododdziale lub oddziale wojskowym, któremu nadano tytuł honorowy. Zważywszy na zaszczytny charakter tego uprawnienia wyłączono jego przysługiwanie – w razie zastosowania środka dyscyplinarnego przewidzianego w pkt 2b dodawanym w art. 29 ust. 1 – w okresie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu, do dnia zatarcia ukarania (dodawany art. 29b).

Zmiany, które nastąpiły w obowiązującym stanie prawnym są zasadniczym powodem nowelizacji przepisów art. 18 ust. 1 pkt 1 i 3.

W art. 18 ust. 1 pkt 1 wyeliminowano zapis odnoszący się do jednej z podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierza, tj. czynu będącego naruszeniem dyscypliny budżetowej. W tym zakresie przepis art. 18 ust. 1 pkt 1 nie ma zastosowania od dnia 1 stycznia 1999 r., gdyż art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014) przewiduje, że odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych jest niezależna od innej odpowiedzialności określonej przepisami prawa. Wprowadzono ponadto do tego przepisu warunek, zawarty w dyspozycjach przepisów odrębnych, uzależniający odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierza od wniosku właściwego organu o ukaranie dyscyplinarne, złożonego do dowódcy jednostki wojskowej.

W art. 18 ust. 1 pkt 3 uwzględniono rozszerzenie podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej żołnierza, tj. w razie popełnienia czynu o znamionach przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. Jest to następstwem unormowania art. 113 § 1 i art. 116 § 4 Kodeksu kar-

nego skarbowego. W zapisie tego przepisu ograniczono się do wskazania na wypadki określone w przepisach odrębnych, w których sąd lub prokurator albo uprawniony organ występują do dowódcy jednostki wojskowej o ukaranie dyscyplinarne. Wyliczanie tych przypadków w przepisie ustawy dyscyplinarnej nie jest bowiem istotne.

Przepis art. 20 ust. 2 wymaga skreślenia gdyż karalność czynu, o którym mowa w art. 18 ust. 1, przepisy ustaw uzależniają od umyślności jego popełnienia.

W przepisach art. 25 ust. 2 i art. 26 ust. 2 określających warunki wymierzenia żołnierzom niezawodowym kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego oraz aresztu izolacyjnego dodano nowy warunek, objęty dyspozycją art. 31 ust. 2, tj. wypadek popełnienia kilku przewinień dyscyplinarnych. Sprecyzowano jednocześnie powiązanie występujące między tymi przepisami. Jego wskazanie jest konieczne w świetle unormowania art. 22 ust. 1, w którym kary dyscyplinarne zostały uszeregowane na podstawie kryterium ich surowości.

Korekta art. 26 ust. 3 nadaje mu ogólność unormowania. W szczególności rezygnuje się ze szczegółowego dookreślenia kryteriów wskazujących na izolacyjny charakter kary. Wynikają już one z odesłania do przepisu ust. 1 w art. 26. Wprowadza się w to miejsce inny sposób ujęcia normatywnego obowiązku ukaranego, tj. przebywania w wojskowym areszcie dyscyplinarnym. Rozwiązanie takie ma przy tym inny walor normatywny, gdyż określa miejsce odbywania kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego (nienazwane dotychczas) oraz uwzględnia okoliczność, iż wykonywanie tej kary wymaga zespołu specjalnie przystosowanych pomieszczeń znajdujących się w wojskowym areszcie dyscyplinarnym.

Przepisy art. 27 ust. 2 i art. 28 ust. 2 przyjmują, iż jednym z warunków wymierzenia odpowiednio kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe oraz usunięcia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego albo z zawodowej służby wojskowej jest popełnienie czynów wymienionych w art. 18 ust. 1. Zastosowanie w tym przypadku podstaw odpowiedzialności z art. 18 ust. 1 należy ograniczyć do przepisów jego pkt 2 i 3. Wymierzenie tych kar dyscyplinarnych może być miarodajne tylko w wypadku popełnienia czynów, o których mowa w tych przepisach. Natomiast popełnienie czynu, za który właściwy organ jest uprawniony do nakładania kary porządkowej lub wymierzania kary pieniężnej (art. 18 ust. 1 pkt 1) stanowi przypadek mniejszej wagi nie zasługujący na tak ostrą reakcję dyscyplinarną.

Unormowania dotyczące stosowania środków dyscyplinarnych, zawarte w art. 29, wymagają uszczegółowienia i rozwinięcia.

Szczupły zestaw środków dyscyplinarnych, w porównaniu z katalogiem kar dyscyplinarnych określonym w art. 22 ust. 1, skłania do ich rozszerzenia. Z tego względu sformułowano przepisy pkt 2a i 2b w ust. 1 w art. 29 oraz art. 29a i 29b.

Przepisy art. 29 ust. 1 pkt 2a i art. 29a przewidują nowy środek dyscyplinarny – zobowiązania do wykonania dodatkowych zadań służbowych. Wprowadzenie tego środka dyscyplinarnego nie narusza międzynarodowych standardów odnoszących się do zakresu „pracy przymusowej (obowiązkowej)” przyjętych w art. 4 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. ... (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284). Dopuszczają one wykonywanie obowiązkowej pracy związanej z odbywaniem kary pozbawienia wolności i – na podstawie interpretacji przepisów – również przy wykonywaniu kary ograniczenia wolności. W ustawie o dyscyplinie wojskowej ta problematyka jest zawarta w postanowieniach dotyczących kar dyscyplinarnych aresztu izolacyjnego i aresztu koszarowego. Ten środek dyscyplinarny jest dopuszczalny w świetle art. 4 ust. 3 lit. b) i d) powołanej Konwencji. Zgodnie z tymi przepisami pojęcie „praca przymusowa lub obowiązkowa” nie obejmuje: „żadnej służby o charakterze wojskowym bądź służby wymaganej zamiast obowiązkowej służby wojskowej w tych krajach, które uznają odmowę służby wojskowej ze względu na przekonania”, a także „żadnej pracy ani świadczeń stanowiących część zwykłych obowiązków obywatelskich”.

W ślad za wprowadzeniem tego środka dyscyplinarnego zmodyfikowano zasadę stosowania środka dyscyplinarnego obok kary dyscyplinarnej, określoną w art. 29 ust. 2, wykluczając stosowanie zobowiązania do wykonania dodatkowych zadań służbowych obok kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego oraz aresztu izolacyjnego (art. 22 ust. 1 pkt 5 i 6). Przedmiotowe unormowanie objęło również karę dyscyplinarną zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania (art. 22 ust. 1 pkt 4). Ustanawiany środek dyscyplinarny zastosowany łącznie z tą karą dyscyplinarną w zw. z art. 24 (określającym jej treść) dawałby w efekcie karę dyscyplinarną aresztu koszarowego (art. 22 ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 25).

Nowy środek dyscyplinarny – „pozbawienia prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego”, wprowadzany w pkt 2b dodawanym w ust. 1 art. 29, usuwa lukę występującą w świetle art. 9 pkt 4 i art. 12 pkt 3 (oraz wydanych w jego wykonaniu przepisów rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 września 1999 r. w sprawie wyróżniania żołnierzy, pododdziałów i oddziałów wojskowych – Dz.U. Nr 84, poz. 938), a także art. 15 ust. 3 ustawy. Zaszczytny charakter tego uprawnienia wymaga aby nie przysługiwało ono żołnierzowi ukaranemu dyscyplinarnie. Proponuje się zatem w przedmiotowej sprawie, wprowadzenie materialnoprawnych podstaw zawartych w pkt 2b dodawanym w ust. 1 art. 29 oraz w dodawanym art. 29b.

Wraz z nowym brzmieniem art. 29 ust. 1 pkt 3 następuje zasadnicza zmiana treści środka dyscyplinarnego. W dotychczasowym brzmieniu przepis ten przewiduje podanie informacji o wymierzonej karze dyscyplinarnej do wiadomości innych osób. Jest to niekonsekwencja ze strony ustawodawcy, gdyż środek dyscyplinarny może być zastosowany obok kary dyscyplinarnej. W ślad za normatywnym zdefiniowaniem w nowym brzmieniu art. 3 pkt 5 określenia „ukaranie”, przepis art. 29 ust. 1 pkt 3 przewiduje podanie informacji o ukaraniu do wiadomości innych osób. Wraz z tą zmianą stanie się możliwe informowanie o zastosowaniu w stosunku do ukaranego żołnierza środka dyscyplinarnego: zobowiązania do przeproszenia pokrzywdzonego, do naprawienia wyrządzonej szkody, do wykonania dodatkowych zadań służbowych lub pozbawienia prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego. Ma to w realiach służby wojskowej istotne znaczenie.

Zmiana unormowań art. 32, 33, 35 i 36 zmierza do uproszczenia zasad stosowania instytucjonalnych środków oddziaływania dyscyplinarnego.

W dotychczasowym stanie prawnym art. 32 przewiduje w ust. 1 możliwość niewszczywania postępowania dyscyplinarnego, jeżeli okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości i wystarczające jest zwrócenie żołnierzowi uwagi lub przeprowadzenie z nim rozmowy ostrzegawczej. Jednocześnie przepis ust. 2 w art. 32 na podstawie tych przesłanek oraz poprzestania na zastosowaniu środka dyscyplinarnego zobowiązania do przeproszenia pokrzywdzonego lub do naprawienia wyrządzonej szkody daje możliwość odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej. Z kolei art. 33 określa przesłanki warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej. Unormowania w przedmiotowym zakresie tworzą splot instytucji prawnych, który w odczuciu społecznym położonych dyscyplinarnych powinien być wyeliminowany.

Z powyższych względów w art. 32 proponuje się zamieścić unormowanie zawarte dotychczas w jego ust. 1, natomiast zrezygnować z unormowania jego przepisu ust. 2. W nowym brzmieniu art. 32 zrezygnowano z fakultatywności i wprowadzono obligatoryjność niewszczywania postępowania dyscyplinarnego, gdyż przesłanki przepisu wprost to uzasadniają. Takie unormowanie jednoznacznie określa charakter instytucji zwrócenia żołnierzowi uwagi lub przeprowadzenia z nim rozmowy ostrzegawczej, stosowanych zamiast wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Jednoznacznego i odmiennego ukształtowania wymaga instytucja odstąpienia od ukarania, tj. od wymierzenia kary dyscyplinarnej lub zastosowania środka dyscyplinarnego. Proponuje się zrezygnować z odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej stosowanego na podstawie przesłanek określonych dotychczas w art. 32 ust. 2. Przesłanki te, tj. poprzestanie na zwróceniu żołnierzowi uwagi lub przeprowadzeniu z nim rozmowy ostrzegawczej albo zastosowaniu środka dyscyplinarnego zobowiązania do przeproszenia pokrzywdzonego lub do naprawienia wyrządzonej szkody są nawzajem sprzeczne. Stanowią one podstawę do wykluczających się rozstrzygnięć, to jest niewszczywania postępowania dyscyplinarnego i wydania orzeczenia w postępowaniu dyscyplinarnym. Proponuje się także zrezygnować ze stosowania warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej. Zamiast tej instytucji prawnej na podstawie przesłanek określonych dotychczas w art. 33, stosować zaś odstąpienie od ukarania. Taka rewizja przedmiotowych unormowań pozwala na jednoznaczne wyznaczenie charakteru instytucji odstąpienia od ukarania.

W konsekwencji zrezygnowania ze stosowania warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej stosownej korekty wymagają przepisy art. 35 i 36, których unormowania dotyczyć będą warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej.

Projekt nowelizacji przewiduje zasadnicze zmiany przepisów ustawy (dział III tytuł rozdziału 2, a także art. 38, 40, 41, art. 42 ust. 1, art. 43-45 i art. 49 ust. 5) normujących zatrzymanie żołnierzy. Proponuje się zrezygnowanie ze stosowania zatrzymania żołnierzy na podstawie przepisów art. 38 ust. 1 i 4 ustawy oraz wprowadzenie unormowań określających zasady osadzania w izbie zatrzymań żołnierzy znajdujących się w stanie nietrzeźwości.

W konsekwencji pierwszej z proponowanych zmian, podstawy zatrzymania żołnierzy będą ograniczać się do wypadków, w których przysługuje ono wojskowym organom porządkowym.

Na mocy przepisów rozdziału 6 ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17 oraz z 1997 r. Nr 117, poz. 753 i Nr 141, poz. 944), obowiązujących na podstawie art. 130 ustawy, zatrzymanie żołnierzy jest możliwe „w przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego”, ale także „i innych ustaw” (art. 35 ust. 1 pkt 2), a niezależnie od tego „stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia” (art. 35 ust. 1 pkt 3) oraz „w toku wykonywania przewidzianych w odrębnych przepisach czynności asystencyjnych w postępowaniu egzekucyjnym, czynności ochronnych i konwojowych, a także czynności kontrolnych w zakresie ruchu drogowego oraz używania mundurów i oznak wojskowych” (art. 39 ust. 3 w zw. z art. 35 ust. 1 pkt 2).

Podstawy zatrzymania żołnierzy określone w art. 35 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy dyscyplinarnej z 1963 r. proponuje się rozszerzyć, nadając temu przepisowi nowe brzmienie w art. 6 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy nowelizującej, jak również przenieść do przepisów art. 6 ust. 1 pkt 1, 2, 4-7 oraz ust. 2-6, a także art. 7-12 tej ustawy, unormowania pozostałych przywołanych wyżej przepisów ustawy dyscyplinarnej z 1963 r. Przedmiotowe unormowania zostały zaczerpnięte z projektu ustawy o Żandarmerii i wojskowych organach porządkowych (druk Nr 1315). Są one konieczne w przypadku nieuchwalenia przez parlament projektowanej ustawy o Żandarmerii i wojskowych organach porządkowych. W przeciwnym przypadku art. 6-12 i stosowne zapisy art. 16 projektowanej ustawy nowelizującej staną się bezprzedmiotowe.

Zatrzymanie dopuszczalne na podstawie przepisów ustawy dyscyplinarnej z 1963 r., stosownie do wymagań zawartych w art. 5 ust. 2-5 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, jako forma pozbawienia wolności, musi być zabezpieczone stosownymi gwarancjami, w tym prawem zatrzymanego do zwolnienia nie później niż z upływem 48 godzin, do odwołania się do sądu - w razie pokrzywdzenia do otrzymania odszkodowania. Dotychczas gwarancje te zapewniają przede wszystkim przepisy art. 38 ust. 3 i 5, art. 41 ust. 1 i art. 42 ust. 1 oraz art. 101 ust. 1 ustawy. Stosowne unormowania w tym przedmiocie proponuje się zamieścić w art. 8 ust. 3 i 5 oraz art. 9 ust. 2, 3 i 5 projektowanej ustawy nowelizującej.

Wśród projektowanych unormowań art. 8 ustawy nowelizującej zamieszczono w jego ust. 7 i 9 upoważnienia ustawowe dla Ministra Obrony Narodowej do uregulowania problematyki przewidzianej w obowiązującym dotychczas art. 38 ust. 7 ustawy.

Projektowane unormowania zostały zawarte w art. 6-9 ustawy nowelizującej analogicznie do unormowań art. 15 ust. 1, 2, 5, 8 i 10 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179 z późn.zm.).

Znajdowanie się żołnierzy w stanie nietrzeźwości jest powodem zdarzeń negatywnych dla dyscypliny wojskowej. Należałoby te zdarzenia unormować przepisami określającymi zasady osadzenia żołnierza w izbie zatrzymań albo doprowadzenia go do miejsca zamieszkania lub zakwaterowania (art. 38 ust. 1-4 w nowym brzmieniu).

Zakłada się, iż żołnierze znajdujący się w stanie nietrzeźwości w obiekcie zajmowanym przez organ wojskowy, a także w rejonie obiektów koszarowych lub zakwaterowania przejściowego jednostki wojskowej albo w innym miejscu wykonywania zadań służbowych lub w miejscu

publicznym, którzy zachowaniem swoim dają powód do zgorszenia, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich zdrowiu lub życiu albo zagrażają zdrowiu lub życiu innych osób, będą osadzani w izbie zatrzymań, w przeznaczonych do tego pomieszczeniach (art. 38 ust. 1 w nowym brzmieniu).

Szczegółowe uregulowania w tych sprawach określiłoby rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej wydane w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia i Ministrem Sprawiedliwości (art. 38 ust. 5 w nowym brzmieniu).

Rozwiązanie projektowane w art. 38 ust. 1 nawiązuje do uregulowania zawartego w art. 40 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. Nr 35, poz. 230 z późn.zm.) dopuszczającego możliwość przymusowego doprowadzenia osób będących w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień. Warunki dopuszczalności doprowadzenia osób znajdujących się w stanie nietrzeźwości do izby wytrzeźwień umożliwiają przyjęcie, że doprowadzenie pozbawione jest cech zatrzymania i zwalnia od obowiązku przyznania osobie doprowadzanej uprawnień przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego dla zatrzymanego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1992 r. I KZP 43/91 - OSNKW 1992, z. 5-6, poz. 32).

Ponieważ zatrzymanie żołnierza zostanie poddane wyłącznej reglamentacji przepisów art. 6 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 6, a także art. 8 i 9 projektowanej ustawy nowelizującej, wymagają stosownych zmian przepisy ustawy wskazane na wstępie omówienia przedmiotowego zagadnienia oraz art. 101 ust. 1.

Nowe rozwiązania projektowane w przepisach ustawy normujących zawieszenie żołnierza w czynnościach służbowych wynikają z przyjęcia w art. 39 ust. 4, iż decyzję o przedłużeniu okresu zawieszenia do trzech miesięcy może podjąć przełożony dyscyplinarny, który wcześniej podjął decyzję o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych na podstawie przesłanek określonych w art. 39 ust. 1.

Nie ma szczególnego uzasadnienia aby uprawnienie do przedłużenia do trzech miesięcy okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych, określone w art. 39 ust. 4, przysługiwało Ministrowi Obrony Narodowej. Natomiast przesłanki określone w art. 39 ust. 1 i 4, tj. odpowiednio: rażące naruszenie przez żołnierza dyscypliny wojskowej, a charakter przewinienia dyscyplinarnego lub okoliczności jego popełnienia wskazują na potrzebę niezwłocznego odsunięcia żołnierza od wykonywania czynności na zajmowanym stanowisku służbowym – dla podjęcia decyzji o zawieszeniu w czynnościach służbowych oraz szczególnie uzasadnione wypadki – dla podjęcia decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych, przemawiają za tym aby uprawnienie do podjęcia tych decyzji należało do tego samego organu wojskowego, tj. przełożonego dyscyplinarnego.

Rozwiązanie przyjęte w art. 39 ust. 4, w jego nowym brzmieniu, skutkuje zmianami przepisów art. 42, które określają tryb odwołania od decyzji o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych lub przedłużeniu okresu zawieszenia w czynnościach służbowych.

Przepisy art. 43 i 44 wymagają skreślenia w konsekwencji zmian dokonanych w przepisach ustawy, do których się odwołują.

Dodany w art. 46 nowy przepis ust. 1a sygnalizuje zmiany w modelu postępowania dyscyplinarnego wprowadzane projektowaną ustawą. Przepis ten wskazuje, iż w wypadkach przewidzianych w dalszych przepisach ustawy postępowanie wyjaśniające może nie być przeprowadzane.

Ust. 2 w art. 46 nadano nowe brzmienie, gdyż w jego dotychczasowym brzmieniu użycie wyrazów „Postępowanie dyscyplinarne jest niejawne” stwarza problemy interpretacyjne w świetle przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 11, poz. 95).

Unormowanie zawarte w art. 47 ust. 1 zostało powtórzone w dyspozycji art. 65 i 66. Z tego względu przepisowi art. 47 ust. 1 należy nadać nowe brzmienie wskazujące, iż udział rzecznika dyscyplinarnego w postępowaniu dyscyplinarnym nie ogranicza się do prowadzenia postępowania wyjaśniającego lecz obejmuje uczestnictwo w czynnościach prowadzonych na innych etapach postępowania dyscyplinarnego.

Zmiany unormowań art. 47 ust. 2 i 3 wprowadzają przedłużenie kadencji rzeczników dyscyplinarnych o jeden rok, tj. do trzech lat. Takie rozwiązanie jest konieczne z uwagi na ich doświadczenie w stosowaniu przepisów ustawy nabyte w okresie ich obowiązywania oraz szeroki zakres zmian w stanie prawnym przewidywany w projektowanej ustawie.

Unormowanie zawarte w art. 47 ust. 4 pkt 3 stanowi powtórzenie dyspozycji art. 47 ust. 2 i 3. W jego miejsce proponuje się zamieszczenie nowej przesłanki odwołania rzecznika dyscyplinarnego. Otrzymanie oceny ogólnej niższej od dobrej w opinii okresowej świadczy bowiem, iż obowiązki związane z pełnieniem funkcji rzecznika dyscyplinarnego trwale kolidują z wykonywaniem obowiązków na zajmowanym stanowisku służbowym.

Dodawany art. 47a stwarza odrębną podstawę do przyznania rzecznikom dyscyplinarnym dodatkowego wynagrodzenia. Obarczenie żołnierzy zawodowych dodatkowymi obowiązkami, które są trudne, skomplikowane i czasochłonne, a ponadto wymagają samodzielnego przyswojenia wiedzy prawniczej, powinno się wiązać z rekompensatą finansową z tego tytułu. W konsekwencji jego wprowadzenia wymaga rozszerzenia zakresu upoważnienia ustawowego zawartego w art. 48.

Zmiany unormowań art. 49 ust. 1-4 są podyktowane ich dostosowaniem do realiów służby wojskowej oraz uszczegółowieniem.

Za rezygnacją z podstawy wyłączenia z urzędu przełożonego dyscyplinarnego i rzecznika dyscyplinarnego w razie gdy był on świadkiem czynu, którego dotyczy postępowanie dyscyplinarne (art. 49 ust. 1 pkt 4) przemawia nagminność tych zdarzeń. Z tego względu na gruncie woj-

skowej procedury dyscyplinarnej powinien być uczyniony wyłom od ogólnie przyjmowanej zasady. W miejsce tego unormowania w przedmiotowym przepisie należałoby natomiast zawrzeć inną podstawę wyłączenia z urzędu, tj. przypadek gdy przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny „został pokrzywdzony czynem, którego dotyczy postępowanie dyscyplinarne”. Rzetelność postępowania wyklucza możliwość „orzekania we własnej sprawie”, z tego względu w art. 49 proponuje się także dodanie nowych przepisów ust. 1a i ust. 1b lit. b.

Przepis ust. 1b lit. a dodawany w art. 49, zawiera przesłankę wyłączenia z urzędu rzecznika dyscyplinarnego, która jest konieczna ze względu na wpływ relacji służbowych. Jest oczywiście, iż rzecznik dyscyplinarny nie może uczestniczyć w postępowaniu dyscyplinarnym, którym jest objęty jego przełożony.

Przepis ust. 4 w art. 49 zawiera unormowanie, które jest niezharmonizowane z ust. 1 i 2 w tym artykule. Dlatego jest w nim konieczne sprecyzowanie, iż organ odwoławczy rozstrzyga o wyłączeniu nie tylko przełożonego dyscyplinarnego, jak przewiduje on dotychczas, ale także rzecznika dyscyplinarnego, jak również to, że podstawa wyłączenia wynika z ust. 2 w art. 49.

Nowelizacja art. 50 ust. 3 jest konsekwencją zmiany unormowania art. 47 ust. 1. Wyłączenie rzecznika dyscyplinarnego powoduje bowiem, iż czynności w postępowaniu dyscyplinarnym powinien podjąć inny rzecznik dyscyplinarny, a nie tylko prowadzenie postępowania wyjaśniającego, jak przewiduje dotychczas art. 50 ust. 3.

Zmiany dokonywane w art. 51 ust. 2 i 3 wynikają z uwzględnienia nowego brzmienia art. 74.

Zasady ogólne postępowania dyscyplinarnego określone w art. 55-64 wymagały rewizji zgodnie z założonymi celami ogólnymi projektowanej ustawy wskazanymi na wstępie uzasadnienia oraz uwzględnienia zmian dokonanych we wcześniejszych przepisach ustawy.

Unormowania zawarte dotychczas w art. 55 ust. 2-8 i 10 determinują rozległą i skomplikowaną strukturę przełożonych dyscyplinarnych uprawnień do wszczynania postępowania dyscyplinarnego.

Unormowania ust. 2 w art. 55 przewidują, iż uprawnienie do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przysługuje przełożonemu od szczebla dowódcy kompanii wzwyż, tym że w stosunku do żołnierzy, którzy nie podlegają mu bezpośrednio.

W ust. 3-8 zostały odrębnie unormowane uprawnienia do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przez dowódców plutonów, Ministra Obrony Narodowej, sekretarza stanu, podsekretarza stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej, Szefa Sztabu Generalnego i dowódcy jednostki wojskowej – ze wskazaniem szczegółowych warunków, a zwłaszcza dotyczących rangi stanowiska służbowego podporządkowanych żołnierzy, w stosunku do których te uprawnienia przysługują.

Całość tej regulacji zamyka przepis ust. 10 w art. 55, na podstawie którego wydany akt wykonawczy określa stanowiska służbowe równorzędne lub wyższe od stanowisk zajmowanych

przez żołnierzy, wymienionych w ust. 2, 4 i 7, w stosunku do których może być wszczęte postępowanie dyscyplinarne.

Skutkiem takiej regulacji są problemy z ustaleniem właściwości przełożonych dyscyplinarnych oraz przewlekłość postępowania dyscyplinarnego prowadzonego przez właściwych przełożonych dyscyplinarnych zajmujących stanowiska służbowe w rozbudowanych strukturalnie jednostkach organizacyjnych lub z powodu rozlokowania jednostek wojskowych, w których pełnią służbę żołnierze podlegający odpowiedzialności dyscyplinarnej – w dużej odległości od właściwych dla nich przełożonych dyscyplinarnych.

Z powyższych względów od regulacji tych należałoby odstąpić, wprowadzając w ich miejsce proste zależności, unormowane w nowym brzmieniu ust. 2 i 3 w art. 55.

W obowiązującym stanie prawnym brak jest przepisu proceduralnego wyznaczającego przełożonym dyscyplinarnym reguły przestrzegania właściwości oraz postępowania w razie stwierdzenia swej niewłaściwości. Tę lukę wypełnia przepis art. 55 ust. 4, w jego nowym brzmieniu.

Poważnym mankamentem jest brak w obowiązującym stanie prawnym przepisów określających katalog przesłanek, w razie wystąpienia których postępowania dyscyplinarnego nie wszczynają się oraz rodzaj orzeczenia wydawanego po ujawnieniu tych przesłanek, a także po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Tę lukę wypełnia przepis, oznaczony jako art. 55a. Jego sformułowanie, a także art. 55b i 55c oraz zharmonizowanie z nimi przepisów pkt 3a i pkt 10 w art. 3, staje się niezbędne w świetle, zakładanej w nowym brzmieniu art. 56 ust. 1, rezygnacji z posiłkowego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego w postępowaniu dyscyplinarnym prowadzonym przed przełożonymi dyscyplinarnymi i wyższymi przełożonymi dyscyplinarnymi (w postępowaniu w pierwszej instancji i w postępowaniu odwoławczym).

Przepis art. 56 ust. 1, w jego nowym brzmieniu, określa zakres posiłkowego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego w postępowaniu przed sądem wojskowym w sprawach o przewinienia dyscyplinarne. Rezygnuje się z dotychczasowego unormowania, przewidującego posiłkowe stosowanie przepisów procedury karnej w postępowaniu dyscyplinarnym. Nieznaczny stopień społecznego niebezpieczeństwa przewinień dyscyplinarnych, w porównaniu do przestępstw i wykroczeń podlegających orzecznictwu sądów wojskowych, przemawia za takim rozwiązaniem. Formalizm i przewlekłość postępowania dyscyplinarnego – opartego na regułach procedury karnej – w jego modelu obowiązującym dotychczas, niweczy społeczne oddziaływanie odpowiedzialności dyscyplinarnej ponoszonej przez żołnierzy.

Rozszerzenie unormowań projektowanego art. 57 wynika ze zmiany ustawowej definicji organu orzekającego, dokonywanej w art. 3 pkt 9, tj. przyznania tego statusu organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej (nie będącemu przełożonym dyscyplinarnym) oraz z proponowanych zmian w procedurze wydania orzeczenia w pierwszej instancji, sporządzania jego uzasadnienia i składania odwołania.

Brzmienie art. 57 ust. 1 uwzględnia zmiany wynikające z proponowanych nowych unormowań w zakresie uprawnień przełożonych dyscyplinarnych i organów wojskowych do wymierzenia kary dyscyplinarnej (art. 59 ust. 2 pkt 3-5).

Jeżeli zebrany materiał nie uzasadnia wydania orzeczenia o ukaraniu, w takim wypadku należy dopuścić możliwość wydania bez przeprowadzenia raportu dyscyplinarnego, zarówno orzeczenia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego, jak i orzeczenia o uniewinnieniu (art. 57 ust. 2). Przedmiotowe unormowanie dynamizuje tok postępowania dyscyplinarnego w pierwszej instancji. Do jego przyjęcia skłania ponadto okoliczność, iż od tego orzeczenia przysługuje odwołanie (art. 76 ust. 1).

Uproszczenie postępowania dyscyplinarnego proponowane w ust. 2 w art. 57 wymaga sformułowania, w ust. 3 tego artykułu, reguł proceduralnych zapewniających złożenie odwołania przez osoby uprawnione, które nie brały udziału w wydaniu orzeczenia.

Nowy przepis ust. 2 w art. 59 jest następstwem krytyki rozwiązań przewidzianych w ust. 1-4 tego artykułu, jako zbyt ogólnych.

Projektowany przepis zastępuje unormowania zawarte w obowiązujących ust. 2-4 w art. 59. Unormowanie w przedmiotowym zakresie spełnia postulaty często zgłaszane przez przełożonych dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych. Podnosili oni, iż ustawa powinna zawierać przepis określający uprawnienia poszczególnych przełożonych dyscyplinarnych do wymierzania danego rodzaju kary dyscyplinarnej.

W art. 59 ust. 2 w pkt 4 i 5 został skonkretyzowany status organu orzekającego przyznawany uprawnionemu organowi wojskowemu w nowym brzmieniu art. 3 pkt 9 ustawy.

Nowy przepis ust. 3 w art. 59 jest odpowiednikiem dotychczasowego ust. 5 w tym artykule.

Projektowany przepis uzupełnia obowiązujące unormowanie o rozstrzygnięcie sądu wojskowego o zastosowaniu środka dyscyplinarnego. Brak tego elementu w obowiązującym przepisie jest niekonsekwencją w świetle zasady swobody orzekania przez organ orzekający, wyrażonej w art. 30 ust. 1 i 4 ustawy.

Nowy przepis ust. 3 w art. 59 przewiduje wydanie przez sąd wojskowy orzeczenia o odstąpieniu od ukarania, uwzględniając proponowane zmiany ustawowej definicji ukarania (art. 3 pkt 5) i instytucji odstąpienia od ukarania (art. 33).

Przepis art. 59a wprowadza przeniesienie uprawnień przełożonego dyscyplinarnego, jeżeli żołnierz, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne, został przeniesiony do innej jednostki organizacyjnej lub innego pododdziału i powoduje to zmianę właściwości przełożonego dyscyplinarnego. Usuwa on kolizję między pkt 2 i 3 w art. 3 ustawy, występującą w odniesieniu do tego stanu faktycznego.

Przeniesienie służbowe żołnierza, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie dyscyplinarne, powoduje oczywistą konsekwencję, że następuje zmiana jego przełożonego.

Przełożony, który wszczął postępowanie dyscyplinarne wobec żołnierza – przełożony dyscyplinarny w rozumieniu art. 3 pkt 3, przestał być jego przełożonym (chyba, że dotychczasowy przełożony dyscyplinarny zachowuje właściwość, gdyż jest zwierzchnikiem nowego przełożonego żołnierza), natomiast nowy przełożony żołnierza (art. 3 pkt 2) nie jest w stosunku do niego przełożonym dyscyplinarnym.

Szczególne rozwiązanie proceduralne, sformułowane w art. 59a, jest konieczne w warunkach służby wojskowej, zwłaszcza zaś w odniesieniu do żołnierzy zasadniczej służby wojskowej.

Zmiany w brzmieniu art. 61, określającym zasady sporządzania dokumentów z czynności postępowania dyscyplinarnego, mają na celu odformalizowanie tego postępowania, a także wynikają ze zmian dokonanych w przepisach, z którymi są one powiązane (odpowiednio art. 47 ust. 1 i art. 69 ust. 2 pkt 7).

Przepis art. 64 wymaga skreślenia, gdyż jego unormowanie jest nie zharmonizowane z art. 68 i art. 69 ust. 4. Pomija się w nim okoliczność, iż dokumentacja postępowania wyjaśniającego (trwającego nie dłużej niż czternaście dni, jeżeli nie zostanie przedłużone do dwudziestu jeden dni – art. 68) albo gdy przełożony dyscyplinarny zwrócił sprawozdanie i wnioski w celu ich uzupełnienia lub przeprowadzenia dodatkowych czynności w postępowaniu wyjaśniającym (art. 69 ust. 4) znajduje się w posiadaniu rzecznika dyscyplinarnego. Literalnie zgodnie z dyspozycją art. 64 rzecznik dyscyplinarny powinien przekazywać każdy dokument z podejmowanej czynności do przechowania przełożonemu dyscyplinarnemu.

Powodem skreślenia art. 67 jest przyjęcie założenia, iż określone w nim przesłanki powinny znaleźć się wśród przesłanek nieprzeprowadzania postępowania wyjaśniającego (art. 70 ust. 1 pkt 1, w jego nowym brzmieniu). Efektem takiego unormowania jest uproszczenie i skrócenie postępowania dyscyplinarnego.

Ścisłe ograniczony czas trwania postępowania wyjaśniającego, tj. nie dłużej niż czternaście dni, jeżeli nie zostanie przedłużone przez przełożonego dyscyplinarnego do dwudziestu jeden dni (art. 68) jest unormowaniem zbyt rygorystycznym. Powoduje ono częste, skomplikowane faktycznie i prawnie czynności proceduralne zawieszania i podejmowania postępowania wyjaśniającego. Usunięcie tych barier i uproszczenie reguł proceduralnych nastąpi wraz z umożliwieniem przełożonemu dyscyplinarnemu przedłużenia tego etapu postępowania dyscyplinarnego na czas przez niego oznaczony.

Dodanie przepisu art. 68a wynika z dążenia, przyświecającego wielu przepisom projektowanej ustawy, do przyśpieszenia i uproszczenia postępowania dyscyplinarnego. Zmiana toku tego postępowania poprzez umiejscowienie czynności zapoznania z całością materiałów sprawy żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym i jego obrońcą, jeżeli został ustanowiony, na etapie postępowania wyjaśniającego dynamizuje przebieg postępowania dyscyplinarnego w pierwszej instancji. Nie będzie bowiem konieczne przeprowadzanie w postępowaniu pierwszoinstancyjnym czynności wymagającej wyznaczenia terminu na jej dokonanie. Ponadto wy-

znaczenia terminu raportu dyscyplinarnego nie będzie tamować złożenie przez żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym lub jego obrońcę wniosku o przeprowadzenie dodatkowych dowodów.

Zmiany obejmujące przepisy art. 69 ust. 2-4 porządkują tryb postępowania wyjaśniającego.

Przepisowi ust. 2 w art. 69 nadano nowe brzmienie, gdyż w jego pkt 2, 3, 6 i 7 dokonano korekt zapisów określających elementy sprawozdania składanego, po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, przełożonemu dyscyplinarnemu przez rzecznika dyscyplinarnego. Przewiduje się ustalenie przez rzecznika dyscyplinarnego danych dotyczących ukarań obwinionego, a więc nie tylko kar dyscyplinarnych, lecz także zastosowanych środków dyscyplinarnych. Przepisy ustawy są niespójne, gdyż zastosowane środki dyscyplinarne, a zwłaszcza samoistnie, wskazują na surowość konsekwencji dyscyplinarnych jakie żołnierz poniósł. Stanowi to podstawę wniosku rzecznika dyscyplinarnego, w szczególności o wymierzenie danego rodzaju kary dyscyplinarnej i oceny przełożonego dyscyplinarnego, czy kara ta jest miarodajnym poniesieniem odpowiedzialności dyscyplinarnej. Określa się również sposób udokumentowania czynności pouczenia obwinionego o przysługujących mu prawach oraz zapoznania obwinionego z całością materiałów sprawy. Nie będzie więc konieczne sporządzanie dodatkowych dokumentów. Ponadto w pkt 6 w ust. 2 w art. 69 dodaje się nowy element przedmiotowego sprawozdania, ważki dla wydania orzeczenia, tj. wskazanie innych okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Korekta przepisu ust. 3 w art. 69 nie przewiduje wymogu sporządzania uzasadnienia wniosku rzecznika dyscyplinarnego zawierającego propozycję orzeczenia przełożonego dyscyplinarnego. Dane zawarte w sprawozdaniu rzecznika dyscyplinarnego z zakończonego postępowania wyjaśniającego stanowią bowiem wystarczającą podstawę dla oceny przez przełożonego dyscyplinarnego zasadności propozycji orzeczenia. Uproszczenie tej czynności proceduralnej przyspieszy tok postępowania dyscyplinarnego.

Przepis ust. 4 w art. 69, umożliwiający zwrot sprawozdania i wniosku celem ich uzupełnienia lub przeprowadzenia dodatkowych czynności w postępowaniu wyjaśniającym, jest konieczny w sytuacji gdy czas postępowania wyjaśniającego jest ściśle oznaczony w ustawie. Przewodząc to postępowanie pod presją upływu jego terminu, rzecznik dyscyplinarny mógł się nie ustrzec przed nie wyjaśnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Przepis ten powinien natomiast być skreślony wskutek przyjęcia w art. 68 ust. 2, iż postępowanie wyjaśniające może być przedłużane przez przełożonego dyscyplinarnego na dalszy czas oznaczony, a także unormowania pkt 6 w ust. 2 w art. 69.

W art. 70, w jego nowym brzmieniu, rozszerza się zakres stosowania uproszczonego postępowania dyscyplinarnego, tj. gdy nie jest przeprowadzane postępowanie wyjaśniające.

W ust. 1 tego artykułu za przypadki dające podstawę do stosowania takiego trybu – oprócz wszczęcia postępowania dyscyplinarnego na wniosek, o którym mowa w art. 54 ust. 2 pkt 2-4, tj. organu kontroli, wojskowego organu porządkowego, sądu, prokuratora lub innego uprawnionego organu – uznano również warunki, które zgodnie z obowiązującym dotychczas

art. 67 stanowią podstawę do ograniczenia postępowania wyjaśniającego do wyjaśnień żołnierza. Takie dalej idące unormowanie jest uzasadnione, skoro okoliczności popełnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz wina żołnierza nie budzą wątpliwości.

Ust. 2 tego artykułu określa czynności proceduralne dokonywane przed wyznaczeniem przez przełożonego dyscyplinarnego raportu dyscyplinarnego. Przeprowadzenie tych czynności należy do rzecznika dyscyplinarnego. To unormowanie stanowi jednocześnie wypełnienie luki istniejącej w obowiązującym stanie prawnym.

Przepis art. 71 został skreślony wskutek przyjęcia w art. 68a, iż zapoznanie się z całością materiałów sprawy przez żołnierza objętego postępowaniem dyscyplinarnym oraz jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony, jest czynnością postępowania wyjaśniającego.

Unormowania proceduralne zawarte w art. 72 ust. 2 i 3 są nieprecyzyjne. Z ust. 2 nie wynika jasno jaki jest przebieg raportu dyscyplinarnego. W ust. 3 w zw. z ust. 2 pkt 3 występuje luka konstrukcyjna, wskutek której w trakcie orzekania podczas raportu dyscyplinarnego jest rozpatrywany wniosek o wymierzenie kary dyscyplinarnej przez nieuprawnionego przełożonego dyscyplinarnego. Nie może on rozpatrzyć sprawy i wydać orzeczenia. Z tych powodów w nowym brzmieniu art. 72 w jego ust. 1 pkt 1 i ust. 2 oraz w dodawanym art. 72b określono tok czynności dokonywanych przed wyznaczeniem raportu dyscyplinarnego, a zwłaszcza tryb postępowania z wnioskiem o wymierzenie kary dyscyplinarnej, do której nie jest uprawniony przełożony dyscyplinarny. Z kolei w nowym brzmieniu ust. 3 w art. 72 oraz w dodawanych art. 72a i 72b uściślono przebieg raportu dyscyplinarnego.

Kompetentność organu uprawnionego, na mocy odrębnych ustaw, do nakładania kar porządkowych lub wymierzania kar pieniężnych (art. 18 ust. 1 pkt 1) oraz prokuratora przemawia za tym aby ustalenia co do faktów oraz ocena prawna czynu zawarta odpowiednio w jego wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej, a także w postanowieniu o odmowie wszczęcia postępowania karnego lub w sprawie o przestępstwo skarbowe albo postępowania w sprawie o wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, umorzeniu albo warunkowym umorzeniu takiego postępowania, odstąpieniu od wymierzenia kary, jak również odstąpieniu od zastosowania środków wychowawczych lub poprawczych były wiążące dla przełożonego dyscyplinarnego. Z tego względu przewiduje się dokonanie stosownej zmiany w przepisie art. 73.

Zmiany dokonywane w art. 74 w nowym brzmieniu jego pkt 3 i 4 precyzują rodzaj orzeczenia wydawanego w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

Są one konsekwencją przede wszystkim przyjęcia w pkt 4 w tym artykule, iż orzeczenie stanowi o ukaraniu. Obowiązujące brzmienie przepisu pkt 5 w art. 74 przewidujące, iż orzeczenie rozstrzyga o wymierzeniu kary dyscyplinarnej, jest niesynchronizowane z art. 3 pkt 5 i art. 29 ust. 2, zgodnie z którymi zastosowanie środka dyscyplinarnego samoistnie albo obok kary dyscyplinarnej jest ukaraniem. W następstwie przedmiotowej zmiany w nowym brzmieniu pkt 3 w art. 74 należało dokonać stosownego rozszerzenia jego unormowania.

Skreślenie dotychczasowego pkt 4 w art. 74 wynika z rezygnacji z instytucji warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej, przewidzianej art. 33 w jego obowiązującym brzmieniu. Przepis art. 33, w jego nowym brzmieniu, przewiduje bowiem stosowanie odstąpienia od ukarania na podstawie przesłanek określonych, w obowiązującym stanie prawnym, dla warunkowego odstąpienia od wymierzenia kary dyscyplinarnej.

Przepis art. 75, w jego nowym brzmieniu, został sformułowany zgodnie z ogólnymi celami projektowanej ustawy, tj. uproszczeniem i przyśpieszeniem postępowania dyscyplinarnego.

Rezygnacja ze sporządzania uzasadnienia orzeczenia i doręczania orzeczenia wraz z uzasadnieniem z urzędu, natomiast dokonywanie tych czynności na wniosek osoby uprawnionej do złożenia odwołania (ust. 2), spowoduje skrócenie postępowania w pierwszej instancji. Dostrzegając zalety takiego rozwiązania, wprowadza się w odniesieniu do tych czynności alternatywne zasady postępowania, przyjęte powszechnie w przepisach regulujących tryb postępowania.

Nadanie materialnoprawnego charakteru terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia (ust. 3) jest konsekwencją unormowania, odrębnego od powszechnie przyjętego rozwiązania, zawartego w art. 81 określającym termin do złożenia odwołania. Ze względu na nieprzywracalność tego terminu początek jego biegu, w przypadku gdy raport dyscyplinarny nie został przeprowadzony, określono w ust. 2 w art. 75, od daty pisemnego zawiadomienia o treści orzeczenia. Przedmiotowe unormowanie poprzedza unormowanie nowego art. 57 ust. 3 nakazujące między innymi pouczyć osoby uprawnione do złożenia odwołania o prawie oraz terminie złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia, a także o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

Zmiany wprowadzane w art. 76 ust. 2 i 3 służą skorelowaniu tych przepisów ze stosownymi przepisami projektowanego art. 59 oraz z dodawanymi art. 72a i 72b. Eliminuje się w nich również błędnie użytą koniunkcję, gdyż od orzeczenia organu orzekającego wydanego w pierwszej instancji rzecznikowi dyscyplinarnemu i dowódcy jednostki wojskowej przysługuje odwołanie na korzyść albo na niekorzyść obwinionego.

Krąg osób, którym przysługuje prawo do złożenia odwołania proponuje się rozszerzyć, przyznając je od orzeczenia przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 4 lub 5, nie uwzględniającego wniosku o wymierzenie kary dyscyplinarnej (art. 72a pkt 2 i art. 72b), przełożonemu dyscyplinarnemu, który złożył ten wniosek (ust. 2a dodawany w art. 76). Jest to rozwiązanie analogiczne do art. 76 ust. 3, w jego nowym brzmieniu, który uprawnia dowódcę jednostki wojskowej do złożenia odwołania od orzeczenia wojskowego sądu garnizonowego, o którym mowa w art. 59 ust. 2 pkt 2 lub ust. 3, tj. o wymierzeniu kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego albo zamiast niej innej kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1-5, zastosowaniu środka dyscyplinarnego lub odstąpieniu od ukarania.

Przepisowi art. 77 ust. 2 nadano nowe brzmienie, gdyż w art. 59 ust. 2 pkt 4 i 5 przyjęto, iż uprawnienie do wymierzenia kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 8 lub 10, tj. wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe lub usunięcia z zawodowej służby wojskowej,

przysługuje przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu, który ma prawo wyznaczenia na to stanowisko lub zwalniania z zawodowej służby wojskowej. Wskutek zamieszczenia w art. 59 ust. 2 pkt 2 i ust. 3, unormowania zawartego dotychczas w art. 59 ust. 4 i 5, stała się konieczna zmiana powołania przepisów, do których odsyła się w art. 77 ust. 5.

Zmiana unormowania art. 81 dotyczącego terminu do złożenia odwołania jest następstwem nowego unormowania wprowadzanego w art. 75 ust. 2 i 4, tj. doręczania orzeczenia wraz z uzasadnieniem na wniosek osoby, której przysługuje uprawnienie do odwołania.

Rozwijając to unormowanie należało uzależnić bieg terminu do wniesienia odwołania od daty doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem lub daty raportu dyscyplinarnego, a gdy go nie przeprowadzono, od daty pisemnego zawiadomienia o treści orzeczenia (art. 57 ust. 3), jeżeli wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia orzeczenia nie został złożony. Skrócenie, z siedmiu do trzech dni, terminu do wniesienia odwołania do wyższego przełożonego dyscyplinarnego jest uzależnione terminami wyznaczonymi do doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem. Ponadto pozwala na to zmiana unormowań dotyczących właściwości przełożonych dyscyplinarnych (art. 55 ust. 2, w jego nowym brzmieniu) i wyższych przełożonych dyscyplinarnych. Będą nimi bowiem bezpośredni i wyższy przełożony obwinionego żołnierza. Z tego względu nie jest konieczne zachowywanie siedmiodniowego terminu do wniesienia odwołania. Ten termin jest uzasadniony w warunkach struktury przełożonych dyscyplinarnych określonej dotychczas w art. 55 ust. 2, (a tym samym struktury wyższych przełożonych dyscyplinarnych), przewidującej uprawnienie do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego dla wyższego przełożonego żołnierza.

Unormowanie zawarte w art. 81 ust. 2 zachowuje siedmiodniowy termin do wniesienia odwołania, gdyż wymaga tego porównywalność wymogów procedury karnej stosowanej przez sąd wojskowy.

Nowe unormowanie art. 82 odstępuje od zasady rozpatrywania odwołania w czasie raportu dyscyplinarnego, wynikającej z odpowiedniego stosowania art. 72. Nie jest bowiem konieczne prowadzenie przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego sformalizowanego postępowania odwoławczego. Może on bowiem rozpatrzyć odwołanie w świetle jego żądania (art. 80 ust. 2) oraz na podstawie ustaleń dokonanych w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji. Przy czym przewiduje się, iż gdyby zachodziła potrzeba ustalenia okoliczności istotnych dla wydania orzeczenia w postępowaniu odwoławczym (art. 83 ust. 2), wyższy przełożony dyscyplinarny może uzupełnić materiał dowodowy, między innymi w trybie wysłuchania stawiającej osoby uprawnionej do złożenia odwołania, jeżeli wnosi ona o wysłuchanie, w tym wezwania do obowiązkowego stawiennictwa obwinionego i jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, oraz rzecznika dyscyplinarnego (art. 82 ust. 2 i 3).

W art. 88 ust. 2 wprowadza się zasadę niezwłocznego przystąpienia do wykonania kary dyscyplinarnej w przypadku uprawomocnienia się orzeczenia wskutek upływu terminu do wniesienia odwołania, jeżeli go nie wniesiono, jak i wydania orzeczenia przez organ odwoławczy.

Z okresu pięciu dni oczekiwania na wpłynięcie odwołania, przewidzianego w obowiązującym pkt 1 tego przepisu, należało zrezygnować, gdyż powoduje niezamierzony skutek, tj. niepotrzebne oczekiwanie z przystąpieniem do wykonania kary dyscyplinarnej. Takie unormowanie jest niezharmonizowane z dyspozycją art. 80 ust. 1, która wymaga aby odwołanie zostało wniesione za pośrednictwem organu, który orzekał w sprawie. Większość kar dyscyplinarnych jest wymierzana przez przełożonych dyscyplinarnych, będących przełożonymi żołnierzy w jednostce wojskowej, w której pełnią oni służbę. Tak więc fakt wpłynięcia lub nie wpłynięcia odwołania i tym samym uprawomocnienia się lub nie uprawomocnienia się orzeczenia jest z góry wiadomy.

Dyspozycja art. 88 ust. 2 znajduje w pełni zastosowanie do kar dyscyplinarnych, których wykonanie wymaga wyegzekwowania przez uprawnione organy wojskowe obowiązków ciężących na ukaranym, w tym wydania zarządzenia wykonania kary dyscyplinarnej. Natomiast kary dyscyplinarne: upomnienia, nagany, ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku służbowym oraz ostrzeżenia o niepełnej przydatności do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub do czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego albo do zawodowej służby wojskowej mają formalny charakter (art. 22 ust. 1 pkt 1, 2, 7 i 9). W ustawie brak jest bowiem szczegółowych przepisów określających treść tych kar. Powoduje to konieczność określenia zasady ich wykonywania w szczegółowym przepisie ustawy. Sformułowanie takiego unormowania w art. 88 ust. 3 zapewnia pełniejsze zharmonizowanie przepisów ustawy. Uznanie, iż kary dyscyplinarne, o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 1, 2, 7 i 9, są wykonane z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia skutkuje, iż nie będzie mieć zastosowania art. 89 ust. 1, nakładający obowiązek zarządzenia wykonania kary. Wynikanie unormowań w przedmiotowym zakresie uwzględnia zmiana zapisu art. 89 ust. 1.

Przepis ust. 3 w art. 89 wymaga skreślenia, gdyż nie ma normatywnego znaczenia w świetle ust. 1 i 4 tego artykułu. Konstrukcja organu uprawnionego do wykonania kary dyscyplinarnej jest pozorna. Przystąpienie do wykonania kary dyscyplinarnej następuje po zarządzeniu wykonania kary przez organ, który wydał orzeczenie o ukaraniu w pierwszej instancji (art. 89 ust. 1). Udział organów wojskowych w wykonaniu poszczególnych kar dyscyplinarnych wynika z przepisów ustawy określających treść kar i przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 93 pkt 2, w jego obowiązującym brzmieniu, oraz przepisów odrębnych.

Unormowanie art. 94 ust. 2 wymaga zmiany w zakresie dotyczącym okresu, w którym jest możliwe uchylenie lub zmiana prawomocnego orzeczenia z powodu jego wydania z naruszeniem przepisów prawa, które mogło mieć wpływ na jego treść.

Ograniczenie tego okresu do trzydziestu dni od dnia, w którym orzeczenie stało się prawomocne jest rozwiązaniem formalnym, nieadekwatnym do zasadniczego celu postępowania w sprawie wzruszenia prawomocnego orzeczenia w trybie nadzoru. Powodem prowadzenia tego postępowania jest bowiem istotne naruszenie zasady legalizmu. To uwarunkowanie przemawia za tym aby przedmiotowe unormowanie zostało ukształtowane w odniesieniu do okresu przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego, określonego w art. 37 ust. 1, 3 i 4 ustawy.

Unormowanie art. 94 ust. 2, w jego nowym brzmieniu, wymaga modyfikacji odnośnie możliwości wydania w trybie nadzoru orzeczenia o niewinnieniu lub umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego nie może stać na przeszkodzie wydania tego orzeczenia.

Art. 99 ust. 3 skreślono i uregulowanie, które było w nim zawarte przeniesiono do dodawanego art. 99a. Rozciągnięto bowiem uregulowanie także na art. 98. Uwzględniono uwarunkowania występujące, w związku z art. 127 pkt 2, przy likwidacji skutków uchylecia orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej obniżenia lub pozbawienia stopnia wojskowego, wydanego pod rządem uchylonych przepisów ustawy dyscyplinarnej z 1963 r.

Przepisy działu V rozdziału 3 wymagają znacznej modyfikacji, której celem jest zwłaszcza ich harmonizacja oraz odformalizowanie dokumentowania postępowania dyscyplinarnego.

Tytułu rozdziału w brzmieniu: „Ewidencjonowanie orzeczeń dyscyplinarnych i zatarcie ukarania” nie odpowiada treści przepisów art. 103-107. Przepisy te mają węższy lub inny zakres przedmiotowy niż to wynika z brzmienia tytułu rozdziału. Proponuje się zharmonizować brzmienie tytułu rozdziału z treścią art. 103 ust. 1 i art. 107 pkt 2 (w ich obowiązującym brzmieniu), które dotyczą ewidencji kar i środków dyscyplinarnych oraz art. 104-106, które dotyczą zatarcia ukarania – przez użycie w art. 103 ust. 1 i art. 107 pkt 2 określenia „ewidencja ukarań”, a w tytule rozdziału przez użycie określenia „ewidencjonowanie ukarań i zatarcie ukarania”.

Pomiędzy przepisami art. 3 pkt 5, art. 29 ust. 2 i art. 103-106 brak jest całkowitej korelacji. Zgodnie z art. 3 pkt 5 ukaraniem żołnierza jest między innymi wymierzenie kary dyscyplinarnej i zastosowanie środka dyscyplinarnego (samoistnie albo obok kary dyscyplinarnej - art. 29 ust. 2). Przepis art. 103 przewiduje prowadzenie ewidencji kar i środków dyscyplinarnych żołnierza, a więc „ukarań”, natomiast przepisy art. 104-106 posługują się terminem „zatarcie ukarania”, którego przedmiotem jest kara dyscyplinarna. Proponuje się zharmonizować unormowania w tym zakresie, aby dotyczyły ewidencjonowania ukarań i zatarcia ukarania w rozumieniu art. 3 pkt 5, w jego nowym brzmieniu, tj. kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego.

W art. 104, oprócz wskazanej wyżej korelacji, proponuje się również dokonać zmian o innym charakterze merytorycznym.

W ust. 1 w pkt 1 należy wypełnić lukę w obowiązującym stanie prawnym, obejmując jego unormowaniem przypadek przedawnienia wykonania kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego.

Unormowanie przepisu ust. 1 w pkt 1 wymaga rozwinięcia, które zawiera przepis pkt 2, w jego nowym brzmieniu. W obowiązującym stanie prawnym brak jest unormowania zasad zatarcia ukarania w razie upływu okresu próby warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej, o którym mowa w art. 35, jeżeli wykonanie kary nie zostało zarządzone.

Z unormowania zawartego dotychczas w pkt 2 w ust. 1 należało zrezygnować, gdyż pozostaje w kolizji z ust. 3. Mianowanie żołnierza na kolejny stopień wojskowy może nastąpić, także

w drodze wyróżnienia (art. 7 ust. 1 pkt 6 i art. 8 ust. 6). Zgodnie z tymi przepisami nastąpi zbieg podstaw do zatarcia ukarania, tj. z mocy prawa oraz wskutek zarządzenia wydanego przez organ, który orzekł o wymierzeniu kary dyscyplinarnej w pierwszej instancji.

W ust. 4 proponuje się korektę, uwzględniającą zmianę unormowań przepisów ust. 1 pkt 1 i 2. Przepis ust. 4 powinien być bowiem stosowany, także do niezatartych ukarań w przypadkach: przedawnienia wykonania kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego albo upływu okresu próby warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej, jeżeli wykonanie kary nie zostało zarządzone. Dlatego przedłużenie okresu zatarcia ukarania nie należy odnosić do „okresu sześciu miesięcy od dnia wykonania ostatniej kary dyscyplinarnej”, lecz „okresu sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu”.

Wyłączenie stosowania zatarcia ukarania do kary, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 10, tj. usunięcia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego albo z zawodowej służby wojskowej (art. 105) powoduje, że ewidencjonowanie ukarania zgodnie z art. 103 jest w tym przypadku bezprzedmiotowe. Usunięcie tego przeoczenia wymaga w art. 105 stosownej zmiany powołania przepisów.

Unormowania zamieszczone w art. 106a oraz art. 107 wynikają z ogólnego celu projektowanej ustawy, tj. odformalizowania postępowania dyscyplinarnego.

Proponuje się rezygnację z normatywnego ustalania szczegółowego sposobu dokumentowania poszczególnych czynności postępowania dyscyplinarnego (art. 107 pkt 1, w jego obowiązującym brzmieniu). Wystarczające jest ogólne unormowanie rodzajów dokumentów i zasad ich sporządzania w postępowaniu dyscyplinarnym, zawarte w szczególności w art. 60-63, 74 i 75, oraz prowadzenia – w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostce organizacyjnej podporządkowanej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej oraz w przedsiębiorstwie państwowym, dla którego jest on organem założycielskim – rejestru postępowań dyscyplinarnych (nowy art. 106a i art. 107 pkt 2, w jego nowym brzmieniu).

Proponuje się rezygnację z unormowania zasad i trybu ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego określonych w przepisach art. 110, 112 i 113, w ich obowiązującym brzmieniu i wprowadzenie unormowania, iż koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa, za wyjątkiem poniesionych przez obwinionego wydatków na ustanowienie obrońcy - adwokata i udział tego obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym toczącym się przed sądem wojskowym (art. 109, w jego nowym brzmieniu), jeżeli obwiniony nie został uniewinniony albo postępowanie dyscyplinarne nie zostało umorzone (*a contrario* art. 111 ust. 2, w jego nowym brzmieniu, a także art. 111 ust. 3, w jego nowym brzmieniu).

Zmiana brzmienia art. 114 jest konsekwencją proponowanej nowelizacji art. 111 ust. 1-3 i art. 112 ust. 1.

W ślad za proponowaną nowelizacją przepisów działu VI ustawy staje się konieczna nowelizacja przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 18 z późn. zm.) sformułowana w art. 5 projektowanej ustawy.

Obowiązujące unormowanie zostało ukształtowane analogicznie do przepisów Kodeksu postępowania karnego. Nie dostrzeżono przy tym, że uwarunkowania, które w pełni uzasadniają określanie kosztów postępowania karnego nie są adekwatne w wojskowym postępowaniu dyscyplinarnym. Czynności postępowania dyscyplinarnego nie powodują znaczących kosztów, gdyż nie są dokonywane, przez wyspecjalizowane organy państwowe, lecz przez przełożonych dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych, dla których stanowią część zadań służbowych. Udowodnienie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i winy żołnierza nie wymaga dużych wydatków. Przede wszystkim postępowanie dyscyplinarne nie powoduje znaczących wydatków, gdyż udział żołnierza w postępowaniu dyscyplinarnym jest zapewniony z natury samej służby wojskowej, tj. dyspozycyjności żołnierza i prowadzenia postępowania z reguły w miejscu jego pełnienia służby.

Rezygnacja z ustalania kosztów postępowania dyscyplinarnego i przypisywania ich ponoszenia przez ukaranego lub Skarb Państwa przez przełożonego dyscyplinarnego lub organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej albo wyższego przełożonego dyscyplinarnego jest korzystna ze względu na ekonomikę postępowania dyscyplinarnego. Zostanie bowiem skrócony ciąg czynności dokonywanych do czasu wydania orzeczenia w pierwszej instancji lub w postępowaniu odwoławczym. Ma to niebagatelne znaczenie w świetle zasadniczego celu wojskowego postępowania dyscyplinarnego, tj. szybkości reakcji dyscyplinarnej.

Ponadto zasada ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów postępowania dyscyplinarnego prowadzonego w stosunku do żołnierzy nie jest unormowaniem odrębnym w obowiązującym stanie prawnym. Takie unormowanie przewidują, np. przepisy dyscyplinarne ustaw pragmatycznych funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Urzędu Ochrony Państwa oraz ustawy o pracownikach urzędów administracji państwowej.

Zmiany w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz.U. z 1997 r. Nr 10, poz. 55 z późn.zm.), wprowadzane w art. 3 i 4 projektowanej ustawy, służą ich harmonizacji ze zmianami stanu prawnego wynikającymi z przepisów ustawy nowelizowanej i projektowanej ustawy nowelizującej, a także przepisów Kodeksu karnego.

Nie jest możliwe ustalenie skutków finansowych projektowanej zmiany w zakresie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów postępowania dyscyplinarnego. Zasada niejawności postępowania dyscyplinarnego – wynikająca z art. 46 ust. 2 ustawy – wyklucza bowiem zbieranie danych, na podstawie akt zakończonych postępowań, o wielkości przedmiotowych kosztów poniesionych przez ukaranych żołnierzy zawodowych i żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej (art. 113 ust. 1 *a contrario*).

Dodatkowe skutki finansowe dla budżetu państwa z tytułu przyznania dodatkowego wynagrodzenia rzecznikom dyscyplinarnym wystąpią, jak się przewiduje w 2002 r. i zostaną zaplanowane w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej. Szacunkowo – przy przyjęciu stawek uposażenia zasadniczego według stanowiska służbowego żołnierzy zawodowych, przewidywanych w 2001 r. – przedmiotowe wydatki wynoszą około 600 tys. zł.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**
Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. JSW/ 717 /2001/DHP-ot

Warszawa, 6.04. 2001 r.

**Pani
Jolanta Rusiniak
p.o. Sekretarza Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-35-01) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Bronisław Komorowski
Minister Obrony Narodowej

SEKRETARZ
Komitetu Integracji Europejskiej

z *Jacek Saryusz-Wolski*
Sekretarz Stanu

PROJEKT – materiał informacyjny

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia

2001 r.

w sprawie zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych.

Na podstawie art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb postępowania w sprawach dotyczących zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych, zwanego dalej "zawieszeniem".

§ 2. Przed podjęciem decyzji o zawieszeniu, zwanej dalej "decyzją", przełożony dyscyplinarny wysłuchuje żołnierza, którego ona ma dotyczyć.

§ 3. Decyzja powinna zawierać:

- 1) nazwę komórki lub jednostki organizacyjnej,
- 2) datę i miejsce podjęcia,
- 3) stanowisko służbowe przełożonego dyscyplinarnego podejmującego decyzję,
- 4) powołanie podstawy prawnej,
- 5) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe zawieszzonego żołnierza,
- 6) datę i godzinę podjęcia decyzji, od której liczy się okres zawieszenia,
- 7) okres zawieszenia,
- 8) polecenie wykonywania określonych zadań przez zawieszzonego żołnierza,
- 9) uzasadnienie,
- 10) pouczenie o prawie, trybie i terminie wniesienia odwołania,
- 11) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz podpis przełożonego dyscyplinarnego i odcisk pieczęci urzędowej przełożonego dyscyplinarnego albo komórki lub jednostki organizacyjnej.

§ 4. 1. Odpis decyzji:

- 1) doręcza się, za pokwitowaniem, żołnierzowi, którego decyzja dotyczy, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie trzech dni od dnia podjęcia decyzji,
- 2) przekazuje się niezwłocznie dowódcy lub szefowi, komendantowi, kierownikowi komórki lub jednostki organizacyjnej, w której żołnierz pełni czynną służbę wojskową, zwanemu dalej "dowódcą jednostki wojskowej".

2. Fakt i okres zawieszenia stwierdza się w rozkazie dziennym lub decyzji dowódcy jednostki wojskowej.

3. Po dokonaniu czynności, o której mowa w ust. 2, odpis decyzji dołącza się do akt personalnych żołnierza.

§ 5. Po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego w sprawie o przewinienie dyscyplinarne, które było przyczyną zawieszenia, przełożony dyscyplinarny:

- 1) przesyła niezwłocznie wyciąg z decyzji organowi właściwemu, na podstawie odrębnych przepisów, do wstrzymania żołnierzowi zawodowemu wypłaty uposażenia zasadniczego i dodatków,
- 2) dołącza decyzję do akt postępowania dyscyplinarnego.

§ 6. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...), przed podjęciem decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia przełożony dyscyplinarny może ponownie wysłuchać żołnierza, którego ma ona dotyczyć.

2. Przepisy § 3 – 5 stosuje się odpowiednio.

§ 7. W zakresie nie uregulowanym w rozporządzeniu do szczegółowego trybu postępowania w sprawie odwołania od decyzji lub decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 5 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

§ 8. 1. Dowódcy jednostki wojskowej przekazuje się niezwłocznie odpis:

- 1) decyzji wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uchyleniu decyzji lub decyzji o skróceniu okresu zawieszenia,
- 2) postanowienia wojskowego sądu garnizonowego o:
 - a) uchyleniu decyzji,

- b) skróceniu okresu zawieszenia,
- c) uchyleniu decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia,
- d) skróceniu okresu przedłużenia zawieszenia.

2. Dowódca jednostki wojskowej:

- 1) przesyła niezwłocznie wyciąg z decyzji lub postanowienia, o których mowa w ust. 1, organowi wymienionemu w § 5 pkt 1,
- 2) dołącza odpis decyzji lub postanowienia, o których mowa w ust. 1, do akt personalnych żołnierza.

§ 9. Przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji w postępowaniu dyscyplinarnym o przewinienie dyscyplinarne, które stanowiło przyczynę zawieszenia, przekazuje niezwłocznie dowódcy jednostki wojskowej odpis prawomocnego orzeczenia wydanego w tym postępowaniu.

§ 10. Fakt uchylenia decyzji lub decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia albo skrócenia zawieszenia lub przedłużenia okresu zawieszenia, a także ustania zawieszenia stwierdza się w rozkazie dziennym lub decyzji dowódcy jednostki wojskowej.

§ 11. Przełożony dyscyplinarny dołącza całość materiałów postępowania w sprawie zawieszenia, przekazanych przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego, do akt postępowania dyscyplinarnego, wszczętego w sprawie o przewinienie dyscyplinarne.

§ 12. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do postępowań w sprawach zawieszenia i przedłużenia okresu zawieszenia oraz odwołań od decyzji o zawieszeniu albo przedłużeniu okresu zawieszenia, które zostały wszczęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację delegacji zawartej w art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...), w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 21 lit. b) ustawy z dnia 2001 r. o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zobowiązującej Ministra Obrony Narodowej do określenia szczegółowego trybu postępowania w sprawach dotyczących zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych.

Projektowana regulacja stanowi w znacznej mierze powielenie dotychczas obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 lipca 1999 r. w sprawie zawieszania żołnierzy w czynnościach służbowych (Dz. U. Nr 63, poz. 720).

Jedyna znacząca różnica w stosunku do dotychczas obowiązujących rozwiązań związana jest z przekazaniem w art. 39 ust. 4 ustawy kompetencji do podjęcia decyzji o przedłużeniu okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych do trzech miesięcy przełożonemu dyscyplinarnemu, który wcześniej podjął decyzję o zawieszeniu żołnierza w czynnościach służbowych na podstawie przesłanek określonych w art. 39 ust. 1 ustawy (§ 6 ust. 1), a nie jak to miało miejsce dotychczas, pozostawienia uprawnienia w tym zakresie w wyłącznej właściwości Ministra Obrony Narodowej.

Biorąc zatem pod uwagę, że decyzję o przedłużeniu okresu zawieszenia żołnierza w czynnościach służbowych będzie podejmował ten sam przełożony dyscyplinarny, który podjął pierwotną decyzję w tym zakresie, w § 6 ust. 1 przewidziano, iż nie będzie on miał obowiązku ponownego wysłuchania żołnierza, którego ma dotyczyć przedmiotowa decyzja, przed jej podjęciem.

Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków z budżetu państwa.

PROJEKT – materiał informacyjny**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2001 r.

w sprawie wojskowych rzeczników dyscyplinarnych.

Na podstawie art. 48 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa uprawnienia przełożonych dyscyplinarnych do wyznaczania rzeczników dyscyplinarnych oraz wymagania, jakie powinien spełniać rzecznik dyscyplinarny, wysokość i termin płatności dodatkowego wynagrodzenia przysługującego rzecznikom z tytułu wykonywanej funkcji, a także warunki i tryb przyznawania i wypłacania tego wynagrodzenia.

§ 2.

Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) równorzędnym stanowisku służbowym – należy przez to rozumieć równorzędne stanowisko służbowe przełożonego dyscyplinarnego, o którym mowa w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej wydanym na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej,
- 2) jednostce organizacyjnej – należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną, o której mowa w § 5 statutu Ministerstwa Obrony Narodowej, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1999 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 29, poz. 267 i Nr 86, poz. 951 oraz z 2000 r. Nr 9, poz. 119 i Nr 110, poz. 1170),

- 3) komórce organizacyjnej – należy przez to rozumieć komórkę organizacyjną, o której mowa w § 3 ust. 1 załącznika do rozporządzenia wymienionego w pkt 2.

§ 3.

1. Uprawnienia do wyznaczania rzeczników dyscyplinarnych przysługują przełożonym dyscyplinarnym zajmującym stanowiska służbowe:

- 1) dowódcy jednostki wojskowej lub szefa, dyrektora, komendanta, kierownika samodzielnej jednostki organizacyjnej albo przedsiębiorstwa państwowego, dla którego Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim, niższe niż stanowisko służbowe dowódcy brygady (pułku) i równorzędne, jeżeli dla tego stanowiska służbowego przewidziano w etacie stopień etatowy nie niższy niż kapitana, w stosunku do żołnierzy w tej jednostce wojskowej lub jednostce organizacyjnej, wydziale Żandarmerii Wojskowej oraz w podległych placówkach Żandarmerii Wojskowej albo przedsiębiorstwie państwowym, z wyjątkiem żołnierzy, zajmujących stanowiska służbowe zastępcy dowódcy jednostki wojskowej lub zastępcy szefa, dyrektora, komendanta, kierownika jednostki organizacyjnej, zastępcy komendanta wydziału Żandarmerii Wojskowej albo zastępcy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego,
- 2) dowódcy brygady (pułku) i równorzędne, z wyjątkiem przełożonych dyscyplinarnych zajmujących stanowiska służbowe dyrektora biura lub szefa oddziału wchodzącego w skład komórki organizacyjnej oraz szefa lub kierownika komórki organizacyjnej wchodzącej w skład dowództwa rodzaju sił zbrojnych (okręgu wojskowego) lub jednostki organizacyjnej podporządkowanej lub bezpośrednio nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej, odpowiednio, w stosunku do żołnierzy:
 - a) w brygadzie (pułku) samodzielnym batalionie i dywizjonie oraz samodzielnej eskadrze, z wyjątkiem ich zastępców,

- b) w wyższej szkole oficerskiej, centrum szkolenia i ośrodka szkolenia, z wyjątkiem żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe zastępcy komendanta,
 - c) w biurze będącym komórką organizacyjną lub w jednostce organizacyjnej, jednostce wojskowej, w przedsiębiorstwie państwowym, dla którego Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim, z wyjątkiem żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe zastępcy dyrektora lub szefa, dowódcy, komendanta,
 - d) w wojskowym sądzie garnizonowym,
 - e) w wojskowej prokuraturze garnizonowej, z wyjątkiem zastępcy szefa wojskowej prokuratury garnizonowej,
 - f) w oddziale Żandarmerii Wojskowej, z wyjątkiem zastępcy komendanta oddziału, a także w podległych placówkach Żandarmerii Wojskowej,
 - g) zajmujących stanowiska służbowe dowódcy i zastępcy dowódcy jednostki wojskowej oraz szefa i zastępcy szefa, komendanta i zastępcy komendanta jednostki organizacyjnej, bezpośrednio podległych,
- 3) dowódcy dywizji i równorzędne, odpowiednio, w stosunku do żołnierzy:
- a) w dowództwie dywizji, korpusu i flotylli, z wyjątkiem ich zastępców,
 - b) w komórce organizacyjnej bezpośrednio podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub jednostce organizacyjnej bezpośrednio nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej albo jednostce organizacyjnej bezpośrednio podległej osobie zajmującej kierownicze stanowisko w Ministerstwie Obrony Narodowej lub stanowisko służbowe dowódcy rodzaju sił zbrojnych (okręgu wojskowego) i równorzędne, z wyjątkiem ich zastępców,
 - c) w wojskowym sądzie okręgowym,

- d) w wojskowej prokuraturze okręgowej, z wyjątkiem zastępcy szefa wojskowej prokuratury okręgowej,
 - e) w komendzie Żandarmerii Wojskowej okręgu wojskowego i w oddziale Żandarmerii Wojskowej w Gdyni, z wyjątkiem ich zastępców, a także w placówkach Żandarmerii Wojskowej podległych Komendantowi Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Gdyni,
 - f) zajmujących stanowiska służbowe dowódcy i zastępcy dowódcy jednostki wojskowej oraz dyrektora i zastępcy dyrektora, szefa i zastępcy szefa, komendanta i zastępcy komendanta jednostki organizacyjnej albo komendanta i zastępcy komendanta wydziału lub oddziału Żandarmerii Wojskowej, bezpośrednio podległych,
- 4) dowódcy rodzaju sił zbrojnych (okręgu wojskowego) i równorzędne, odpowiednio, w stosunku do żołnierzy:
- a) w dowództwie rodzaju sił zbrojnych lub okręgu wojskowego, z wyjątkiem ich zastępców,
 - b) w sekretariacie podległym dyrektorowi generalnemu Ministerstwa Obrony Narodowej,
 - c) w Inspektoracie Wojskowych Służb Informacyjnych, z wyjątkiem żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe zastępcy szefa Wojskowych Służb Informacyjnych, a także w jednostkach organizacyjnych bezpośrednio podległych Szefowi Wojskowych Służb Informacyjnych,
 - d) w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej, z wyjątkiem żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe zastępcy Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej,
 - e) w Dowództwie Garnizonu Warszawa, z wyjątkiem ich zastępców,

- f) w Akademii Obrony Narodowej, Wojskowej Akademii Technicznej, Wojskowej Akademii Medycznej, z wyjątkiem zastępców komendanta akademii,
- g) w Izbie Wojskowej Sądu Najwyższego,
- h) w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej, z wyjątkiem zastępców Naczelnego Prokuratora Wojskowego,
- i) w Jednostce Wojskowej Nr 2305, z wyjątkiem zastępcy dowódcy jednostki,
- j) zajmujących stanowiska służbowe dowódcy i zastępcy dowódcy dywizji, korpusu i flotylli oraz dowódcy i zastępcy dowódcy jednostki wojskowej bezpośrednio podległej dowódcy lub zastępcy dowódcy rodzaju sił zbrojnych (okręgu wojskowego), a także komendanta i zastępcy komendanta Żandarmerii Wojskowej okręgu wojskowego oraz komendanta i zastępcy komendanta Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Gdyni, zastępcy Komendanta Garnizonu Warszawa, Komendanta Akademii Marynarki Wojennej i jego zastępcy, komendanta i zastępcy komendanta wyższej szkoły oficerskiej oraz dyrektora i zastępcy dyrektora, szefa i zastępcy szefa, komendanta i zastępcy komendanta jednostki organizacyjnej bezpośrednio podległej.

2. Szef Sztabu Generalnego wyznacza rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy w Sztabie Generalnym Wojska Polskiego, zajmujących stanowiska służbowe:

- 1) szefów i zastępców szefów komórek organizacyjnych, wchodzących w skład Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- 2) inne niż podporządkowane osobom, o których mowa w pkt 1, z wyjątkiem zastępców Szefa Sztabu Generalnego.

3. Sekretarz Stanu i podsekretarz stanu, odpowiednio, wyznaczają rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe:
 - 1) w podległym sekretariacie,
 - 2) dyrektora i zastępcy dyrektora komórki organizacyjnej oraz dyrektora i zastępcy dyrektora, szefa i zastępcy szefa, komendanta i zastępcy komendanta jednostki organizacyjnej, bezpośrednio podległych.
4. Minister Obrony Narodowej wyznacza rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe:
 - 1) dowódcy Jednostki Wojskowej Nr 2305 oraz jego zastępcy,
 - 2) dyrektora lub szefa oraz zastępcy dyrektora lub szefa komórki organizacyjnej bezpośrednio podporządkowanej,
 - 3) Szefa Wojskowych Służb Informacyjnych oraz jego zastępcy,
 - 4) Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej oraz jego zastępcy,
 - 5) Naczelnego Prokuratora Wojskowego oraz jego zastępcy,
 - 6) Komendanta Akademii Obrony Narodowej, Komendanta Wojskowej Akademii Technicznej, Komendanta Wojskowej Akademii Medycznej oraz ich zastępców,
 - 7) Dowódcy Garnizonu Warszawa oraz jego zastępcy,
 - 8) dowódcy okręgu wojskowego oraz jego zastępcy,
 - 9) dowódcy rodzaju sił zbrojnych oraz jego zastępcy,
 - 10) Szefa Sztabu Generalnego oraz jego zastępcy.
5. Minister Obrony Narodowej może wyznaczyć rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy zajmujących stanowiska służbowe inne niż określone w ust. 4.

6. Minister Obrony Narodowej, dowódca rodzaju sił zbrojnych (okręgu wojskowego) oraz dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego w sprawach kadr są przełożonymi dyscyplinarnymi uprawnionymi do wyznaczania rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy zawodowych pozostających w ich dyspozycji.

§ 4.

Jeżeli w jednostce wojskowej lub jednostce organizacyjnej podległej przełożonemu dyscyplinarnemu, o którym mowa w § 3 ust. 1, nie ma żołnierza właściwego w rozumieniu art. 65 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej i spełniającego warunki określone w § 6, rzecznika dyscyplinarnego wyznacza wyższy przełożony dyscyplinarny, zajmujący stanowisko służbowe co najmniej dowódcy jednostki wojskowej, spośród podporządkowanych mu żołnierzy.

§ 5.

Rzeczników dyscyplinarnych w stosunku do żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w jednostkach organizacyjnych poza resortem obrony narodowej wyznacza dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego w sprawach kadr.

§ 6.

Rzecznikiem dyscyplinarnym może być żołnierz zawodowy:

- 1) nie karany sądownie lub dyscyplinarnie,
- 2) nie będący przełożonym dyscyplinarnym,
- 3) posiadający co najmniej:
 - a) trzyletni staż zawodowej służby wojskowej,
 - b) dobrą ogólną ocenę w opinii okresowej.

§ 7.

1. Rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje dodatkowe wynagrodzenie z tytułu wykonywanej funkcji w wysokości od 5% do 25% uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego w stopniu wojskowym plutonowego z wysługą do 2 lat, pełniącego służbę na stanowisku zaszeregowanym do 32 grupy, zwanego dalej „uposażeniem bazowym”.
2. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, ustala się odrębnie dla żołnierzy objętych i nie objętych obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, na podstawie stawek uposażenia bazowego, odpowiednich dla danej grupy żołnierzy.

§ 8.

1. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia uzależnia się od:
 - 1) ilości prowadzonych postępowań wyjaśniających,
 - 2) pracowitości przy wykonywaniu czynności w postępowaniu dyscyplinarnym oraz stopnia wykorzystania czasu pozasłużbowego,
 - 3) stopnia trudności i złożoności postępowań dyscyplinarnych,
 - 4) stopnia odpowiedzialności związanego z wykonywaniem czynności w postępowaniu dyscyplinarnym,
 - 5) kwalifikacji rzecznika dyscyplinarnego oraz uzyskiwanych wyników w wykonywaniu zadań,
 - 6) ilości prowadzonych zajęć szkoleniowych z żołnierzami na tematy związane z postępowaniem dyscyplinarnym.
2. Wysokość dodatkowego wynagrodzenia, o którym mowa w § 7 ust. 1, ustala dowódca jednostki wojskowej, który wyznaczył rzecznika dyscyplinarnego, w ramach posiadanych na ten cel środków finansowych.

§ 9.

1. Dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w § 7 ust. 1, wypłaca jednostka wojskowa, w której rzecznik dyscyplinarny pozostaje na zaopatrzeniu finansowym.
2. Dodatkowe wynagrodzenie wypłaca się miesięcznie z dołu, w terminie do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc poprzedni.

§ 10.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie jest realizacją upoważnienia zawartego w art. 48 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej.

Konieczność wydania nowego aktu prawnego, który zastąpi dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 lipca 1999 r. w sprawie wojskowych rzeczników dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 63, poz. 721), spowodowana jest przede wszystkim wymogami konstytucyjnymi wynikającymi z art. 92 Ustawy Zasadniczej (wytyczne, jako integralna część delegacji ustawowej).

Ponadto – nowelizacja ustawy o dyscyplinie wojskowej – obejmuje również merytoryczną treść przepisu zawartego w art. 48 tej ustawy. Daje ona bowiem uprawnienia do dodatkowego wynagrodzenia dla rzeczników dyscyplinarnych z tytułu pełnionej funkcji.

W części dotyczącej uprawnień przełożonych dyscyplinarnych do wyznaczania rzeczników dyscyplinarnych proponowane odstępstwa od aktualnej regulacji obejmują nowe podporządkowanie Jednostki Wojskowej Nr 2305 oraz likwidację (z dniem 31 grudnia 2000 r.) jednostek wojskowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. W krótkim okresie stosowania rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 lipca 1999 r. nie ujawniły się przypadki wskazujące na wadliwość przyjętych rozwiązań, dlatego nie ma potrzeby wprowadzenia innych jeszcze zmian w obecnym stanie prawnym.

Całkowicie nowymi zapisami są postanowienia § 7-9 projektu normujące zagadnienia przyznawania rzecznikom dyscyplinarnym dodatkowego wynagrodzenia. Wzorowano się w tym względzie na rozwiązaniach obowiązujących z mocy art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o uposażeniu żołnierzy (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 18 z późn.zm.).

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia spowoduje skutki finansowe dla budżetu państwa w wysokości 600 tysięcy złotych, które będą zaplanowane w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej na 2002 r.

P R O J E K T – materiał informacyjny**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2001 r.

w sprawie szczegółowego trybu postępowania dyscyplinarnego.

Na podstawie art. 87 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne****§ 1.**

Ilekcroć w rozporządzeniu jest mowa bez bliższego określenia o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej.

§ 2.

Przełożony dyscyplinarny zajmujący stanowisko służbowe niższe niż dowódcy jednostki wojskowej, w przypadku powzięcia uzasadnionego przypuszczenia, że podporządkowany mu żołnierz popełnił czyn o znamionach przestępstwa ściganego na wniosek dowódcy jednostki wojskowej, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym dowódcę jednostki wojskowej.

§ 3.

W postępowaniu w sprawie o przewinienie dyscyplinarne, w przypadku przedstawiania przez przełożonego dyscyplinarnego wniosku do wyższego przełożonego dyscyplinarnego na zasadach określonych w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie stosuje się trybu i zasad załatwiania spraw w drodze służbowej, określonych w odrębnych przepisach.

§ 4.

1. Rzecznik dyscyplinarny uczestniczy w każdym postępowaniu dyscyplinarnym.
2. W przypadku, gdy postępowania wyjaśniającego nie prowadzi się, przełożony dyscyplinarny zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i zapoznaje go z wnioskiem organu, na którego podstawie wszczął postępowanie dyscypli-

narne albo z okolicznościami popełnienia przewinienia dyscyplinarnego i dowodami wskazującymi na winę żołnierza.

§ 5.

1. Jeżeli przełożony dyscyplinarny lub rzecznik dyscyplinarny uznaje, że zachodzi przyczyna wyłączająca go od udziału w postępowaniu dyscyplinarnym, składa niezwłocznie, na piśmie, do właściwego przełożonego dyscyplinarnego:
 - 1) oświadczenia o wyłączeniu się z urzędu z mocy art. 49 ust. 1, 1a lub 1b ustawy albo
 - 2) żądanie wyłączenia na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy.
2. O wyłączeniu przełożonego dyscyplinarnego lub rzecznika dyscyplinarnego na podstawie żądania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, właściwy organ odwoławczy rozstrzyga w terminie trzech dni od daty jego wpływu.
3. Wyłączenie osób, o których mowa w ust. 1, stwierdza się w rozkazie dziennym lub decyzji.

§ 6.

1. Przy wyznaczaniu terminów poszczególnych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, przełożony dyscyplinarny oraz wyższy przełożony dyscyplinarny nie może przekroczyć terminów określonych w art. 37 ust. 1-4 ustawy.
2. Przełożony dyscyplinarny oraz wyższy przełożony dyscyplinarny, który z przyczyn od niego zależnych doprowadził do przekroczenia terminów określonych w postępowaniu dyscyplinarnym, ponosi odpowiedzialność na podstawie ustawy lub odrębnych przepisów.

§ 7.

1. Do biegu terminu nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin.
2. Jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, koniec terminu przypada na dzień miesiąca, który odpowiada początkowi terminu, jeśli w danym miesiącu nie ma takiego dnia, koniec terminu przypada na ostatni dzień tego miesiąca.
3. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia.

§ 8.

Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w polskim urzędzie pocztowym, w polskim urzędzie konsularnym lub złożone w dowództwie jednostki wojskowej albo, przez żołnierza pozbawionego wolności, w administracji zakładu karnego lub aresztu wojskowego.

Rozdział 2

Doręczenia

§ 9.

1. Wszelkie pisma przeznaczone dla uczestników postępowania dyscyplinarnego doręcza się w taki sposób, by treść ich nie była udostępniona osobom niepowołanym.
2. Pisma doręcza się za pokwitowaniem odbioru. Odbierający potwierdza odbiór swym czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko na zwrotnym pokwitowaniu, na którym doręczający potwierdza podpisem sposób doręczenia.

§ 10.

1. Pismo doręcza się adresatowi osobiście w miejscu pełnienia służby albo miejscu pobytu stałego lub czasowego.
2. W razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu, pismo doręcza się dorosłemu domownikowi, a gdyby go nie było – przedstawicielowi administracji domu, jeżeli podejmą się oddać pismo adresatowi.
3. W razie chwilowej nieobecności żołnierza, będącego adresatem pisma, w miejscu pełnienia służby, pismo doręcza się przełożonemu tego żołnierza – w celu doręczenia adresatowi.

§ 11.

Jeżeli doręczenia nie można dokonać w sposób określony w § 10, pismo przesyła się pocztą w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

§ 12.

1. W razie odmowy przyjęcia pisma lub odmowy albo niemożności pokwitowania odbioru przez adresata, doręczający sporządza na zwrotnym pokwitowaniu odpowiednią wzmiankę; wówczas doręczenie uważa się za dokonane.
2. Pismo nie przyjęte przez adresata zwraca się organowi wysyłającemu.

§ 13.

W przypadkach nie cierpiących zwłoki można wzywać lub zawiadamiać osoby telefonicznie albo w inny sposób stosownie do okoliczności, pozostawiając w aktach odpis nadanego komunikatu z podpisem osoby nadającej.

§ 14.

Doręczenie, w sposób inny niż określony w rozporządzeniu, uważa się za dokonane, jeżeli osoba, dla której pismo było przeznaczone oświadczy, że pismo to otrzymała.

Rozdział 3

Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego

§ 15.

Przełożony dyscyplinarny zawiadamia na piśmie żołnierza o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego.

§ 16.

1. Żołnierz objęty postępowaniem dyscyplinarnym lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony ma prawo, w terminie trzech dni od daty zawiadomienia go o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, złożyć wniosek do organu odwoławczego o wyłączenie:
 - 1) rzecznika dyscyplinarnego,
 - 2) przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne.
2. Wniosku złożonego po terminie określonym w ust. 1 nie rozpatruje się, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się znana składającemu wniosek dopiero po tym terminie.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, rozstrzyga się w terminie trzech dni od daty jego wpływu.
4. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne wszczął Minister Obrony Narodowej wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 17.

1. W stosunku do żołnierza wykonującego zadania służbowe poza swoją jednostką wojskową, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełnił przewinienie dyscyplinarne, postępowanie dyscyplinarne wszczyna właściwy przełożony dyscyplinarny, któremu żołnierz ten jest podporządkowany w miejscu wykonywania zadań, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Postępowania dyscyplinarnego nie wszczyna się, jeżeli nie może być ono zakończone przed upływem okresu wykonywania przez żołnierza zadań służbowych poza swoją jednostką wojskową.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, właściwy przełożony dyscyplinarny:
 - 1) dokonuje odpowiednich czynności w celu zabezpieczenia dowodów przewinienia dyscyplinarnego przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem,
 - 2) zawiadamia dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę wojskową, o popełnieniu przez niego przewinienia dyscyplinarnego.

Rozdział 4.

Postępowanie wyjaśniające

§ 18.

1. Przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne:
 - 1) wydaje niezwłocznie rzecznikowi dyscyplinarnemu polecenie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, jeżeli właściwym rzecznikiem dyscyplinarnym, w rozumieniu art. 65 ustawy, jest podporządkowany mu żołnierz,
 - 2) w przypadku, gdy nie może wydać polecenia, o którym mowa w pkt 1, przedstawia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu wniosek o polecenie właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.
2. Wyższy przełożony dyscyplinarny jest obowiązany w terminie trzech dni od daty wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wydać polecenie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 19.

W toku postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, w granicach określonych ustawą.

§ 20.

Czas trwania postępowania wyjaśniającego biegnie od dnia stwierdzenia w rozkazy dziennym lub w decyzji wydania polecenia jego przeprowadzenia rzecznikowi dyscyplinarnemu, z zastrzeżeniem § 21.

§ 21.

1. W przypadku zaistnienia ważnej przeszkody, w tym choroby, uniemożliwiającej żołnierzowi objętemu postępowaniem dyscyplinarnym składanie wyjaśnień i korzystanie z przysługujących uprawnień i gdy postępowanie wyjaśniające nie może być zakończone w terminie określonym w art. 68 ustawy, przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne, zawiesza postępowanie wyjaśniające na czas trwania przeszkody.
2. Zawieszenie i podjęcie biegu postępowania wyjaśniającego stwierdza się w rozkazy dziennym lub w decyzji.
3. W czasie zawieszenia postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny dokonuje odpowiednich czynności w celu zabezpieczenia dowodów przewinienia dyscyplinarnego przed ich utratą, zniekształceniem lub zniszczeniem.

§ 22.

1. W razie choroby rzecznika dyscyplinarnego albo zaistnienia innej ważnej przeszkody uniemożliwiającej mu prowadzenie postępowania wyjaśniającego, postępowanie to przejmuje na polecenie lub na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne – inny rzecznik dyscyplinarny.
2. Przejęcie postępowania wyjaśniającego przez innego rzecznika dyscyplinarnego stwierdza się w rozkazie dziennym lub w decyzji.
3. Jeżeli po zakończeniu postępowania wyjaśniającego rzecznik dyscyplinarny na skutek zaistnienia ważnej przeszkody nie może uczestniczyć w dalszych czynnościach postępowania dyscyplinarnego, przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

§ 23.

W toku postępowania wyjaśniającego w szczególności:

- 1) rzecznik dyscyplinarny może przesłuchać w charakterze świadka każdą osobę, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia czasu, miejsca, sposobu, okoliczności, dowodów albo skutków popełnienia przewinienia dyscyplinarnego,
- 2) żołnierz objęty postępowaniem dyscyplinarnym lub jego obrońca może złożyć na piśmie wniosek do rzecznika dyscyplinarnego o przeprowadzenie lub uzupełnienie czynności dowodowych; oddalenie przez rzecznika dyscyplinarnego wniosku wymaga uzasadnienia na piśmie.

§ 24.

W przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że żołnierz popełnił kilka przewinień dyscyplinarnych, rzecznik dyscyplinarny:

- 1) bada okoliczności i ustala dowody popełnienia każdego przewinienia dyscyplinarnego,
- 2) po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, w sprawozdaniu przedstawianym przełożonemu dyscyplinarnemu, określa każde przewinienie dyscyplinarne zarzucane obwinionemu, wskazując okoliczności, sposób i dowody oraz skutki jego popełnienia.

Rozdział 5

Postępowanie przed organem orzekającym w pierwszej instancji

§ 25.

1. Przełożony dyscyplinarny, który wszczął postępowanie dyscyplinarne w przypadku, gdy nie jest uprawniony do wymierzenia danej kary dyscyplinarnej, razem z wnioskiem o wymierzenie tej kary, przekazuje w terminie trzech dni od zakończenia postępowania wyjaśniającego, właściwemu przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej również sprawozdanie oraz wniosek

rzecznika dyscyplinarnego, a także zgromadzone w toku postępowania dyscyplinarnego inne dokumenty niezbędne do rozpatrzenia sprawy i wydania orzeczenia.

2. Przełożony dyscyplinarny przed przedstawieniem wniosku, o którym mowa w ust. 1, może wysłuchać obwinionego oraz jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony.

§ 26.

Dowódca jednostki wojskowej, do którego wpłynął wniosek przełożonego dyscyplinarnego o wymierzenie obwinionemu kary aresztu izolacyjnego, po zapoznaniu się z materiałami sprawy:

- 1) występuje z wnioskiem do wojskowego sądu garnizonowego o wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego, jeżeli stwierdza uzasadnione podstawy do przedstawienia takiego wniosku albo
- 2) w przypadku, gdy nie znajduje podstaw do wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w pkt 1, prowadzi dalej postępowanie dyscyplinarne w trybie określonym dla przełożonego dyscyplinarnego orzekającego w pierwszej instancji.

§ 27.

Jeżeli przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej uzna, że sprawozdanie oraz wniosek rzecznika dyscyplinarnego spełniają wymagania określone odpowiednio w art. 69 ust. 2 i 3 lub art. 70 ust. 2 ustawy, wyznacza w terminie 14 dni czas i miejsce raportu dyscyplinarnego oraz zawiadamia o tym:

- 1) obwinionego oraz jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony,
- 2) rzecznika dyscyplinarnego.

§ 28.

1. Obwiniony lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, może złożyć do wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosek o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej orzekającego w pierwszej instancji na wniosek przełożonego dyscyplinarnego, który wszczął postępowanie dyscyplinarne i nie jest uprawniony do wymierzenia danej kary dyscyplinarnej.
2. Jeżeli przełożonym dyscyplinarnym orzekającym w pierwszej instancji jest Minister Obrony Narodowej, wniosek o jego wyłączenie składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 29.

1. Termin złożenia wniosków, o których mowa w § 26 pkt 1 i § 28, wynosi trzy dni od daty zapoznania obwinionego i jego obrońcy z całością materiałów sprawy.

2. Do rozpatrywania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosku o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, o którym mowa w § 28 ust. 1, przepisy § 16 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 30.

Środek dyscyplinarny może zastosować tylko ten przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który wydaje orzeczenie w czasie raportu dyscyplinarnego.

Rozdział 6

Postępowanie odwoławcze

§ 31.

1. Obwinionemu i jego obrońcy, jeżeli został ustanowiony, oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od całości lub części orzeczenia wydanego przez organ orzekający w pierwszej instancji.
2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku odwołania dowódcy jednostki wojskowej, wniesionego od orzeczenia wojskowego sądu garnizonowego.

§ 32.

Przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, orzekający w pierwszej instancji przekazuje odwołanie i całość materiałów sprawy organowi odwoławczemu, w terminie trzech dni od daty wniesienia odwołania.

§ 33.

1. Wnoszący odwołanie może je cofnąć, na piśmie, za pośrednictwem organu, który orzekał w pierwszej instancji.
2. Rzecznik dyscyplinarny nie może bez zgody obwinionego cofnąć odwołania wniesionego na jego korzyść.

§ 34.

1. Obwiniony lub jego obrońca, jeżeli został ustanowiony, może złożyć do wyższego przełożonego dyscyplinarnego wnioski o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego rozpoznającego odwołanie, w terminie trzech dni od daty zawiadomienia go o terminie rozpoznania odwołania.
2. Do rozpatrywania przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego wniosku o wyłączenie przełożonego dyscyplinarnego rozpoznającego odwołanie, przepisy § 16 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

3. W przypadku wniesienia odwołania do Ministra Obrony Narodowej wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do wojskowego sądu garnizonowego.

§ 35.

1. Wyższy przełożony dyscyplinarny rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni od dnia otrzymania od przełożonego dyscyplinarnego orzekającego w pierwszej instancji, odwołania i całości materiałów sprawy.
2. W przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających rozpatrzenie odwołania w terminie 14 dni, z przyczyn niezależnych od wyższego przełożonego dyscyplinarnego, wyznacza on inny termin rozpoznania odwołania.

§ 36.

Wyższy przełożony dyscyplinarny, w terminie pięciu dni od daty wydania orzeczenia:

- 1) doręcza obwinionemu, rzecznikowi dyscyplinarnemu i przełożonemu dyscyplinarnemu, który orzekał w pierwszej instancji, odpisy orzeczenia wraz z uzasadnieniem,
- 2) przekazuje przełożonemu dyscyplinarnemu, który orzekał w pierwszej instancji, całość materiałów sprawy.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 37.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 87 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej.

Konieczność zastąpienia dotychczasowego aktu wykonawczego (z dnia 28 stycznia 1999 r.) nowym rozporządzeniem spowodowana jest przede wszystkim możliwością uznania go za sprzeczny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na brak wytycznych wymaganych art. 92 Ustawy Zasadniczej. Taką linię orzecznictwa prezentuje od dłuższego czasu Trybunał Konstytucyjny. Ponadto w projekcie uwzględniono liczne uwagi zgłoszone w trakcie stosowania przepisów zawartych w ustawie o dyscyplinie wojskowej i obowiązującym rozporządzeniu normującym szczegółowy tryb postępowania dyscyplinarnego.

Przede wszystkim określono terminy dopełnienia poszczególnych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym przez przełożonych dyscyplinarnych. Dla zmobilizowania przełożonych dyscyplinarnych różnych szczebli wskazano na możliwość pociągnięcia ich do odpowiedzialności za niedopełnienie czynności lub przewlekłe prowadzenie postępowania dyscyplinarnego. Zważywszy na fakt, iż odpowiedzialność taka może wynikać tylko z ustawy, w projekcie rozporządzenia (w § 6) odsyła się do stosownych regulacji zawartych przede wszystkim w ustawie o dyscyplinie wojskowej oraz przepisach uposażeniowych. Potrzeba wprowadzenia terminów dokonania konkretnych czynności (np. rozpatrzenia odwołania) spowodowana jest też nową treścią art. 56 ust. 1 ustawy o dyscyplinie wojskowej, który w obecnym brzmieniu odsyła, posiłkowo, do przepisów Kodeksu postępowania karnego (w tym traktujących o terminach) tylko w postępowaniu przed sądem wojskowym.

Ta sama okoliczność zmusza do uregulowania w przedmiotowym projekcie kwestii liczenia terminów oraz sposobu doręczania pism w postępowaniu dyscyplinarnym.

W projekcie – w ślad za zmianą przepisu art. 75 ustawy – dokonano korekty przepisów dotyczących doręczania osobom uprawnionym odpisów orzeczeń. Wylimitowano również, w porównaniu z obowiązującym rozporządzeniem, zapisy zamieszczone po nowelizacji ustawy o dyscyplinie wojskowej – w jej treści.

Dokonano również w projekcie poprawek legislacyjnych odnoszących się do usunięcia powtórzenia przepisów § 5 ust. 3 i § 7 ust. 4 obecnego rozporządzenia, czy też usunięcia zapisu § 16 rozporządzenia, gdyż kwestia kosztów postępowania dyscyplinarnego jest przedmiotem regulacji odrębnego rozporządzenia (na podstawie art. 110 ustawy o dyscyplinie wojskowej).

Z oczywistych powodów w projekcie nie zamieszczono uprawnień dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu Państwa.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 2001 r.

w sprawie regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych.

Na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2000 r. Nr ..., poz. ...),
- 2) zarządzeniu - należy przez to rozumieć zarządzenie wykonania kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego, wydane przez przełożonego dyscyplinarnego, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji,
- 3) ukaranym - należy przez to rozumieć żołnierza, wobec którego wykonuje się karę dyscyplinarną lub środek dyscyplinarny,
- 4) areszcie - należy przez to rozumieć wojskowy areszt dyscyplinarny, w którym wykonuje się karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego, określony w odrębnych przepisach.

§ 2. 1. Zarządzenie powinno mieć formę pisemną i zawierać:

- 1) powołanie:
 - a) podstawy prawnej,
 - b) orzeczenia, w wykonaniu którego jest wydawane, i daty jego uprawomocnienia się,
- 2) termin rozpoczęcia i miejsce odbywania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego,
- 3) sposób odbywania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego, w tym określenie:
 - a) przełożonego lub innego żołnierza wzywającego do siebie ukaranego,

- b) rodzaju i wymiaru dodatkowych zadań na rzecz jednostki wojskowej wykonywanych przez ukaranego,
 - c) przełożonego sprawującego kontrolę wykonywania zadań wymienionych pod lit. b),
- 4) termin zwolnienia z zajmowanego stanowiska służbowego ukaranego karą dyscyplinarną wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe,
- 5) termin wykonania środka dyscyplinarnego oraz wyznaczenie:
- a) przełożonego ukaranego i przełożonego pokrzywdzonego żołnierza, kontrolujących wykonanie przez ukaranego obowiązku przeproszenia pokrzywdzonego,
 - b) przełożonego kontrolującego wykonanie przez ukaranego obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody,
- 6) wyznaczenie przełożonego kontrolującego wykonanie przez ukaranego zobowiązania do wykonywania dodatkowych zadań służbowych lub pozbawienia prawa do noszenia odznaki tytułu honorowego,
- 7) obowiązek poinformowania o wykonaniu kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego.

2. Zarządzenie wykonania warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej powinno zawierać elementy, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3 i 6, a także pouczenie o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

3. Wzór zarządzenia:

- 1) wykonania kary dyscyplinarnej lub kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego albo środka dyscyplinarnego stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia,
- 2) wykonania warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Orzeczenie o odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania albo aresztu koszarowego powinno zawierać:

- 1) podstawę prawną,
- 2) powołanie prawomocnego orzeczenia, którym kara dyscyplinarna została wymierzona, lub zarządzenia,
- 3) okres odroczenia lub przerwania wykonania kary dyscyplinarnej.

2. Orzeczenie o odroczeniu w całości lub w części albo rozłożeniu na raty wykonania kary pieniężnej powinno zawierać elementy, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, a także termin odroczenia jej wykonania w całości lub w części albo warunki rozłożenia na raty.

3. Wzór orzeczenia o:

- 1) odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania albo aresztu koszarowego stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia,

2) odroczeniu w całości lub w części albo rozłożeniu na raty wykonania kary pieniężnej stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 4. Zarządzenie albo orzeczenie, dotyczące wykonania kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego, dołącza się do akt postępowania dyscyplinarnego. Przepisy § .. i .. rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 2001 r. w sprawie dokumentowania postępowania dyscyplinarnego (Dz. U. Nr .., poz. ...) stosuje się odpowiednio.

§ 5. Kary i środki dyscyplinarne wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej ukaranego.

§ 6. Ukaranym ma obowiązek stosować się do poleceń zmierzających do wykonania orzeczenia o ukaraniu.

Rozdział 2

Wykonywanie i odbywanie kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego

§ 7. Dowódca jednostki wojskowej, w której pełni czynną służbę wojskową żołnierz, któremu została wymierzona kara aresztu izolacyjnego, ustala, w porozumieniu z komendantem aresztu, termin stawienia się żołnierza do odbycia kary oraz wystawia mu skierowanie wskazujące areszt i termin stawienia się do aresztu.

§ 8. Żołnierz skierowany do odbycia kary aresztu izolacyjnego jest obowiązany zabrać ze sobą:

- 1) książeczkę wojskową albo w razie jej utraty lub zniszczenia inny dokument, na podstawie którego można ustalić jego tożsamość,
- 2) książeczkę zdrowia,
- 3) przybory higieny osobistej.

§ 9. 1. Podstawę przyjęcia ukaranego do aresztu stanowią:

- 1) odpis prawomocnego orzeczenia sądu wojskowego o ukaraniu oraz zarządzenia wykonania kary aresztu izolacyjnego,
- 2) zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez żołnierza kary aresztu izolacyjnego, wydane nie wcześniej niż czterdzieści osiem godzin przed terminem jego stawienia się do aresztu.

2. Przy przyjęciu do aresztu ukarany jest obowiązany podać swoje dane osobowe.

3. Przyjęcie ukaranego do aresztu następuje po:

- 1) sprawdzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 1,

2) ustaleniu tożsamości ukaranego.

4. Komendant lub profos aresztu odmawia przyjęcia do aresztu ukaranego, jeżeli:

- 1) został on skierowany bez dokumentów, o których mowa w ust. 1,
- 2) nie posiada żadnego dokumentu, na podstawie którego ustala się tożsamość, albo jeżeli co do tożsamości ukaranego istnieją uzasadnione wątpliwości wynikające z:
 - a) zużycia lub uszkodzenia posiadanego przez niego dokumentu,
 - b) niezgodności między dokumentami, a informacjami uzyskanymi od ukaranego,
 - c) braku możliwości uzyskania potwierdzenia tożsamości ukaranego.

5. Przepisu ust. 4 pkt 2 nie stosuje się, jeżeli do aresztu zostanie przekazane pismo dowódcy jednostki wojskowej stwierdzające tożsamość ukaranego, a w przypadku gdy ukarany nie ma dokumentów wymienionych w § 8 pkt 1 - także aktualna fotografia ukaranego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, żołnierza kieruje się do jednostki wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową, powiadamiając natychmiast dowódcę tej jednostki wojskowej.

§ 10. 1. W razie zawinionego niestawienia się żołnierza do aresztu w wyznaczonym terminie, dowódca jednostki wojskowej:

- 1) powiadamia o tym właściwy wojskowy sąd garnizonowy,
- 2) poleca doprowadzenie żołnierza do aresztu przez wojskowy organ porządkowy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepisy § 7 i § 9 ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Dane osobowe ukaranego karą aresztu izolacyjnego, datę i godzinę oraz podstawę jego przyjęcia do aresztu, datę i godzinę oraz podstawę jego zwolnienia z aresztu, przyjęcie do depozytu i zwrot z depozytu jego rzeczy odnotowuje się w książce ewidencji żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego.

2. Wzór książki ewidencji żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

3. Komendant lub profos aresztu zawiadamia natychmiast dowódcę jednostki wojskowej, w której ukarany karą aresztu izolacyjnego pełni czynną służbę wojskową, oraz właściwy wojskowy sąd garnizonowy o przyjęciu do aresztu i zwolnieniu z niego, podając datę i godzinę przyjęcia lub zwolnienia.

§ 12. 1. Przy przyjęciu do aresztu ukarany karą aresztu izolacyjnego jest obowiązany przekazać do depozytu:

- 1) dokumenty, o których mowa w § 8 pkt 1 i 2,
- 2) urządzenia telekomunikacyjne oraz urządzenia służące do rejestrowania lub odtwarzania informacji,
- 3) przedmioty, których posiadanie jest niedozwolone ze względu na bezpieczeństwo lub ustalony w areszcie porządek, a w szczególności: noże, brzytwy, żyłki, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, środki odurzające lub psychotropowe oraz alkohol.

2. Przy przyjęciu do aresztu ukarany karą aresztu izolacyjnego jest obowiązany przekazać do depozytu również dokumenty inne niż dokumenty, o których mowa w § 8 pkt 1 i 2, przedmioty wartościowe oraz inne przedmioty, z wyjątkiem wyrobów tytoniowych, przedmiotów osobistego użytku, a w szczególności zegarka, notatek, listów, fotografii członków rodziny i innych osób bliskich, przedmiotów kultu religijnego, materiałów piśmiennych oraz prasy codziennej, czasopism i książek. Ukarany karą aresztu izolacyjnego może przekazać do depozytu pieniądze, o czym należy go pouczyć.

3. Dokumenty, pieniądze, przedmioty wartościowe oraz inne przedmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, wpisuje się do książki ewidencji żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego, określając cechy charakterystyczne tych dokumentów i przedmiotów lub kwotę pieniędzy. Wykaz rzeczy przyjętych do depozytu podpisuje żołnierz przyjmujący oraz ukarany karą aresztu izolacyjnego.

§ 13. 1. Przy przyjęciu do aresztu oraz w razie potrzeby, uzasadnionej wyłącznie względami bezpieczeństwa w areszcie, ukarany karą aresztu izolacyjnego podlega w każdym czasie kontroli. Kontroli podlega w szczególności odzież, bielizna i obuwie ukaranego karą aresztu izolacyjnego oraz pomieszczenie, w którym on stale lub czasowo przebywa, a także przedmioty dostarczane mu lub przekazywane przez niego innym osobom.

2. Paczki otrzymane przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego podlegają kontroli w jego obecności. W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji, oraz artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości.

3. Kontrolę osobistą przeprowadza się z poszanowaniem godności ludzkiej i praw człowieka, w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste ukaranego karą aresztu izolacyjnego. W szczególności kontroli osobistej dokonuje się przez żołnierza tej samej płci i w pomieszczeniu niedostępnym w czasie kontroli dla osób postronnych.

4. Przedmioty, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3, znalezione w czasie kontroli ukaranego karą aresztu izolacyjnego, podlegają przekazaniu do depozytu i zaewidencjonowaniu.

§ 14. Ukarany karą aresztu izolacyjnego ma prawo bezzwłocznie po przyjęciu go do aresztu zawiadomić o miejscu swojego pobytu rodzinę lub osobę najbliższą.

§ 15. 1. Ukaranego karą aresztu izolacyjnego umieszcza się w celi mieszkalnej wieloosobowej lub jednoosobowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W jednej celi umieszcza się ukaranych karą aresztu izolacyjnego tych samych korpusów osobowych i tej samej płci.

3. W celi jednoosobowej można umieścić ukaranego karą aresztu izolacyjnego, gdy wynika to z zaleceń lekarza lub psychologa.

§ 16. 1. Ukarani karą aresztu izolacyjnego przebywają w areszcie pod nadzorem profosa lub komendanta aresztu.

2. Komendant i profos aresztu mają obowiązek podejmowania odpowiednich działań celem zapewnienia bezpieczeństwa osobistego ukaranym karą aresztu izolacyjnego.

3. Areszt jest obiektem podlegającym ochronie

§ 17. Ukaranego karą aresztu izolacyjnego przyjętego do aresztu należy niezwłocznie poinformować o prawach i obowiązkach, a zwłaszcza umożliwić mu zapoznanie się z przepisami rozporządzenia dotyczącymi wykonywania kary aresztu izolacyjnego.

§ 18. 1. Ukarany karą aresztu izolacyjnego ma prawo w szczególności do:

- 1) kontaktowania się z rodziną i innymi osobami bliskimi,
- 2) prowadzenia korespondencji,
- 3) składania skarg, wniosków i próśb,
- 4) opieki lekarskiej,
- 5) wykonywania praktyk religijnych i korzystania z zorganizowanej posługi religijnej,
- 6) wyżywienia, według norm określonych w odrębnych przepisach,
- 7) otrzymywania paczek,
- 8) dysponowania pieniędzmi,
- 9) dokonywania zakupów,
- 10) poruszania się po areszcie w czasie i miejscach ustalonych w porządku dnia,
- 11) spaceru i wypoczynku,
- 12) korzystania z książek i prasy.

2. Korzystanie przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego z przysługujących mu praw powinno następować w sposób nie naruszający praw innych osób oraz nie zakłócający ustalonego w areszcie porządku dnia.

§ 19. 1. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego ma prawo do korzystania z odwiedzin rodziny, a innych osób bliskich - za zezwoleniem komendanta lub profosa aresztu. Odwiedziny trwają sześćdziesiąt minut, a za zezwoleniem komendanta lub profosa aresztu mogą być przedłużone.

2. Odwiedziny, o których mowa w ust. 1, mogą odbywać się:

- 1) jeden raz w ciągu doby,
- 2) nie więcej niż jednocześnie z dwiema osobami.

3. W uzasadnionych przypadkach komendant lub profos aresztu może zezwolić na zwiększenie liczby odwiedzin w ciągu doby lub na większą liczbę osób odwiedzających.

4. Na polecenie komendanta aresztu odwiedziny odbywają się w obecności profosa, w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt ukaranego karą aresztu izolacyjnego z osobą odwiedzającą, przy oddzielnym stoliku.

5. Zasady i sposób odbywania odwiedzin podaje się do wiadomości osobom odwiedzającym.

6. W razie naruszenia przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego lub osobę odwiedzającą ustalonego sposobu odbywania odwiedzin, mogą być one przerwane lub zakończone przed czasem przeznaczonym na odwiedziny.

§ 20. 1. Korespondencja ukaranego karą aresztu izolacyjnego nie podlega cenzurze.

2. Ukaranemu karą aresztu izolacyjnego udostępnia się, jeżeli o to wnosi, przedmioty niezbędne do sporządzenia skargi lub wniosku albo pisma w sprawie, w której jest uczestnikiem postępowania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wysłania jednego listu osobistego w czasie odbywania kary.

§ 21. 1. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego ma prawo bezpośredniego zwracania się ze sprawami osobistymi do komendanta i profosa aresztu oraz ze skargami, z prośbami i wnioskami związanymi z wykonywaniem kary aresztu - do osób uprawnionych do kontroli wykonywania kary.

2. Składanie skarg i wniosków zbiorowych, jak również przez poszczególnych ukaranych karą aresztu izolacyjnego w imieniu ogółu lub grupy ukaranych, jest niedozwolone.

§ 22. 1. Skargę lub wniosek ukaranego karą aresztu izolacyjnego, związane z działalnością aresztu, jego komendant przedstawia bezzwłocznie dowódcy jednostki wojskowej, któremu areszt podlega, informując go o terminie zwolnienia ukaranego z aresztu, a inne przesyła organom wskazanym przez ukaranego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli skarga lub wniosek ukaranego karą aresztu izolacyjnego są adresowane do niewłaściwego organu, komendant aresztu przekazuje je właściwemu organowi.

3. Organ właściwy do załatwienia skargi lub wniosku, o których mowa w ust. 1, powiadamia ukaranego karą aresztu izolacyjnego o sposobie ich załatwienia, za pośrednictwem komendanta aresztu, w terminie nie dłuższym niż trzy dni, a jeżeli został on już zwolniony z aresztu - za pośrednictwem przełożonego żołnierza, w terminie określonym w odrębnych przepisach.

4. Skargi i wnioski, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich załatwienia podlegają ewidencjonowaniu w książce skarg i wniosków znajdujących się w areszcie.

§ 23. 1. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego ma prawo, w sposób nie naruszający zasad tolerancji i nie zakłócający ustalonego w areszcie porządku dnia, wykonywać praktyki religijne.

2. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego może, za zgodą komendanta lub profosa aresztu, korzystać z indywidualnej posługi religijnej w terminach innych, niż określa to ustalony w areszcie porządek dnia.

§ 24. 1. Ukaraný odbywa karę aresztu izolacyjnego w umundurowaniu polowym bez pasa głównego i w obuwiu bez sznurowadeł.

2. Ukaranemu karą aresztu izolacyjnego wydaje się:

- 1) ubranie robocze - jeżeli prace przez niego wykonywane lub względy higieny to uzasadniają,
- 2) na noc - piżamę, materac, koc, prześcieradło i poduszkę z poszewką, a gdy temperatura w celi wynosi poniżej + 18°C - dodatkowy koc,
- 3) bieliznę odpowiednią do pory roku,
- 4) środki do utrzymania higieny osobistej, jeżeli ich nie posiada.

§ 25. 1. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego ma prawo do posiadania w celi trwałych artykułów żywnościowych oraz przedmiotów osobistego użytku, z wyjątkiem tych, których posiadanie jest niedozwolone, a także notatek i zapisków, listów, fotografii, materiałów piśmiennych, książek, prasy codziennej i czasopism.

2. Artykuły żywnościowe uznane przez lekarza albo komendanta lub profosa aresztu za nie nadające się do spożycia podlegają zniszczeniu w obecności ukaranego karą aresztu izolacyjnego.

§ 26. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego może dysponować pieniędzmi, przedmiotami wartościowymi i innymi, stanowiącymi jego własność, znajdującymi się w depozycie oraz otrzymanymi w przekazach pocztowych i paczkach, z wyjątkiem przedmiotów, których posiadanie w areszcie jest niedozwolone.

§ 27. 1. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego korzysta z niezbędnego dla zdrowia wypoczynku, w szczególności z prawa do co najmniej godzinnego spaceru w wyznaczonym miejscu, na wolnym powietrzu i ośmiogodzinnego czasu przeznaczzonego na sen w ciągu doby.

2. W razie naruszenia przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego ustalonego sposobu odbywania spaceru, spacer może być zakończony przed czasem.

§ 28. 1. Dowódca jednostki wojskowej, któremu podlega areszt, ustala porządek dnia w areszcie.

2. Porządek dnia powinien określać w szczególności:

- 1) ośmiogodzinny czas w porze nocnej przeznaczony na sen,
- 2) czas wykonywania prac porządkowych w areszcie,
- 3) czas i miejsce spożywania posiłków,
- 4) zasady poruszania się ukaranych po terenie aresztu,
- 5) czas, miejsce i sposób odbywania spacerów,
- 6) czas i miejsce palenia tytoniu,
- 7) czas i sposób korzystania z kąpiele,
- 8) terminy, miejsce, czas i sposób dokonywania zakupów oraz odbywania odwiedzin,
- 9) czas i miejsce korzystania z usług religijnych,
- 10) terminy i miejsce przyjmowania ukaranych karą aresztu izolacyjnego w sprawach skarg i wniosków, a także przyjmowania przez lekarza lub psychologa.

3. Ukaranego karą aresztu izolacyjnego zaznajamia się z obowiązującym w areszcie porządkiem dnia przy przyjęciu do aresztu.

§ 29. 1. Potrzebę wykonywania dodatkowych zadań na rzecz jednostki wojskowej przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego, wymiar tych zadań oraz przełożonego sprawującego kontrolę nad ich wykonywaniem zgłasza się komendantowi lub profosowi aresztu.

2. Rodzaj zadań, o których mowa w ust. 1, oraz czas ich wykonywania przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego w danym dniu stwierdza się w książce meldunków znajdującej się w areszcie.

§ 30. Ukaraný karą aresztu izolacyjnego jest obowiązany do:

- 1) przestrzegania przepisów rozporządzenia dotyczących wykonywania i odbywania kary aresztu izolacyjnego oraz ustalonego w areszcie porządku dnia,
- 2) wykonywania rozkazów komendanta i profosa aresztu, a także poleceń przełożonych kontrolujących wykonywanie dodatkowych zadań na rzecz jednostki wojskowej,
- 3) wykonywania prac porządkowych w areszcie,

4) dbania o:

- a) higienę osobistą, jak również należyty stan i czystość pomieszczeń, w których przebywa,
- b) mienie aresztu,

5) poddania się kontroli osobistej.

§ 31. Spośród ukaranych karą aresztu izolacyjnego umieszczonych w celi wieloosobowej wyznacza się starszego celi. Do obowiązków starszego celi należy dbałość o przestrzeganie przez ukaranych ustalonego w areszcie porządku dnia oraz obowiązków, o których mowa w § 30 pkt 4, a także informowanie komendanta lub profosa aresztu o potrzebach bytowych i zdrowotnych ukaranych.

§ 32. 1. Tryb kontrolowania przez sędziów i prokuratorów wojskowych wykonywania kary aresztu izolacyjnego określają odrębne przepisy.

2. Prawo kontrolowania warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia aresztu, określonych w odrębnych przepisach, oraz kontrolowania dokumentacji znajdującej się w areszcie mają: dowódca jednostki wojskowej, któremu areszt podlega, przełożeni tego dowódcy i osoby przez nich upoważnione na piśmie, a także oficer inspekcyjny garnizonu i jego pomocnik.

3. Dowódca jednostki wojskowej, któremu areszt podlega, jest obowiązany co najmniej raz w miesiącu kontrolować cele i inne pomieszczenia aresztu.

4. Osobom upoważnionym do kontroli aresztu należy umożliwić niezwłoczne jej przeprowadzenie, a zwłaszcza rozmowę z ukaranymi karą aresztu izolacyjnego bez udziału innych osób, wgląd w dokumentację oraz lustrację wszystkich pomieszczeń aresztu.

5. Osoby przeprowadzające kontrolę, o której mowa w ust. 1 i 2, odnotowują ten fakt w książce meldunków znajdującej się w areszcie.

§ 33. Komendant lub profos aresztu są obowiązani do bezzwłocznego zawiadomienia komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub prokuratora wojskowego o każdym przypadku popełnienia przez ukaranego karą aresztu izolacyjnego przestępstwa lub wykroczenia, a dowódcę jednostki wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową, o każdym przypadku popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

§ 34. Ukaranego karą aresztu izolacyjnego zwalnia się bezzwłocznie z aresztu:

- 1) po odbyciu kary,
- 2) w razie uchylenia kary,
- 3) w razie przerwania wykonania kary.

§ 35. 1. Ukaranemu karą aresztu izolacyjnego zwalnianemu z aresztu zwraca się, za pokwitowaniem odbioru, rzeczy przekazane do depozytu.

2. Profos aresztu rozlicza ukaranego karą aresztu izolacyjnego zwalnianego z aresztu z przedmiotów wydanych mu na czas pobytu w areszcie.

Rozdział 3

Wykonywanie i odbywanie kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego oraz zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania

§ 36. O treści zarządzenia wykonania kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania informuje się niezwłocznie ukaranego, za pośrednictwem jego przełożonego, a także innego żołnierza kierującego wykonaniem kary lub kontrolującego wykonanie kary.

§ 37. 1. W przypadku zaistnienia ważnej przeszkody, a w szczególności:

- 1) choroby ukaranego,
- 2) śmierci lub ciężkiej choroby członka rodziny ukaranego,
- 3) klęski żywiołowej,
- 4) ogłoszenia alarmu w jednostce wojskowej,
- 5) wyjazdu na ćwiczenia

- przełożony dyscyplinarny, który zarządził wykonanie kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania, może, do czasu ustania przeszkody, zmienić określony w zarządzeniu termin, sposób i miejsce ich wykonywania i odbywania albo orzec o odroczeniu lub przerwaniu ich wykonania.

2. Wydanie zarządzenia lub orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, powinno nastąpić z uwzględnieniem terminu określonego w art. 91 ust. 1 ustawy.

3. Przepis § 36 stosuje się odpowiednio.

§ 38. Odpis zarządzenia wykonania warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania doręcza się, za pokwitowaniem odbioru, w terminie nie dłuższym niż trzy dni od dnia wydania zarządzenia - ukaranemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Rozdział 4

Wykonywanie innych kar dyscyplinarnych oraz środków dyscyplinarnych

§ 39. 1. Po wydaniu zarządzenia wykonania kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, zwalnia niezwłocznie ukaranego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i wyznacza na niższe stanowisko służbowe, z zastrzeżeniem ust. 2, w trybie określonym w odrębnych przepisach.

2. W przypadku gdy przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, nie jest właściwy do wykonania kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe, przesyła niezwłocznie odpis prawomocnego orzeczenia oraz odpis zarządzenia do organu uprawnionego, na podstawie odrębnych przepisów, do jej wykonania.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, wydaje odrębne zarządzenie wykonania środka dyscyplinarnego, jeżeli został zastosowany obok kary dyscyplinarnej.

§ 40. 1. W wykonaniu prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej, jeżeli nie zachodzi okoliczność określona w art. 90 ust. 2 ustawy, przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, przesyła niezwłocznie odpis orzeczenia oraz odpis zarządzenia do organu finansowego uprawnionego, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza.

2. W przypadku gdy przełożony dyscyplinarny zarządził wykonanie warunkowego zawieszenia wykonania kary pieniężnej, przesyła do organu finansowego uprawnionego, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza, odpis prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej oraz odpis zarządzenia - po upływie pięciu dni od dnia, w którym upłynął termin do wniesienia odwołania, lecz nie później niż ośmiu dni.

3. Jeżeli wykonanie kary pieniężnej pociągnęłoby dla ukaranego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki, przełożony dyscyplinarny, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, może z urzędu lub na wniosek ukaranego orzec o odroczeniu w całości lub w części albo rozłożeniu na raty na czas niezbędny - potrącania kary pieniężnej z uposażenia żołnierza.

4. Wydanie orzeczenia, o którym mowa w ust. 3, powinno nastąpić z uwzględnieniem terminu określonego w art. 91 ust. 1 ustawy.

5. Przełożony dyscyplinarny, orzekający w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, który wydał orzeczenie o odroczeniu wykonania kary pieniężnej lub rozłożeniu jej na raty, przesyła niezwłocznie odpis tego orzeczenia i prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu

kary pieniężnej do organu finansowego uprawnionego, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza.

§ 41. 1. Jeżeli obok kary dyscyplinarnej został zastosowany środek dyscyplinarny, przełożony dyscyplinarny, który orzekł w pierwszej instancji, może wydać jedno zarządzenie albo odrębnie zarządzić wykonanie kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego, uwzględniając w szczególności:

- 1) organy uprawnione do wykonania kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego,
- 2) termin, sposób, warunki i miejsce wykonywania kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Środek dyscyplinarny powinien być wykonywany w pierwszej kolejności, chyba że zaistniała przeszkoda uniemożliwiająca spełnienie przed wykonaniem i odbywaniem kary dyscyplinarnej obowiązku wynikającego z zastosowanego środka dyscyplinarnego - zobowiązania do przeproszenia pokrzywdzonego, zobowiązania do naprawienia wyrządzonej szkody lub zobowiązania do wykonywania dodatkowych zadań służbowych.

§ 42. 1. Podanie informacji o ukaraniu do wiadomości innych osób wykonuje się przez zamieszczenie stosownej informacji w rozkazy lub decyzji i ich odczytanie w czasie odprawy albo zbiórki żołnierzy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Informacja o ukaraniu nie może być podana do wiadomości:

- 1) podwładnych ukaranego,
- 2) żołnierzy posiadających niższy stopień wojskowy, jeżeli nie są przełożonymi ukaranego,
- 3) osób zajmujących stanowisko służbowe niższe niż ukarany.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 43. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

W porozumieniu:

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia ... 2001 r. (poz. ...).

Załącznik Nr 1

Wzór

.....
(pieczęć nagłówkowa)

..... dnia

.....
(stopień wojskowy*, imię i nazwisko)

.....
(stanowisko służbowe zarządzającego wykonanie
kary dyscyplinarnej/ i środka dyscyplinarnego*)

ZARZĄDZENIE

wykonania kary dyscyplinarnej / i środka dyscyplinarnego*

1. Na podstawie art. 89 ust. 1/ i art. 92* ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.) zarządzam wykonanie kary dyscyplinarnej/ i środka dyscyplinarnego* wymierzonej (zastosowanego)* orzeczeniem wydanym przez
z dnia nr akt wobecsyna,
urodzonego dnia w....., które uprawomocniło się w dniu
2. Wykonanie:
 - 1) kary zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego* rozpoczyna się z dniem
.....
(miejsce i sposób odbywania, przełożony lub inny żołnierz kierujący wykonaniem/ kontrolujący wykonanie* kary dyscyplinarnej)
.....
.....
ukaranego karą wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe zwalnia się z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego z dniem,*
 - 2) środka dyscyplinarnego*..... rozpoczyna się z dniem; kontroluje
3. O wykonaniu kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego/ i środka dyscyplinarnego* ukarany oraz kierujący wykonaniem/ kontrolujący wykonanie* są obowiązani powiadomić w terminie trzech dni.

(pieczęć)

.....
(podpis zarządzającego wykonanie kary dyscyplinarnej/
i środka dyscyplinarnego*)

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

.....
 (pieczęć nagłówkowa)

..... dnia

.....
 (stopień wojskowy*, imię i nazwisko)

.....
 (stanowisko służbowe zarządzającego
 wykonanie kary dyscyplinarnej)

ZARZĄDZENIE

wykonania warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej

1. Na podstawie art. 36 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.) zarządzam wykonanie warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej wymierzonej w orzeczeniu, wydanym przez z dnia nr akt wobec syna urodzonego dnia w, które uprawomocniło się w dniu
2. Wykonanie kary rozpoczyna się z dniem

 (miejsce i sposób odbywania, przełożony lub inny żołnierz kierujący wykonaniem/ kontrolujący wykonanie kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego*)

3. O wykonaniu kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego* kierujący wykonaniem/ kontrolujący wykonanie* kary jest obowiązany powiadomić w terminie trzech dni.* O wykonaniu kary pieniężnej organ finansowy uprawniony do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza jest obowiązany powiadomić w terminie siedmiu dni.*

Uzasadnienie

Pouczenie:

Obwinionemu lub jego obrońcy oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od zarządzenia, w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia, do
 (stanowisko służbowe wyższego przełożonego dyscyplinarnego)
 za pośrednictwem wydającego zarządzenie.

(pieczęć)

.....
 (podpis zarządzającego wykonanie kary dyscyplinarnej)

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

.....
(pieczęć nagłówkowa)

..... dnia

.....
(stopień wojskowy*, imię i nazwisko).....
(stanowisko służbowe orzekającego o droczeniu/
przerwaniu* wykonania kary dyscyplinarnej)

ORZECZENIE

o odroczeniu/ przerwaniu* wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego*

Na podstawie art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.) orzekam odroczenie/ przerwanie* wykonania kary dyscyplinarnej, wymierzonej orzeczeniem/ wykonywanej na podstawie zarządzenia* z dnia w stosunku do syna urodzonego dnia w

Wykonanie kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/ aresztu koszarowego* odracza się do dnia/przerwa się na okres od dnia do dnia

(pieczęć)

.....
(podpis orzekającego o odroczeniu/
przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej)

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

.....
(pieczęć nagłówkowa)

..... dnia

.....
(stopień wojskowy*, imię i nazwisko)

.....
(stanowisko służbowe orzekającego o odroczeniu/
rozłożeniu na raty* wykonania kary pieniężnej)

ORZECZENIE

o odroczeniu w całości/ w części* / rozłożeniu na raty* wykonania kary pieniężnej

Na podstawie art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.)
orzekam o: a) odroczeniu*, b) rozłożeniu na raty* wykonania kary pieniężnej, stawek (ki)* dziennych (ej)*, tj. w
wysokości, wymierzonej orzeczeniem wydanym przez
z dnia nr akt wobec syna urodzonego
dnia w, które uprawomocniło się w dniu, w następujący sposób:

- a) w całości/ w części*: stawek (ki)* dziennych (ej)*, tj. w wysokości* do dnia,
b) na raty w wysokości* płatne co miesiąc poczynając od miesiąca

Organ finansowy uprawniony do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza jest obowiązany powiadomić o wykonaniu odroczonej w całości/ w części*/ rozłożonej na raty* kary pieniężnej, w terminie siedmiu dni.

(pieczęć)

.....
(podpis orzekającego o odroczeniu/
rozłożeniu na raty* wykonania kary pieniężnej)

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

KSIĄŻKA EWIDENCJI ŻOŁNIERZY ODBYWAJĄCYCH KARĘ ARESZTU IZOLACYJNEGO

Lp.	Stopień wojskowy, imię i nazwisko imię ojca, data i miejsce urodzenia, miejsce pełnienia czynnej służby wojskowej ukaranego karą aresztu izolacyjnego	Data i godzina oraz podstawa przyjęcia do aresztu	Data przyjęcia rzeczy do depozytu	Wykaz i opis rzeczy przyjętych do depozytu (podać cechy charakterystyczne rzeczy lub kwotę pieniędzy) oraz czytelny podpis ukaranego karą aresztu izolacyjnego	Data zwrotu rzeczy z depozytu	Wykaz rzeczy zwróconych ukaranemu zwalnianemu z aresztu oraz czytelny podpis żołnierza	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz czytelny podpis żołnierza przyjmującego rzeczy do depozytu i zwracającego je ukaranemu zwalnianemu z aresztu	Data i godzina oraz podstawa zwolnienia z aresztu	Stanowisko służbowe, stopień wojskowy, imię i nazwisko żołnierza przyjmującego do aresztu i zwalnającego z aresztu	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem delegacji nałożonej na Ministra Obrony Narodowej w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...), w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 60 ustawy z dnia ... 2001 r. o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...), nakazującej określenie, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych.

Problematyka wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych jest dotychczas uregulowana w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 19 października 1999 r. w sprawie regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 90, poz. 1011).

Projektowana regulacja stanowi w zasadniczej części powielenie dotychczas obowiązujących unormowań.

Jedyną istotną różnicą w stosunku do dotychczasowego stanu prawnego, jest brak przepisów dotyczących wykonywania kar dyscyplinarnych:

- 1) upomnienia;
- 2) nagany;
- 3) ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku służbowym;
- 4) ostrzeżenia o niepełnej przydatności do nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub do czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego albo do zawodowej służby wojskowej.

Powyższe wynika z faktu, że stosownie do dodanego w art. 88 ustawy o dyscyplinie wojskowej ust. 3, wspomniane kary dyscyplinarne uważane są obecnie za wykonane z chwilą uprawomocnienia się orzeczeń, na mocy których zostały one wymierzone.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków z budżetu państwa.

P R O J E K T – materiał informacyjny**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia

2001 r.

w sprawie wzniesienia prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych.

Na podstawie art. 97 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Dz. U. Nr ... , poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb wzniesienia przez wyższych przełożonych dyscyplinarnych w drodze nadzoru prawomocnych orzeczeń przełożonych dyscyplinarnych oraz organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, sposób sprawowania nadzoru nad prawomocnymi orzeczeniami, sposób postępowania w wypadku ujawnienia przesłanek wzniesienia tych orzeczeń, terminy i rodzaje dokonywanych czynności oraz formę i wzory dokumentów tych czynności.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083 oraz z 2001 r. Dz. U. Nr ..., poz. ...),
- 2) prawomocnym orzeczeniu - należy przez to rozumieć prawomocne orzeczenie przełożonego dyscyplinarnego, albo orzeczenie organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej,
- 3) postępowaniu - należy przez to rozumieć postępowanie w sprawie wzniesienia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia przełożonego dyscyplinarnego, albo organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej,
- 4) raporcie dyscyplinarnym - należy przez to rozumieć raport dyscyplinarny w sprawie wzniesienia prawomocnego orzeczenia przełożonego dyscyplinarnego albo orzeczenia organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej prowadzony przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego.

§ 3. Wykonanie kary dyscyplinarnej i zatarcie ukarania nie wyklucza:

- 1) sprawowania przez Ministra Obrony Narodowej i wyższych przełożonych dyscyplinarnych nadzoru nad prawomocnymi orzeczeniami, w celu ujawnienia przesłanek, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy,
- 2) podnoszenia przesłanek, o których mowa w pkt 1, przez zainteresowane osoby lub właściwe organy wojskowe,
- 3) prowadzenia przez wyższego przełożonego dyscyplinarnego postępowania.

§ 4. 1. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór nad prawomocnymi orzeczeniami, wydanymi w stosunku do żołnierzy, w celu ujawnienia przesłanek, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy.

2. Wyższy przełożony dyscyplinarny sprawuje nadzór nad prawomocnymi orzeczeniami, wydanymi w stosunku do żołnierzy objętych jego właściwością stosownie do art. 95 ust. 1 w związku z art. 55 ust. 2-4 oraz art. 59 ust. 2, a także w związku z art. 50 ust. 1 ustawy, w celu ujawnienia przesłanek, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy.

§ 5. Minister Obrony Narodowej w razie powzięcia wiadomości o przesłankach, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy, może wydać polecenie ich niezwłocznego rozpatrzenia właściwemu wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu.

§ 6. Przesłanki, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy, jak również dopuszczalność uchylenia lub zmiany prawomocnego orzeczenia zgodnie z art. 94 ust. 2 ustawy uzasadnia się na piśmie.

§ 7. 1. Przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który powziął wiadomość o przesłankach, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy, w inny sposób niż w drodze nadzoru, o którym mowa w § 4 ust. 2, bada z urzędu swą właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu właściwemu do wzruszenia prawomocnego orzeczenia, w terminie trzech dni od dnia jej powzięcia.

2. W sprawach zawiadamiania o przesłankach, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy, nie obowiązują zasady załatwiania spraw w drodze służbowej, określone w odrębnych przepisach.

3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, przełożony dyscyplinarny albo organ wojskowy uprawniony do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, przesyła według właściwości, dołączając do niego:

- 1) akta postępowania dyscyplinarnego, w tym orzeczenie o:
 - a) odroczeniu w całości lub w części albo rozłożeniu na raty wykonania kary pieniężnej,
 - b) odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania albo aresztu koszarowego,
- 2) kartę wyróżnień żołnierza,
- 3) ewidencję kar i środków dyscyplinarnych żołnierza,
- 4) kartę ewidencyjną żołnierza zawodowego.

§ 8. Wyższy przełożony dyscyplinarny, jeżeli zachodzi potrzeba sprawdzenia przesłanek, o których mowa w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy, poleca przeprowadzenie tych czynności właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu lub występuje do wyższego przełożonego dyscyplinarnego z wnioskiem o polecenie ich przeprowadzenia innemu właściwemu rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 9. 1. Rzecznik dyscyplinarny przedstawia wyższemu przełożonemu dyscyplinarnemu po zakończeniu czynności, o których mowa w § 8, sprawozdanie z tych czynności, w którym przedkłada wnioszek o:

- 1) wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania albo
- 2) wszczęcie postępowania.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, uzasadnienie wniosku powinno wskazywać niedopuszczalność uchylenia lub zmiany prawomocnego orzeczenia z mocy ustawy, ze względu na:

- 1) okoliczności, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy, podniesione na niekorzyść obwinionego,

- 2) naruszenie przepisów prawa, o którym mowa w art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy, które:
 - a) nie miało wpływu na treść orzeczenia,
 - b) podniesiono po terminie.

3. Wzór sprawozdania z zakończonych czynności sprawdzenia przesłanek wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 10. 1. W przypadku, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 2, wyższy przełożony dyscyplinarny może, do czasu wydania orzeczenia o wszczęciu postępowania i uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia, orzec o:

- 1) odroczeniu wykonania:
 - a) kary pieniężnej w całości lub w części - jeżeli jej wykonanie zostało odroczone lub rozłożone na raty,
 - b) kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego - jeżeli wykonanie tych kar zostało odroczone,
- 2) przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego.

2. Wzór orzeczenia o odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Wyższy przełożony dyscyplinarny przesyła niezwłocznie:

- 1) odpis orzeczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a) - organowi finansowemu uprawnionemu, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza,
- 2) orzeczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b) lub pkt 2 - przełożonemu dyscyplinarne-
mu, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

§ 11. 1. Wyższy przełożony dyscyplinarny wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, jeżeli po rozpatrzeniu polecenia, o którym mowa w § 5, albo zawiadomienia zainteresowanej osoby, przełożonego dyscyplinarnego, organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej albo wystąpienia prokuratora wojskowego lub właściwego organu wojskowego, nie stwierdzono spełnienia przesłanek oraz warunków do uchylenia lub zmiany prawomocnego orzeczenia, o których mowa w art. 94 ust. 1 i 2 ustawy.

2. Wzór postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 12. Wyższy przełożony dyscyplinarny, w terminie siedmiu dni od dnia wydania postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania:

- 1) doręcza odpis postanowienia:
 - a) żołnierzowi, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie,
 - b) Ministrowi Obrony Narodowej, prokuratorowi wojskowemu, właściwemu organowi wojskowemu albo zainteresowanej osobie, na których polecenie lub wystąpienie o wszczęcie postępowania albo zawiadomienie zostały rozpatrzone przesłanki, o których mowa w art. 94 ust. 1 ustawy,
- 2) poleca przekazanie przełożonemu dyscyplinarne-
mu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, postanowienia oraz dokumentów wymienionych w § 7 ust. 3, a także dokumentów z czynności, o których mowa w § 8 i 9 ust. 1.

§ 13. Wyższy przełożony dyscyplinarny wyznacza, w rozkazie lub decyzji, termin i miejsce raportu dyscyplinarnego, w terminie trzech dni od dnia otrzymania sprawozdania, o którym mowa w § 9 ust. 1.

§ 14. 1. Osoba, która orzekała w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji lub w postępowaniu odwoławczym, nie może prowadzić postępowania w sprawie wzruszenia prawomocnego orzeczenia wydanego w tym postępowaniu.

2. Do wyłączenia wyższego przełożonego dyscyplinarnego z powodu, o którym mowa w ust. 1, a także z powodów określonych w art. 49 ust. 1 ustawy, stosuje się odpowiednio przepisy w sprawie szczegółowego trybu postępowania dyscyplinarnego.

§ 15. 1. Wyciąg z rozkazu lub decyzji o wyznaczeniu terminu i miejsca raportu dyscyplinarnego wyższy przełożony dyscyplinarny przesyła niezwłocznie:

- 1) Ministrowi Obrony Narodowej, prokuratorowi wojskowemu, właściwemu organowi wojskowemu albo zainteresowanej osobie, na których polecenie lub wystąpienie o wszczęcie postępowania albo zawiadomienie zostaną rozpatrzone przesłanki określone w art. 94 ust. 1 ustawy,
- 2) żołnierzowi, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie,
- 3) przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

2. Do wyciągu z rozkazu lub decyzji, o których mowa w ust. 1, załącza się odpis sprawozdania wskazanego w § 9 ust. 1, jeżeli jest przesyłany:

- 1) żołnierzowi, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie,
- 2) zainteresowanej osobie lub właściwemu organowi wojskowemu.

3. Do wyciągu z rozkazu lub decyzji, o których mowa w ust. 1, przesyłanych przełożonemu dyscyplinarnemu, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, załącza się odpis wniosku wymienionego w § 9 ust. 1 pkt 2.

§ 16. 1. Wyższy przełożony dyscyplinarny, w przypadkach, o których mowa w § 4 ust. 2 i § 5, z zastrzeżeniem § 11 ust. 1, niezwłocznie wyznacza, w rozkazie lub decyzji, termin i miejsce raportu dyscyplinarnego.

2. Wyciąg z rozkazu lub decyzji, o których mowa w ust. 1, wyższy przełożony dyscyplinarny przesyła żołnierzowi, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie, przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

§ 17. 1. W czasie raportu dyscyplinarnego wyższy przełożony dyscyplinarny:

- 1) wysłuchuje rzecznika dyscyplinarnego albo odczytuje pismo zainteresowanej osoby, właściwego organu wojskowego lub prokuratora wojskowego,
- 2) wysłuchuje, jeżeli się stawili:
 - a) żołnierza, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie,
 - b) zainteresowaną osobę lub przedstawiciela właściwego organu wojskowego,
 - c) pełnomocnika żołnierza, o którym mowa w lit. a), jeżeli został ustanowiony i wniósł o takie wysłuchanie,

3) rozpatruje sprawę i wydaje orzeczenie o wszczęciu postępowania i uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia.

2. Z przebiegu raportu dyscyplinarnego sporządza się protokół, który podpisuje wyższy przełożony dyscyplinarny i protokolant.

3. Wzór protokołu raportu dyscyplinarnego w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

4. Wzór orzeczenia o wszczęciu postępowania w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia i jego uchyleniu lub zmianie stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 18. W orzeczeniu o uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia poucza się ukaranego o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

§ 19. 1. W terminie pięciu dni od dnia wydania orzeczenia:

1) odpis orzeczenia wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręcza się:

- a) żołnierzowi objętemu postępowaniem,
- b) Ministrowi Obrony Narodowej, prokuratorowi wojskowemu, właściwemu organowi wojskowemu lub zainteresowanej osobie, na których polecenie lub wystąpienie albo zawiadomienie zostało wszczęte postępowanie,

2) orzeczenie wyższego przełożonego dyscyplinarnego o uchyleniu lub zmianie prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręcza się przełożonemu dyscyplinarnemu albo organowi wojskowemu uprawnionemu do wymierzenia kary dyscyplinarnej, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, załączając całość materiałów sprawy.

2. W terminie pięciu dni od dnia wydania orzeczenia wyciąg z orzeczenia wyższego przełożonego dyscyplinarnego o:

- 1) uchyleniu orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej albo złagodzeniu kary pieniężnej lub zastąpieniu jej inną karą dyscyplinarną łagodniejszego rodzaju - doręcza się organowi właściwemu do wypłaty żołnierzowi uposażenia,
- 2) uchyleniu orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe - doręcza się organowi właściwemu w sprawach wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe oraz organowi właściwemu do wypłaty żołnierzowi uposażenia.

§ 20. Przepisy § 3-19 stosuje się odpowiednio do wzruszania w drodze nadzoru przez kolejnych wyższych przełożonych dyscyplinarnych prawomocnych orzeczeń wyższych przełożonych dyscyplinarnych, wydanych w sprawach, o których mowa w art. 99 ust. 1 i 2 ustawy.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia (poz.)

Załącznik Nr 1

Wzór

.....
(stanowisko służbowe wyższego
przełożonego dyscyplinarnego)

SPRAWOZDANIE
z zakończonych czynności sprawdzenia przesłanek wzruszenia w drodze nadzoru
prawomocnego orzeczenia

wydanego wobec
(stopień wojskowy oraz imię i nazwisko żołnierza)

1. Przebieg służby żołnierza, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie:
.....
.....
.....
.....
.....

wyróżnienia i formy uznania:
.....
.....
.....
.....

kary dyscyplinarne i środki dyscyplinarne:
.....
.....
.....

2. Orzeczenie nr akt , z dnia , wydane przez
(stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko
służbowe przełożonego dyscyplinarnego)
uprawomocniło się w pierwszej instancji/ w postępowaniu odwoławczym* w dniu

3. Określenie przewinienia dyscyplinarnego:
.....
.....

- 1) czas popelnienia:
- 2) miejsce:
- 3) sposób:

Wzór

.....
 (nazwa jednostki wojskowej)

..... dnia

ORZECZENIE
o odroczeniu/ przerwaniu* wykonania kary dyscyplinarnej

Na podstawie art. 90 ust. 1/2* ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.) oraz § 10 ust. 1 pkt 1/2* rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia ... 2001 r. w sprawie wzruszania prawomocnych orzeczeń dyscyplinarnych (Dz. U. Nr ..., poz. ...)

.....
 (stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe wyższego przełożonego dyscyplinarnego)

orzeka:

1)* odroczyć wykonanie:

a) kary pieniężnej:*

- odroczonej w całości/w części*: stawek(ki)*, dziennych(ej)*, tj. w wysokości do dnia

- rozłożonej na raty w wysokości* płatne co miesiąc poczynając od miesiąca

b) kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/aresztu koszarowego*, odroczonej do dnia orzeczeniem z dnia, wydanym przez wobec syna urodzonego dnia w

2)* przerwać wykonanie kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania/aresztu koszarowego* wykonywanej wobec syna urodzonego dnia w na podstawie zarządzenia z dnia wydanego przez

- do czasu rozstrzygnięcia o wszczęciu postępowania w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia i jego uchylecia lub zmiany.

(pieczęć)
 (podpis wyższego przełożonego dyscyplinarnego)

* Niepotrzebne skreślić.

Wzór

.....
 (nazwa jednostki wojskowej)

..... dnia
 (miejsowość)

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru
prawomocnego orzeczenia

.....
 (stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe wyższego przełożonego dyscyplinarnego)

po rozpatrzeniu w dniu przesłanek wzruszenia w drodze nadzoru orzeczenia nr
 akt z dnia, wydanego przez
 (stopień wojskowy, imię i nazwisko, stanowisko
 służbowe przełożonego dyscyplinarnego)

wobec, które uprawomocniło się w dniu
 na podstawie art. 94 ust. 1 i 2 oraz art. 95 ust. 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscypli-
 nie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 z późn. zm.),

postanawia:

odmówić wszczęcia postępowania w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orze-
 czenia nr akt, z dnia, wydanego przez
 (stopień wojskowy, imię i nazwisko, stanowisko
 służbowe przełożonego dyscyplinarnego)

wobec o
 (treść prawomocnego orzeczenia)

.....

Uzasadnienie

.....

(pieczęć)

.....
 (podpis wyższego przełożonego
 dyscyplinarnego)

Otrzymują:

- żołnierz, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie,
- Minister Obrony Narodowej /prokurator wojskowy/ organ wojskowy/ osoba*, na którego(ej) polecenie/ wystapie-
 nie/ zawiadomienie* rozpatrzono przesłanki wszczęcia postępowania

.....
 * Niepotrzebne skreślić.

Wzór

PROTOKÓŁ
raportu dyscyplinarnego w sprawie wzruszenia w drodze nadzoru
prawomocnego orzeczenia

Raport dyscyplinarny rozpoczęto o godz. w dniu w
(miejsce)

1. W raporcie dyscyplinarnym uczestniczą:

- 1) wyższy przełożony dyscyplinarny
- 2) rzecznik dyscyplinarny*
- 3) żołnierz, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie*
- 4) pełnomocnik żołnierza*
- 5) osoba, na której zawiadomienie/ przedstawiciel właściwego organu wojskowego, na którego wystąpienie* są rozpatrywane przesłanki wszczęcia postępowania
- 6) protokolant

2. W czasie raportu dyscyplinarnego:

- 1) rzecznik dyscyplinarny przedstawił sprawozdanie z zakończonych czynności sprawdzenia przesłanek wzruszenia w drodze nadzoru prawomocnego orzeczenia nr akt z dnia wydanego przez w stosunku do oraz wnioski o*
- 2) wyższy przełożony dyscyplinarny odczytał pismo złożone przez:*
- 3) żołnierz, wobec którego zostało wydane prawomocne orzeczenie/ pełnomocnik żołnierza*, oświadcza:

4) osoba, na której zawiadomienie/ przedstawiciel właściwego organu wojskowego, na którego wystąpienie* są rozpatrywane przesłanki wszczęcia postępowania, oświadcza:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Wyższy przełożony dyscyplinarny wydał orzeczenie o:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem zostanie sporządzone na piśmie i doręczone żołnierzowi objętemu postępowaniem w sprawie wzruszenia prawomocnego orzeczenia, Ministrowi Obrony Narodowej/ prokuratorowi wojskowemu/ właściwemu organowi wojskowemu/ zainteresowanej osobie*, na którego(ej)*, polecenie/ wystąpienie/ zawiadomienie* wszczęto postępowanie, w terminie do dnia

.....
(podpis protokolanta)

.....
(podpis wyższego przełożonego
dyscyplinarnego)

* Niepotrzebne skreślić.

.....

 a także na podstawie art. 99 ust. 2 ustawy*

Uzasadnienie

Pouczenie

Ukaranemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od orzeczenia, w razie gdy orzeczenie:

- 1) o uchyleniu orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej:
 - a) o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 8 ustawy - nie obejmuje rozstrzygnięcia o przywróceniu na dotychczas zajmowane stanowisko służbowe, a w razie braku takiej możliwości na równorzędne stanowisko służbowe oraz wypłaceniu utraconej wskutek kary dyscyplinarnej części uposażenia należnego na tym stanowisku, według stawek obowiązujących w dniu uprawomocnienia się orzeczenia, wraz z odsetkami ustawowymi (art. 99 ust. 1 pkt 2 ustawy)*,
 - b) o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy – nie obejmuje rozstrzygnięcia o wypłaceniu kwoty odpowiadającej kwocie kary pieniężnej wraz z odsetkami ustawowymi (art. 99 ust. 1 pkt 3 ustawy),
- 2) o zmianie orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej i jej złagodzeniu lub zastąpieniu inną karą dyscyplinarną łagodniejszego rodzaju – nie obejmuje rozstrzygnięcia o wypłaceniu części kwoty kary pieniężnej wraz z odsetkami ustawowymi, której obwiniony nie powinien był ponieść (art. 99 ust. 2 ustawy)* - w terminie siedmiu dni od dnia jego doręczenia do

(stanowisko służbowe wyższego przełożonego dyscyplinarnego)

za pośrednictwem orzekającego w sprawie. Termin ten jest nieprzekraczalny i nie ulega przywróceniu.

(pieczęć)

.....
 (podpis wyższego przełożonego
 dyscyplinarnego)

Otrzymują:

- żołnierz objęty postępowaniem (za zwrotnym poświadczeniem odbioru),
- Minister Obrony Narodowej/ prokurator wojskowy/ organ wojskowy/ osoba*, na którego(ej) polecenie/ wystąpienie/ zawiadomienie* zostało wszczęte postępowanie

* Niepotrzebne skreślić.

U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie znowelizowanej delegacji nałożonej na Ministra Obrony Narodowej w art. 1 pkt 62 ustawy z dnia 2001 r. o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw nakazującej określenie szczegółowego trybu wzruszania przez wyższych przełożonych dyscyplinarnych w drodze nadzoru prawomocnych orzeczeń przełożonych dyscyplinarnych oraz organu wojskowego uprawnionego do wymierzenia kary dyscyplinarnej, z uwzględnieniem sposobu sprawowania nadzoru nad prawomocnymi orzeczeniami, sposobu postępowania w wypadku ujawnienia przesłanek wzruszenia tych orzeczeń, w tym terminów i rodzajów dokonywanych czynności oraz formy i wzorów dokumentów tych czynności.

Projektowane rozporządzenie zawiera szczegółowe uregulowania trybu postępowania w sprawach wzruszania w drodze nadzoru prawomocnych orzeczeń przez wyższych przełożonych dyscyplinarnych, dopełniające przepisy art. 94, art. 95 ust. 1 i 4 oraz art. 96 ust. 1, a także art. 100 ust. 1 i 2 oraz art. 102 ustawy o dyscyplinie wojskowej.

Przepisy projektowanego rozporządzenia normują kompleksowo zagadnienia proceduralne, opierając podstawowe rozwiązania na przepisach Kodeksu postępowania karnego, dotyczących wznowienia postępowania. Taki zakres regulacji jest konsekwencją nadania postępowaniu w sprawach wzruszania w drodze nadzoru prawomocnych orzeczeń przez wyższych przełożonych dyscyplinarnych charakteru postępowania odrębnego (przez art. 46 ust. 1 ustawy, który stanowi, iż postępowanie dyscyplinarne obejmuje postępowanie wyjaśniające oraz postępowanie przed organem orzekającym w pierwszej instancji i przed organem odwoławczym).

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie pociągnie za sobą dodatkowych wydatków z budżetu resortu obrony narodowej.

PROJEKT – materiał informacyjny**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2001 r.

w sprawie warunków tworzenia aresztów oraz warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, w których żołnierze odbywają karę.

Na podstawie art. 93 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. Nr 141, poz. 944 i Nr 160, poz. 1083, z 2000 r. Nr 48, poz. 553 oraz z 2001 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Wojskowy areszt dyscyplinarny, zwany dalej „aresztem”, może być tworzony w garnizonie w celu wykonywania kary aresztu izolacyjnego, wymierzonej żołnierzowi niezawodowemu.
2. Areszt tworzy i znosi :
 - 1) dowódca rodzaju sił zbrojnych na wniosek dowódcy garnizonu, a w garnizonach, w których są etatowi komendanci garnizonów – na wniosek komendanta garnizonu,
 - 2) Dowódca Garnizonu Warszawa – w mieście stołecznym Warszawa.
3. O utworzeniu i zniesieniu aresztu dowódca (komendant) garnizonu zawiadamia niezwłocznie właściwych miejscowo : wojskowy sąd garnizonowy i wojskowego prokuratora garnizonowego.

§ 2.

1. Areszt powinien być zlokalizowany w miarę możliwości na kondygnacji parterowej budynku lub wyższej. W przypadku usytuowania aresztu w suterenie budynku, może być on użytkowany po uzyskaniu pozwolenia właściwego organu nadzoru budowlanego.
2. Tynki w pomieszczeniach aresztu powinny być wykonane z zaprawy cementowo- wapiennej, bielone farbą emulsyjną, a od podłogi do wysokości 1,6 m malowane farbą olejną.
3. Wysokość pomieszczeń aresztu powinna wynosić :
 - 1) dla nie więcej niż 4 osób – minimum 2,5 m,
 - 2) dla więcej niż 4 osoby – minimum 3 m.
4. Wszystkie wejścia i wyjścia z aresztu powinny być wyposażone w kratę stalową i drzwi wytrzymałe pod względem konstrukcyjnym, otwierane na zewnątrz, z atestowanymi zamkami.
5. Wszystkie pomieszczenia w areszcie powinny być wyposażone w dźwiękowo-świetną instalację alarmową, a w szczególności w :
 - 1) dzwonki alarmowe i punkty świetlne w miejscu, z którego sygnał alarmowy zapewnia natychmiastowe przybycie profosa,
 - 2) przyciski dzwonek, które umieszcza się :
 - a) w pomieszczeniach dla komendantów i profosów,
 - b) na ścianach korytarza, przy drzwiach każdego pomieszczenia,
 - c) w pomieszczeniu do przygotowywania posiłków i zmywania naczyń,
 - d) w umywalni i ustępie.

6. Pomieszczenia dla żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego oraz ich wyposażenie powinny odpowiadać następującym warunkom:
 - 1) powierzchnia pomieszczenia przypadająca na jednego żołnierza odbywającego karę aresztu izolacyjnego nie mniejsza niż 3 m² dla mężczyzny i nie mniejsza niż 4 m² dla kobiety,
 - 2) podłoga zmywalna, trwała, ocieplana,
 - 3) okna uchylne w grubości ściany muru o powierzchni w stosunku do powierzchni podłogi nie mniejszej niż 1:8, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów żelaznych o średnicy co najmniej 12 mm lub z płaskowników o wymiarach co najmniej 8x30 mm, a od wewnątrz siatką stalową z drutu o średnicy co najmniej 1,5 mm i wielkości oczek co najwyżej 25x25 mm,
 - 4) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, zaś grzejniki zabezpieczone siatką stalową w taki sposób jak otwory okienne, a przy ogrzewaniu piecowym drzwiczki od pieców na zewnątrz pomieszczeń
 - 5) ściany wewnętrzne wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowej, o grubości co najmniej 1,5 cegły, lub innych materiałów o nie mniejszej wytrzymałości,
 - 6) oświetlenie elektryczne odpowiednie do czytania i pisania; punkty świetlne zabezpieczone siatką stalową lub nietłukącym się szkłem,
 - 7) przyciski do wzywania obsługi aresztu, pod bezpiecznym napięciem elektrycznym,
 - 8) wentylacja grawitacyjna lub mechaniczna zapewniająca półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny oraz otwory wentylacyjne zabezpieczone siatką stalową w taki sposób jak otwory okienne,
 - 9) drzwi o silnej konstrukcji otwierane na zewnątrz, z wizjerem stożkowym na wysokości 1,5 m, zabezpieczonym od strony pomieszczenia szkłem hartowanym i z drugiej strony ruchomą zasłoną, z dwiema zasuwami i atestowanym zamkiem oraz łańcuchem zabezpieczającym,
 - 10) leżanki, szafki, stoliki i taborety – przymocowane trwale do podłogi lub ściany.
7. Pomieszczenia administracyjno-gospodarcze aresztu, korytarze, umywalnie i ustępy oraz ich wyposażenie powinny odpowiadać następującym warunkom:
 - 1) punkty świetlne umieszczone na suficie,
 - 2) pomieszczenie dla komendanta i profosów aresztu z otwieraną barierą drewnianą, wyposażone w instalację telefoniczną mającą bezpośrednie połączenie z oficerem inspekcyjnym garnizonu i dowódcą warty, a także w:
 - a) godło,
 - b) instrukcję dla obsługi aresztu,
 - c) instrukcję ochrony przeciwpożarowej w areszcie,
 - d) plan rozmieszczenia pomieszczeń aresztu,
 - e) schemat ewakuacji aresztu,
 - f) książkę ewidencji żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego,
 - g) teczkę do przechowywania dokumentów stanowiących podstawę przyjęcia do aresztu lub zwolnienia z niego,
 - h) książkę skarg i wniosków żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego,
 - i) książkę meldunków obsługi aresztu,
 - j) wyciąg ze spisu abonentów centrali telefonicznej lub książkę telefoniczną,
 - k) biurko drewniane lub biurko na metalowej podstawie,
 - l) krzesło biurowe drewniane twarde lub krzesło biurowe na metalowej podstawie twarde,
 - m) szafę metalową lub skrzynię metalową na akta, odpowiednio zabezpieczone,
 - n) wieszak do ubrań stojący, drewniany lub metalowy,
 - o) kosz metalowy na śmieci,
 - p) oświetlenie zastępcze,
 - q) zasłonę na okno,

- r) zegar,
 - s) termometr wewnętrzny,
 - t) apteczkę z opisem stosowania leków i środków opatrunkowych,
 - u) instrukcję o udzielaniu pierwszej pomocy medycznej,
 - v) kaftan bezpieczeństwa,
 - w) zbiornik na kawę lub herbatę,
 - x) prasę codzienną, czasopisma i książki,
- 3) pomieszczenie do przygotowywania posiłków i zmywania naczyń, wyposażone w:
- a) zlewozmywak dwukomorowy z dopływem ciepłej i zimnej wody,
 - b) szafki kuchenne stojące, wiszące i półki,
 - c) lodówkę,
 - d) kuchenkę elektryczną,
 - e) stół na metalowej podstawie,
 - f) taboret koszarowy na metalowej podstawie,
 - g) kosz metalowy na śmieci,
 - h) oświetlenie zastępcze,
 - i) zasłonę na okno,
- 4) magazyn do przechowywania przedmiotów przyjętych do depozytu, a także ubrań roboczych, pościeli i bielizny czystej i brudnej oraz środków higieny i czystości, wyposażony w:
- a) regał magazynowy metalowy,
 - b) szafę metalową lub skrzynię metalową na akta, odpowiednio zabezpieczone,
 - c) stół na metalowej podstawie,
 - d) taboret koszarowy na metalowej podstawie,
 - e) kosz metalowy na śmieci,
 - f) oświetlenie zastępcze,
 - g) środki higieny osobistej i czystości,
 - h) ubrania robocze,
 - i) pościel,
 - j) bieliznę osobistą, w tym piżamy,
 - k) pojemniki na pościel, osobno, czystą i brudną,
 - l) pojemniki na bieliznę osobistą, osobno, czystą i brudną,
- 5) w umywalni – umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz, w miarę możliwości, natrysk, wydzielony podobnie jak kabina ustępowa,
- 6) ustęp wyposażony w umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz miski ustępowe spłukiwane za pomocą automatu ukrytego w ścianie,
- 7) miski ustępowe umieszczone w kabinach oddzielonych przegrodami o wysokości co najwyżej 1 m, trwale przytwierdzonymi do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi na wysokości co najwyżej 1 m i dolnej krawędzi na wysokości co najmniej 0,3 m nad podłogą,
- 8) umywalki, miski ustępowe, kabiny natryskowe, wykonane z materiałów nie tłukących się,
- 9) drzwi do ustępu i umywalni z natryskiem, wyposażone w szybę z nietłukącego się szkła lub zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową,
- 10) woda ciepła do umywalni i natrysku oraz do umywalki w ustępie, w miarę możliwości, doprowadzona poprzez mieszacz zlokalizowany w miejscu odpowiednio zabezpieczonym lub niedostępnym dla żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego,
- 11) na ścianach korytarzy, obok drzwi pomieszczeń dla żołnierzy odbywających karę aresztu izolacyjnego, zamocowane półki drewniane służące do stawiania naczyń z posiłkami,
- 12) podłogi zmywalne, nienasiąkliwe, uniemożliwiające poślizg.

8. W pomieszczeniach aresztu znajduje się również spis sprzętu w pomieszczeniu, a w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 6 i 7 pkt 2, także regulamin wykonywania kary aresztu izolacyjnego i porządek dnia.
9. Stosowanie materiałów zamiennych i innych rozwiązań technicznych niż określone w ust. 1-7 jest dopuszczalne po uzyskaniu zgody właściwego organu nadzoru budowlanego.
10. Jeżeli ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie wszystkich pomieszczeń wymienionych w ust. 7 pkt 3 i 4, dopuszcza się ich lokalizację poza aresztem, na terenie tej samej jednostki wojskowej, z tym że przedmioty przyjęte do depozytu przechowuje się w areszcie.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

W porozumieniu :

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest realizacją upoważnienia zawartego w art. 93 ust. 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej. Nowe brzmienie delegacji zawarte w ustawie z dnia o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ...) wymusiło potrzebę wydania – zgodnie z zasadami techniki prawodawczej – nowego aktu wykonawczego. Zastąpić on ma dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 6 lipca 1999 r. w sprawie warunków tworzenia aresztów oraz warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia, w których żołnierze odbywają karę (Dz. U. Nr 61, poz. 667).

Projekt ten uwzględnia zmiany, które dokonały się w porządku prawnym od 1999 r., a polegające na przejęciu Jednostki Wojskowej Nr 2305 przez Ministra Obrony Narodowej oraz likwidacji Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Projekt nie zawiera również regulacji odnoszących się do Jednostki Wojskowej Nr 1004 – Biuro Ochrony Rządu z powodu nabycia przez pełniących w niej służbę – statusu funkcjonariuszy.

Z oczywistych powodów nie było uzasadnienia do utrzymania przepisu przejściowego zawartego w § 3 obowiązującego rozporządzenia.

Jeżeli chodzi o pozostałe rozwiązania merytoryczne to nie ma potrzeby dokonywania ich zmian. W dotychczasowej praktyce sprawdzila się bowiem ich słuszność.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.